

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

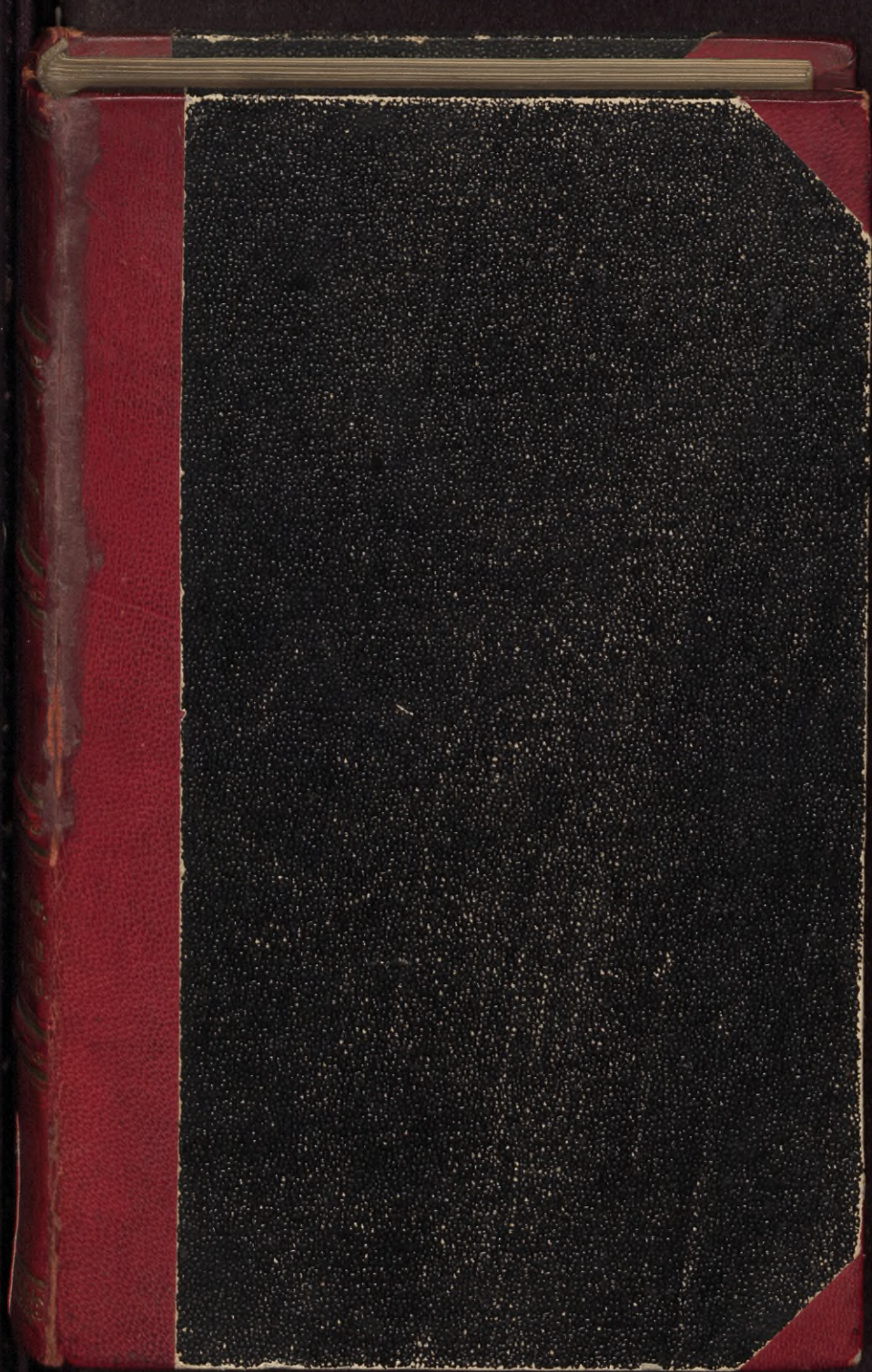
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

UNIVERSITETSBIOTEKET
UMEÅ

74600

30

Umeå universitetsbibliotek

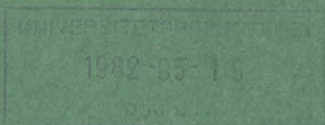

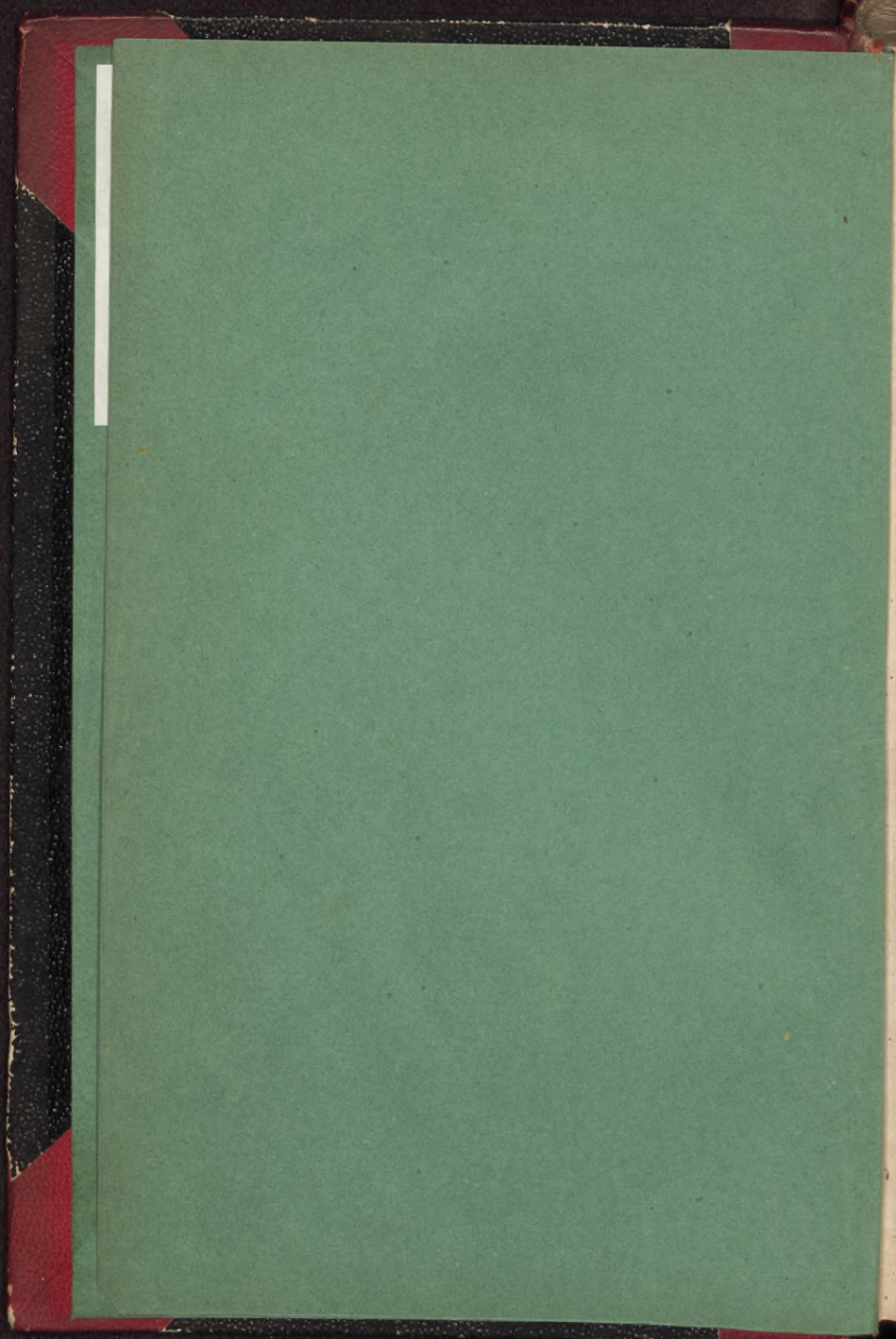
00001859084

UMEÅ UNIVERSITETSBIBLIOTEK

3687816

Johnson, Erik Gustaf

FRÅN UNGDOMSÅREN.

—
TVÅ BERÄTTELSE

AF
K. W. Schöldström)

KLM.

—
STOCKHOLM.
KUNGS HOLMS BOKHANDEL.
(I KOMMISSION.)

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
1881.

Ett Vikariat.

Det var Söndag. I Kungsträdgården spaserade en talrik skara människor, dels för att njuta af det herrliga vårvädret, dels för att beskåda den inom kort anländande vaktparaden. Unga män och flickor, gamla gubbar och åldriga matronor, ja allt hvad lysande fans uti medelklassen och kanske äfven någon eller några på andra sidan om gränslinien för den högsta samhällsklassen rörde sig fram och tillbaka uti ett brokigt virrvarr. Bland hela denna skara, i hvilken visade sig representanter såväl för den lugna njutningen, som för den kringirrande oron, se vi en ung man, som nyss utkommen från operahuset gick nedåt Arsenalsgatan. Hans blå ögon hade ett egendomligt skarpt, forskande uttryck och irrade oroligt omkring. Uti hela hållningen låg något osäkert, något som hantydde på bristande inre tillfredsställelse. Helt tvärt kände han ett slag på axeln.

»God morgon Jean!» utropade han, »när skall du anträda din stora resa?»

»I början af juni.»

»Och du tycker, att det är roligt?»

»Ja visst!»

»Ack om jag också hade någon verksamhet för sommaren!»

»Har du ej? Vill du hafva, så kan jag förskaffa dig?»

»Om jag vill?»

»Näväl jag hade härom dagen bref från doktor Holmer på Hällfors, som vill hafva en vikarie. Vill du blifva en sådan? Du har der göromål från morgon till qväll, angenämt umgänge, och derjemte kan du förtjena litet. Dessutom har du den stora fördelen att få resa omkring mycket uti en behaglig och vacker trakt.»

»Välän, det vill jag!»

»Då skola vi i morgon gå upp i medicinalstyrelsen; om åtta dagar måste du begifva dig af dit.»

»Jag skall vara färdig!»

I samma ögonblick skred den stolta vaktparaden förbi, dragande med sig den fjettrade skaran, alltifrån små gossar och luggslitna hambusar till den i heder grånade borgaren och matronan, som omedvetet rörde sina fötter i musikens takt.

»Multos castra juvant et lituo tubæ
Permixtus sonitus.»

Mången rödkindad, dukbeklädd, landtlig oskuld kastade en halft glädtig, halft vemodig blick efter den raska skaran, som ständigt älskas och ständigt älskar tillbaka.

Solen hade skridit öfver middagshöjden och hem skyndade man, mången för att njuta och tröttnas uti en glädtig omgifning af familjemedlemmar, mången till den ensliga vindskammarens frid. Våra begge vandrare beslöto att den herrliga solskensdagen till ära intaga sin middag på Hasselbacken.

Åtta dagar senare, med medicinalstyrelsens förordnande på fickan, besteg vår unge vän, numera *doktor* Lang, bantåget för att begifva sig till Hällfors. Under det att tåget med ilande fart brusade fram mellan de med späd, vårlig grönska beklädda fälten, inandades vår unge medicus med förtjusning denna luft, som blef allt friskare, ju mera man aflägsnade sig från hufvudstadens qvalm.

Nu skulle han ut i verlden för första gången. Under goda föräldrars hägn hade han vuxit upp, hans sinne var gladt och lugnet i detsamma stördes blott någon gång, då de ärelystna drömmarna fingo magt med honom. Han ville då pröfva och se allt, allt, arbetade med rastlös ifver för att kunna förverkliga de skimrande luftsloften, der han skulle dväljas högt öfver hopen. Lätt undanträngdes dock dessa tankar, der olycka och nöd mötte honom; han lofvade sig då att alltid blifva de hjälplöses och förtrycktes vän. Sådant var hans sinnelag. Huru mången yngling har ej hyst liknande drömmar! Ädla känslor och tankar hafva uppspirat

i helig eld uti de ungas bröst, men endast litet deraf har nått fullkomning, innan den kalla verkligheten tryckt sitt insegel på den sig höjande handlingskraften, och det ädelt anade och drömda har försvunnit liksom de såpbubblor, den lekande pilten låter stiga upp mot den klara blå himlen i solskenet.

Skulle detta första lärospån blifva af en afgörande inverkan på vår unge väns riktning? Vi tro — och veta det. Från denna lilla obetydliga verksamhet härflöto hans ljufvaste minnen, och de episoder han från densamma ibland berättade, hvaraf mina anteckningar blott äro ett matt aftryck, hade än en egendomligt vemodig, än en sådan frisk liflig klang, att hjertat dervid slog hastigare på i läkarekonsten och lifvet grånade veteraner.

Nyfiken frågar du: »Omkring hvad röra sig dessa berättelser? Var det praktisk och verldslig erfarenhet?»

»Åhja — men».

»Var det egendomliga storartade förhållanden?»

»Åhja.»

»Var det en herrlig skiftande natur?»

»Ja visst! dessutom» —

Ja hvad var det?

En flicka!!

Ah! —

Ungefär vid fyratiden samma afton se vi en vagn röra sig framåt på vägen från den närmast Hällfors belägna jernvägsstationen. Utidensamma befann sig vår unge medicus, hvilken numera ej var mera än $\frac{1}{4}$ mil borta från resans mål. Vägen slingrade sig framåt uti en dal och var omgifven af den vackraste furuskog, hvilken längre uppåt höjderna ersattes af höga granar och på en del ställen af smärta björkar. Här och der gingo små gångstigar inåt skogen och under det solen varmt strålade på landsvägen, tedde sig skuggan derinne jemte furuskogens friska doft så förunderligt lockande. Som det blott var en liten bit qvar till bruket, beslöt Lang att stiga af och tillryggalägga den öfriga delen af vägen till fots, isynnerhet som kuskens försäkrade, att man alls icke kunde taga miste på det förut noggrant beskrifna doktorshuset. Han skyndade således med raska steg in på en gångstig, som ledde uppför en af gamla ståtliga furuträd prydd kulle, från hvilken han enligt kuskens utsago skulle hafva en vacker överblick af hela bruket.

Snart skulle han således få se sitt nya hemvist. Huru skulle det te sig för honom? Deruppe på kullens topp skulle han betrakta bygden och lyssna på furuskogens hviskning, måhända skulle då för hans inre syn visa sig en bild af sommarens lif.

Inom några ögonblick hade han nått kul-

lens topp och det var ej utan anledning, som han blef öfverraskad vid åsynen af den tafla, som visade sig framför honom. Ojemförligt större, än han tänkt sig, lik en liten köping låg Hällfors bruk alldeles nedanför kullen. Närmast lågo ett tiotal stora, präktiga arbetarebostäder, strax derinvid syntes sjelfva bruket med en mångfald af stora byggnader vid en strid elf, som med en ohejdad, skummande fors nyss vältrat sig fram utur sjelfva skogens innandömen, för att nedom bruket utgjuta sig uti en med talrika, täcka holmar smydd sjö, vid hvilken godsets hufvudbyggnader voro belägna. Godsets corps de logis framträdde på ett fördelaktigt sätt uti en vacker omgifning af höga, olikartade löfträd, särskildt en mängd bokar prydda med förstlingen af vårens grönska. Strax bredvid syntes några smärre hvita byggnader och nära elfvens utlopp kunde Lang snart med säkerhet igenkänna läkarebostaden med den nytimrade sjukstugan. Vår hjälte, hvilken alltjemt tänkt sig, att Hällfors skulle ungefärligen likna de små bruk, som funnos i hans hembygd, kände sig underlig till mods. »Näväl», sade han efter en stund, »det är nya förhållanden; ej skall röken från hyttorna dernere skymma solen för min sommarfröjd.»

Då han temligen länge suttit försjunken i tankar, väcktes han upp af ett lätt prasslande några alnar bort på sin högra sida, hvarest sol-

strålarne banade sig väg fram mellan tvenne slokiga granar samt belyste några björktelningar jemte ett snår törnrosbuskar i frisk vårgrönska. Han varseblef der ett ansigte, och ett par ögon syntes med lifligt intresse betrakta honom, men vid hans rörelse försvann denna syn, som nästan bländat honom. Han kunde ej låta bli att rusa upp för att ännu en gång blifva delaktig deraf, men fick blott höra, huru lätta steg förtonade på den mjuka mossan. Det ansigte, han sett infattas af den vackra grönskan från björkarna och törnrosbuskarna, hade en skär färg, så frisk, och kom honom att tänka på den första rosen i nyfödd vår; solstrålarne hade brutit sig genom det fina, silkeslena, ljusgula håret, hvilket uti täck oreda fallit kring tinningarna. Längre stod han och betraktade busksnåret framför sig, liksom väntade han att ännu en gång få se det vackra intagande hufvudet leka med solstrålarne derinne. Först då dessa försvunnit, gick han drömmande nedför kullen, sägande för sig sjelf: »Denna skära hy, dessa gula lockar kunna väl sämjas med aftonsolens guld; låt mig se dem äfven vid morgonrodnaden!» —

Efter en kvarts timmas promenad genom den vackra furuskogen befann han sig bredvid arbetarebostäderna, följde sedan strömmen och var inom kort i närheten af sjukstugan. Arbetarnes vänliga helsning gjorde ett godt intryck gent emot det likgiltiga förbipasserandet i huf-

vudstaden. — På trappan till sjukstugan varseblef han en medelålders man, hvars borgerliga natur knappast kunde döljas af det på krigaremanér odlade skägget. Det var bataljonsläkaren doktor Holmer, som artigt och förekommande skyndade ned till honom, frågande om han ej här hade sin yrkesbroder och blifvande vikarie framför sig. Efter presentationen och ett artigt välkommen yttrade han: »Till följe af det trånga utrymmet i min bostad har jag intet annat nattlogis för doktorn, än här uppe på sjukstugans gafvel. Ett rum är här nyss inredt och min hustru och jag hafva sökt göra, hvad vi kunnat, för doktors trefnad. Stig på! Mottagningarna komma att hållas i dertill bestämdt rum dernere i det egentliga doktorshuset. Det skulle hjertligt roa mig om doktorn trufdes här, var god och se sig om».

Lang tittade ut genom fönstret, intill hvilket några präktiga hängbjörkar slöto sig, lemnande en liten, men särdeles vacker utsigt öfver sjön med dess spegelklara yta, holmar, och det midtemot liggande höga berget. Forsens brus ljöd så muntert och lifligt, likaså den strax under fönstret förbidragande strömmens plaskande. Den känsla af behag, han ej kunde undgå att röna, fullkomnades genom den friska doften från de nyss utspruckna björkarna. »Skönt, behagligt!» utropade han, »här skall jag trifvas!»

»Det gläder mig höra eder säga så», yttrade

doktor Holmer, hvilken Lang för ett ögonblick nästan glömt bort, men hvilken nu närmade sig till fönstret. När ni behagar, kunna vi gå ned och helsa på fruntimren».

Under det Lang gjorde några smärre förändringar i sin toalett, promenerade den liflige doktorn fram och åter på golfvat.

»Det var sant», utbrast han, »jag skulle tala några ord om de patienter, ni skall öfvertaga. Det är — så uppräknade han en mängd namn, sjukdomssymptom m. m. Lang afvaktade något otålig slutet på hans beskrifning, för säkerhets skull görande en och annan anteckning, för att ej låta sin äldre collegas hela värtalighet förgäfvos flöda i rymden; dock var hans uppmärksamhet lifligare fäst på sjön och träden derute, än på doktor Holmer. Denne yttrade slutligen: »Det är sant — Georg har blifvit sämre i dag — men det är ju detsamma, det få vi talas vid om senare i afton.» Det sista yttrades med ett egendomligt, halft medlidsamt, halft sarkastiskt uttryck, som ovilkorligen väckte Längs uppmärksamhet.

På ett obestämdt sätt — han visste ej huru — intresserad frågade han: »Hvem är Georg?»

Doktor Holmer gjorde en vaggande rörelse med hufvudet, vände sig mot dörren och yttrade med någon dragning åt otålighet: »åh det får ni nog veta — men kom nu, om ni behagar!»

Då man kommit midt i trappan, vände sig

doktor Holmer hastigt om och yttrade: »Ni får ej låta eder förvånas af något — minst inför Georgs mor — men låtom oss skynda», ropade han halft glädtigt, »min hustru väntar och kaffet kallnar.»

De begge männen, af hvilka den äldre, trots sin korpulens och sitt på flydda 40 år tydande ansigte var nästan lifligare, än den yngre, skyndade nedför trappan, passerade bron öfver strömmen, utan att Lang fick ett ögonblick betrakta de hvirflande vattenmassorna, och befunno sig inom kort på den rymliga verandan, framför doktorshuset, der Lang med hatten i hand, djupt bugande, helsade trenne medelålders fruntimmer, af hvilka det ena, doktorinnan, redan med gifmild hand utdelade den välsignade drycken från det fjerran — Java. Ett halft dussin små barn gjorde terrängen liflig genom kullerbyttor och glädtiga skratt. Doktorinnan tog vår väns hand, välkomnade honom hjertligt och presenterade honom för sin syster, fru Odelmark, en hög, utmärkt välvuxen dam af omkring 35 år med ett ansigte, ej fult, ej vackert, utur hvilket ett par ovanligt djupa blå ögon med en blandning af skärpa, glädtighet och ett ögonblick äfven med vemod betraktade honom. Han kände sig liten inför denna blick, med ett uttryck, det universellaste, han skådat. Hennes blick tydde på skarpsinne, älskvärdt, glädtigt lynne och bakom allt detta vemodigt allvar.

En aning genomfög honom, att här hade han något mer än vanligt, kanske sällspordt, framför sig. Denna hans aning fick under aftonens lopp alltmera näring. Det lätta, i vissa ögonblick till och med behagliga samtal, som doktor Holmer inledde och själf hufvudsakligen underhöll, afbröts af repliker, ibland rätt täta, isynnerhet från fru Odelmark, och härvid gaf Lang ovillkorligt sin uppmärksamhet åt henne. Hennes omdömen träffade nästan alltid in på det verkliga förhållandet och afgåfvos på ett så olikartadt sätt, att Lang snart genom dem skönjde detsamma universella i hennes uppfattning, som han nyss tyckt sig se i hennes ögon. Det vemodiga draget tycktes dock hafva gömt sig i bakgrunden.

Slutligen frågade doktorinnan sin liflige, oroligt gesticulerande man: »Skall du resa förrän i morgon?»

Liksom träffad af en pil sprang han upp.

»Jag måste tyvärr resa i natt!» utbrast han, »och ännu har jag åtskilligt att göra.»

Han försvan i det inre af huset jemte sin fru.

Fru Odelmark vände sig nu direkt mot Lang. »Tycker ej doktorn, att dalen är vacker?»

»Jo! jag beundrar allt och särskildt den spegelklara, djupa sjön dernere.»

»Är den djup, huru vet doktorn det?» frågade hon allvarligt och nästan skarpt.

Förvånad och kanske något litet förlägen

betraktade henne Lang, men uttrycket i hennes ögon var på sin höjd skalkaktigt.

»Doktorn skall komma ned och helsa på oss — snart», hörde han henne yttra så vänligt och gladt, att han åter blef helt förvånad, då han sammanställde tonen i det senare med tonen i hennes föregående yttrande.

»Jag tackar!»

»Ack det var sant» — började hon hastigt i något lägre ton och snarare, som om hon talat vid sig sjelf. — I detsamma kom doktorn ut och medförde den för Lang glada underrättelsen, att aftonmåltiden var serverad.

En timme senare hade man sagt godnatt och Lang följdes öfver bron af doktor Holmer, hvilken alltjemt instruerade och gaf nödiga upplysningar. Just då de skulle skiljas, frågade Lang, hvars tankar tyvärr allt emellanåt under doktors tal gjort ett litet ströftåg in i de mera stämmingsfulla regionerna: »Hvem är fru Odelmark?» Litet generad öfver denna tvärt kommande fråga, tänkte han tillägga något, då Holmer genast, men i motsats till hans förut lifliga sätt att uttrycka sig något slappt sade: »Hon är syster till min hustru; hennes man, ingenieur Odelmark, är egendomsdisponent på alla bruken; hon är litet besynnerlig — ja, så är det. Hon är mor till Georg. Ni kan ju gå ned och besöka dem i morgon förmiddag. Godnatt, sof godt, och må ni trifvas här!»

Med hastiga steg aflägsnade han sig, och vår hjelte steg långsamt och dröjande uppför trapporna. Den ljufliga doften från björkarne slog mot honom, då han inträdde i det behagliga rummet. Han gick fram till fönstret, kastade en lång blick på det klara, dallrande, oändligt ljusa luftlagret öfver berget vid sjöns motsatta strand — men dagens vedermöda gjorde slutligen sin rätt gällande öfver de trötta lemmarna. Han räknade fönsterrutorna och låg inom kort i en stilla sömn — och drömmarna utspände säkra starka vingar öfver bråddjupen och jagade hvarandra, än i den gråhvita dagern mellan doftande björkar, än ibland rosenröda moln.

Följande morgon, då Lang i doktorinnans sällskap intog sin frukost, anlände ett bud, att doktorn skulle vara god på förmiddagen göra ett besök hos ingenieur Odelmark.

»Såå», yttrade doktorinnan »ett sjukbud, Georg har väl blifvit sämre, det var ledsamt.»

Lang skyndade hastigt upp och begaf sig genast åstad till disponentens hem. Ute på trappan mottogs han af fru Odelmark, som bad om förlåtelse, att hon så snart besvarade honom.

Allvarligt och med den känsla af värdighet, en ung läkare ej kan underlåta att antaga vid

sitt första sjukbesök, svarade han, att det ju alltid vore hans pligt att infinna sig, då han kallades till en sjukbädd.

»Behåll dessa principer alltid och ni skall blifva lycklig», ljöd svaret.

Tyvär hade Lang yttrat sig temligen hastigt, så att hans uttryck hade en större likhet med allmänt talesätt, än han skulle önskat.

»Skulle doktorn nu vilja följa mig till min son? var god emot honom! Tröttna ej på honom liksom — Blif ej förvånad då ni får se honom!»

Då de passerade genom rummen mötte dem en ung flicka: »Se här min dotter, det äldsta af mina barn, hon har visst sett doktorn förut.» Lang betraktade henne och igenkände samma skära ansigte och samma ljusa lockar, som han föregående afton sett deruppe på kullen.

»Jag har också sett fröken Odelmark», svarade han.

»Nej, kalla henne ej fröken, hon är ju blott ett barn ännu.»

»Hvad skall jag då kalla henne?»

»Sigrid!»

Den unga flickan, hvars kinder genast, då hon blifvit varse Lang, öfvergjutits med det vackraste purpur, tog moderns arm, liksom för att dermed skyla sitt anlete, hvarvid modern med ett innerligt vackert uttryck i sina ögon strök hennes ljusa lockar från kinderna.

Ett ögonblick derefter trädde Lang öfver tröskeln till Georgs rum. Han var beredd att ej låta sig öfverraska, men behöfde hela sin sjelfbeherskning, för att ej låta märka den förvåning, för hvilken doktor Holmer varnat honom.

Uti en flyttbar hvilstol låg en liten dvärg med spetsigt hufvud, fula och kantiga drag. För att hans förvåning ej skulle märkas, skyndade Lang fram till den lille, tog hans magra, klo-liknande hand mellan sina och sade så vänligt, han kunde: »God dag min käre Georg! huru är det med dig?»

En skarp, skrällig stämma svarade, att det ej vore bra: han hade så förfärliga magplågor.

Fru Odelmark omtalade, att han varit mycket dålig hela morgonen och ifrigt väntat på doktors ankomst. Tack vare ett smärtstillande narkotiskt medel bragtes den lillesnart till glömska af sina plågor. Hans mor uttryckte sin stora tacksamhet, men på samma gång sin ledsnad öfver, att man alltid måste använda sådana medel.

Lang kände sig helt underlig till mods och den tanken föll honom in, att denna ömhjertade moder sökte med den innerligaste kärlek godtgöra den stackars krymplingen, för hvad naturen nekat honom. Han frågade hastigt: »Ni älskar eder son mycket, fru Odelmark?» Hennes vackra ögon strålade: »Ack ja! jag älskar honom — som jag älskar alla mina barn. De

andra äro af naturen väl utrustade, men Georg —» En tår dållrade i hennes ögonhår.

Lang hade den ovanan att alltid vara lätt-rörd. Han utbrast: »Tack för denna lilla episod, fru Odelmark! Jag skall aldrig svika min pligt mot de sjuke!»

Hon svarade allvarligt: »Låt edert beslut stå fast, och ni torde förvärfva eder en och annan vän.»

Ute i salen och på trappan sprungo hennes öfriga barn omkring. Sigrid och lärarinnan, en af de damer Lang föregående afton sett hos doktor Holmer, sutto på trappan och arbetade. Han kunde ej underlåta att tänka på denna naturens nyck, som skänkt fru Odelmark denna vackra dotter, dessa friska, dugtiga pojkar — och Georg.

Han afbröts i sina tankar af, att de små samlades omkring honom och ville skaka hand.

»Vill doktorn göra en liten färd i afton på den sjö, ur hvilken forsen kommer?» frågade fru Odelmark. »Denna sjö är vacker genom den präktiga omgifvande granskogen?»

»Och så rinner det ut en elf deri, som det är så roligt att ro uppföre», tillade Sigrid.

Lang hade ännu ej hört henne tala och förvånades öfver den vackra, muntra klangen i hennes röst. »Jaså! det är vackert deruppe?» frågade han och vände sig direkt till henne.

Något generad och hastigt svarade hon, att så vore nog förhållandet.

Han tackade för det vänliga anbudet och begaf sig några ögonblick derefter till den vid sjöns brädd liggande herrgården för att uppvakta godsets egare, brukspatron Sterner, hvilken han fann sittande i sitt arbetsrum. Han var en liten, temligen klent bygd man med kal hjessa och det bleka fårade ansigtet omgifvet af sparsamt, rödt skägg. Hans ögon antogo, då Lang helt blygsamt presenterade sig, för en stund ett egendomligt forskande uttryck, för att strax åter förmörkas och antaga sin vanliga prägel af tungsinthet.

Efter några vanliga conventionella artigheter frågade brukspatron Sterner, om ej doktor Lang önskade helse på hans fru. I sådant fall vore han viss på, att de kunde finna henne i hennes våning.

»Hennes våning», tänkte den senare. »Jag befinner mig i ett hus, der allt rör sig i stor stil».

Långsamt förde honom Sterner uppför trapporna, då och då stannande och uppgifvande smärre klagande utrop.

Lang kunde ej underlåta att fråga, huruvida han ej i allo befunne sig väl.

Med en suck svarade Sterner: »Åh, det är ju blott mitt gamla nervlidande, som i dag återkommit. — Ni gör edert inträde i mitt hus i en ledsam stund. Stig nu in här, ni finner nog derinne min hustru — jag skall gå ned på ett ögonblick.» Sterner retirerade långsamt och

med tydlig smärta för hvarje steg nedför trappan, under det att Lang steg in uti en rikt ornamenterad och smakfullt möblerad salong, hvarifrån han nyss hört präktiga pianoaccord jemte en och annan löpning af en vacker sopranstämma.

Med ryggen mot dörren satt vid en stor flygel en hög qvinnogestalt. Plötsligt ropade hon åt någon, som Lang ej såg. »Kom in herr Kraus, så skola vi sjunga vår aria!»

I samma ögonblick inträdde genom de uppslagna deurbattangerna åt balkongen en högväxt, särdeles vacker ung man, hvilken gjorde en rörelse af förvåning, då han varseblef Lang. Denna rörelse undföll ej fru Sterner, som genast kastade sina ögon åt dörren till och varseblef Lang, som något förlägen hade tagit på sig en högtidlig min.

Hon skyndade emot honom och frågade välvilligt, med hvem hon hade den äran att tala. Lang upplyste, att han vore doktor Holmers vikarie, att han vore der för att uppvakta herrskapet Sterner samt, att han oanmäld kommit in, emedan brukspatronen just på tröskeln måst vända om, dock för att strax återkomma.

Förbindligt välkomnade hon honom. »Det är så sällsynt att se några nya ansigten i dessa trakter; ehuru vi ännu äro unga, lefva vi merendels såsom eremiter. Är doktorn road af musik?»

Då han svarade, att så vore förhållandet, begaf sig fru Sterner till pianot.

»Accompagnera mig, herr Kraus! Doktorn tillåter väl?»

Han stod i begrepp att säga, det han till och med vore förtjust att få höra hennes sång, men hann ej, emedan den unge mannen redan satt vid flygeln, från hvilken genast ljödo praktfulla accord, med hvilka snart förenade sig en stämma, den skönaste Lang någonsin hört. Vårdadt och konstnärligt var fru Sterners föredrag, och hvarje ton tycktes strömma ur själens innersta djup. Än rörde sig hennes stämma i det herrligaste fortissimo, än nästan hviskade hon fram orden, dock med tydlig och full klangfärg och med en hänförelse, som söker sin like.

Lang, som alltjemt rörde sig bland nya förhållanden, lyssnade med det djupaste intresse, under det han samtidigt gaf akt på den minsta skiftning uti hennes såväl sång som minspel. — Hennes figur var hög, af den utmärktaste symmetri, hennes präktiga svarta hår föll i vågor kring den formfulländade halsen, hennes ansigte var af den regelbundnaste skönhet, de mörka ögonen strålade af rikt känslolif och poesi. Han tyckte sig se en drottning framför sig. Omedvetet flyttades ofta hans blick öfver på accompnatören, hvilken bildade en ej lätt funnen motsats till sångerskan. Under dennes höghvälfda, af mörka lockar nedtyngda panna

utsände de svarta ögonen något beslöjade blickar, såvida de ej lyftes upp mot sångerskan, då Lang hvarje gång tyckte sig se en blixtn i hans öga. Ansigtet var ej lifligt, kanske ej heller vid närmare betraktande så vackert, som Lang först tyckt, men intresserade genom det allvarliga synnerligen intelligenta uttryck, som herskade deruti.

Just då sista strofen af sången förklingat, hördes herr Sterners steg i trappan. Lang kände sig helt glad öfver hans ankomst, emedan han annars efter sångens slut skulle känt sig dubbelt främmande mellan fru Sterner och herr Kraus, hvilken genast begaf sig ut på balkongen följd af brukspatronens mulna blickar; fru Sterner satte sig ned vid pianot och sjöng åter halfhögt de sista stroforna af den nyss fördragna arian.

Lang fann till sin förvåning Sterner betydligt muntrare och lifligare än förut, dock tyckte han, att denna munterhet hade en egenomligt nervös prägel. Plötsligt hördes fru Sterner fråga: »Har du i dag åter lidit af din nervåkomma?»

Hastigt svarade hennes man: »Ja, men jag lider nu ej längre, jag har tagit mitt vanliga botemedel.»

En dämpad suck hördes borta vid pianot — Lang förstod, hvarför Sterner så snart blifvit förändrad, och att det nyss omtalade, döf-

vande botemedlet ej för första gången användts mot hans nervåkomma — snarare kanske alltför ofta.

Fru Sterner reste sig upp och syntes närma sig dörrarna till balkongen.

»Nej kom hit!» bad hennes man med lifligt, kärleksfullt uttryck.

Hon satte sig ned bredvid honom, och han började nu med något häftig glädtighet ett samtal med Lang, under det att hans hand lekte med hustruns vackra lockar. Lang sökte följa honom i munterhet och lyckades snart nog känna sig temligen ledig i denna besynnerliga atmosfär. Fru Sterner betraktade honom uppmärksamt, och granskningen tycktes hafva utfallit till hans fördel, ty snart började äfven hon deltaga uti samtalet med ett behag, som värmdes. Brukspatronens blickar voro fästade på henne med uttryck af den mest lidelsefulla kärlek, men deras blickar möttes ej, ej heller var uttrycket i deras ögon likartadt. Han sjönk småningom tillbaka i stolen, hans ögon slöto sig, och han föll mer och mer i opiirusets dvala.

Men ute på balkongen hördes alltjemt de ovissa, tunga stegen af herr Kraus.

Lang skyndade att taga afsked, sedan han af fru Sterner mottagit den försäkran, att han för hennes makes skull ej behöfde stanna.

Vid middagsbordet frågade doktorinnan:
»Doktorn har ju redan varit uppe på herrgården,
huru fann doktorn det der?»

»Jag hörde fru Sterner sjunga!»

»Jaså redan! Det brukar hon minsann vara
rätt sparsam på, åtminstone då sällskapet är
öfver tre.»

»Ack hvilken sångerska!» utbrast Lang;
»något sådant har jag aldrig förr hört, hon
borde studerat musik och i sång utbildat sig
till mästerskap. Det torde blott varit en lek
för henne!»

»Jag finner, att doktorn lika mycket, som
jag, beundrar henne. -- Hon har en musika-
lisk släkt att brås på. Hennes far var sångare
och en berömd artist» — —

»Han ville utbilda henne till concertsän-
gerska. Allt ifrån hennes barndom var detta
hans mål; åldern mellan 15 och 20 år tillbragte
hon med sin far på ständiga konst- och con-
certresor. Öfverallt i de mest förfinade kretsar
öfverhöljdes hon af beröm, den store Wagner
till och med var en varm beundrare af hennes
sällspordt vackra stämma; hennes väninnor
utgjordes endast af högadliga och prinsessor,
och naturen tyckes just hafva utrustat henne
för att röra sig i sådana kretsar. Har ni någon-
sin sett något så helt vackert, som hon?»

»Tänk eder att stå vid 20 års ålder beund-
rad af alla — intim vän med en furstinna,

— men det var kanske också höjdpunkten. Strax derefter gifte hon sig.»

»Med brukspatron Sterner», tillfogade Lang.

»Ja! han kom, förälskade sig i henne, nedlade sin kärlek och sina rikedomar vid hennes fötter.»

»Poetiskt!!» —

»Så kunde det synas, men saken var ojemn, ty hon älskade honom ej. Partiet tillställes af hennes far, som alltid varit fattig.»

»Har äktenskapet varit lyckligt?»

»Jag tror ej det — tvärtom!»

»Äro de lyckliga nu?»

Doktorinnan, som varit meddelsam om flydda tider, iakttog nu tystnad; en viss oro spred sig öfver hennes runda, fylliga ansigte: »För all del, bäste doktor, låt de ord, jag yttrat, stanna oss emellan!»

»Ja! men ni har ju intet sagt, som jag ej kunnat få veta hvar som helst här.» —

»Jo! kanske!» —

»Hafva herskapet Sterner några barn?» frågade Lang efter en stund.

»Ja, tvenne små söner, hvilka jemte musiken utgöra fru Sterners enda glädje.»

»Såå» — svarade Lang godmodigt leende, »är det hennes enda glädje; kanske jag kan få veta mera?»

»Nej nu är det slut», yttrade doktorinnan halft förtretad, lade ned sitt sybehör i korgen

och gick in i huset för att i praktiska göromål dränka sin medelsamhet.

Klockan hade slagit sex, den för båtfärden bestämda tiden. — Klar som en spegel låg dammsjön med sina bugtiga stränder och de inbjudande vikar, som här och der öppnade sig under den praktfulla granskogen.

Den lilla båt, som fans, var nätt och jemt tillräcklig för det af fem personer bestående sällskapet. Äfven fru Odelmark hade blifvit lockad af den vackra aftonen och påverkad att deltaga i färden af sin man, som under tiden skulle stanna hos Georg. Lang satte sig vid årorna och började med raska tag föra båten framåt. Sigrid, som bäst kände de uppskjutande stenarne, kommenderade. Under angenämt skämt och stilla njutning anlände man snart till en liten vik, der doktorinnan och fru Odelmark stego i land, den förra för att koka kaffe, den senare för att lyssna på trastarne.

På Sigrids uppmaning for man vidare mot den lilla sjöns andra ända, der strömmen föll in i densamma.

»Få se om vi nu hitta inloppet», yttrade Sigrid, »jag har ej varit här förr i år. Nej men se, huru många björkar, som vuxit upp derborta! dem minnes jag ej sedan i fjol — Det är riktiga frökenbjörkar!»

»Hvad säger ni?» frågade Lang, »frökenbjörkar?»

»Ja! jag tror, att äfven bland träden finnes nobless! Se till exempel på dessa smärta hängbjörkar; de hafva alltid tilltalat mig såsom varande af gammal adel; se åter denna låga knottiga björk derborta; den är ju en riktig dvärg! Dess sparsamma löfbeklädnad talar om inre sorger, som lagt band på dess utveckling; se, huru mycket lafvar på stammen! Den påminner mig om någon stackars torpare, som under hela sitt lif tärts af bekymmer.»

»Nå, om den kommit i bättre jord och utvecklats under gynsamma förhållanden, skulle den då ej kunnat blifva stark och kraftig?»

»Jag vet ej!» svarade Sigrid eftertänksamt.

»Hvad säger ni om tallarna och granarna då?» frågade Lang, som mycket intresserades af dessa tankar, som han alls icke väntat hos den 16-åriga Sigrid.

»Det är skogens storbönder; äfven bland dem finnas sådana, som kommit på förfall. Doktorn skall strax få se, då vi komma till inloppet af strömmen.»

»Kära Sigrid», frågade hennes lärarinna, »hvad menar du?»

Lifligt svarade Sigrid: »jag menar den stora, slokiga granen.»

Lärarynnet uppgaf ett lätt skratt: »Nå hvad söker du i den?»

Sigrid teg ett ögonblick, men sade sedan helt sakta: »Jag har ju nyss omtalat det!»

»Jag får förbereda doktorn på, att Sigrid ofta ser saker, som ingen annan ser.»

»Nå låt henne göra det!» yttrade Lang, litet missnöjd. Han hade intryck af, att Sigrid i uppfattning och aningsfull känsla stod före sin lärarinna, om än denna senare kommit litet mera in på fackkunskapernas oändliga områden. »Få vi snart se granen, Sigrid?» frågade han.

»Om fem minuter äro vi framme.»

Ljudet af forsande vatten började alltmer göra sig gällande i våra sjöfarares öron, och plötsligen befann sig båten uti en strid ström, som hotade att draga densamma tillbaka utåt sjön.

»Det behöfs blott några kraftiga årtag!» sade lärarinnan. »Du känner ju till de uppskjutande stenarna, Sigrid?»

Lang lyckades efter några minuters ansträngning bringa båten förbi en udde, hvarefter densamma befann sig uti ett jembörelsevis lugnt vatten.

»Se deruppe är granen!» ropade Sigrid.

Lang varseblef ett stort mastträd, hvilket med sina väldiga rötter ännu hängde fast vid den rätt branta sluttningen och hvars stam beskref en starkt spetsig vinkel mot vattenytan. »Jaså! Jag förstår. Hvad har ni att berätta härom, Sigrid?»

Med en lätt rodnad och en hastig sidoblick på sin erfarna följeslagarinna svarade Sigrid, att hon hade just intet att berätta.

»Jo låt höra», bad Lang.

Sigrid berättade: »För fem år sedan stod denna gran hög och upprätt här på branten. Min far sade alltid, att den var högre och starkare än alla andra träd häromkring, och att det var ett ovanligt vackert träd. Jag glädde mig åt dess stora kraftiga grenar och väntade ej, att det hvirflande vattnet skulle blifva en så oblidkelig fiende till storbonden på branten, men så kom ett år stark flod och på en natt undergräfdes flere af rötterna, och stammen sjönk, föll likväl ej och» tillade hon gladt, »ni ser att den ännu håller sig uppé, ännu är den frisk och grön, — men nu reser den sig väl aldrig mera.»

Den sista strofen ljöd litet vemodig för Langs öra.

»Har ni någonsin trott, att den skulle resa sig?»

»Nej! knappast hoppats!» —

Hon afbröts af ett hjertligt skratt från lärarinnan. »Sigrid talar om träd, som om menniskor».

»Hvarför kan hon ej få göra det?» utbröt Lang, halft förargad öfver afbrottet.

»Ja, men det är ju ej så», sade Sigrids lärarinna allvarligt, och vetenskaplig eld skönjdes i hennes öga.

»Hvem säger eder det?»

En solstråle smög sig genom det stora barrträdets grenar och belyste Sigrids vackra ansigte. Med en lätt suck yttrade hon: »Sofi har nog rätt, granen är ingen människa — men kanske hon blir.»

Fröken Sofi skrattade återigen.

Plötsligen började trasten qvittra så vackert inne i skogen.

»Skola vi fara till lugnvattnet, der kunna vi höra det bättre!» föreslog Sigrid.

Fröken Sofia protesterade mot, att man skulle ro uppför den strida strömmen, hvilka protester dock på Lang, som gerna ville utstå en liten dust med de hvirflande böljorna, ej hade äsyftad verkan. Med skarpa, kraftiga årtag arbetade han båten upp emot strömmen. Just då man befann sig mellan tvenne höga klippor, hvaremellan vattnet häftigare störtade fram, bräcktes det ena årbladet, och båten slungades med våldsamt fart ned igen. Lärarinnan triumferade.

»Kunna vi ej gå dit upp?» frågade Lang.

»Åhjo! men det är så svår väg», svarade fröken Sofia. Efter några ögonblicks betänkande kom man öfverens om att stiga i land.

Färden gick genom snår och öfver uttorkade strömbanor. Alltid var Sigrid främst, och hennes fot vidrörde knappast de spetsiga stenarna.

»Vet doktorn, Sigrid är en riktig huldra!» sade fröken Sofia.

»Ja! jag tror det!» svarade vår hjälte och gaf noga akt på henne, för att alltid vara beredd att hjälpa henne, om så skulle behövas. Fröken Sofia såg han mindre efter, det föreföll honom behagligast, om hon hjälpte sig sjelf. Efter en liten stund var man framme vid lugnvattnet, hvilket utgjordes af en nästan spegelklar bassin. Blott några större hvirflar syntes dernere närmast klyftan, der vattnet smög sig in. — Höga majestätiska granar reste sig på alla sidor, och dunklet derinne mellan träden harmonierade med vattnets kolsvarta utseende. Det hela hade en dyster, dock storartad prägel, och Lang fick det intryck, som om trädens kronor, hvilka berördes af solljuset, skulle hviska om detta höga, väldiga, outgrundliga, som röres på djupet af en ödestragedi.

»Der nere i de dunkla salarna och häröfvan finnes allt, allt», hörde han en röst sakta yttra.

»Hvad menar ni?»

Sigrid visade på vattnet och sade nästan hviskande: »dernere mörka naturmakter! — deruppe solskenet, den fria himlen — Gud!»

Han böjde sitt hufvud, och genom hans själ gick en dallring så ljuf, så öm, som om allt hvad han älskat och allt, hvarom han drömt, förenadt i den ljuffigaste gestalt, dragit förbi hans inre syn.

Nu började trastarna sjunga, och den än

glädtiga, än vemodiga sången, som alltid rörer sig i nya och skiftande motiv, bragte nytt lif i scenen.

Lang betraktade Sigrid. I stum hänryckning blickade hennes öga in i den mörka skuggan mellan träden.

»Hör ni, huru trastarna berätta oss, hvad skogen talar om för dem?» frågade hon.

»Ja! jag hör! Derborta säger en af dem: — Derinne — derinne finnes en bäck — en bäck — vattnet är klart — på botten guldsand! Kom och tag — kom och tag!»

Sigrid betraktade honom förundrad. — »Hvad säga de mera?»

»Derinne — derinne i snåret — der fins en sippa — blå är hon — hon är blå. Fagra ungmö tag den med dig — tag också en hvit — en hvit!»

Hon betraktade honom med ett barnsligt, glädtigt uttryck: »Ack hvad det är roligt — tala om mera!»

Läraryn skattade: »Nej, nu måste vi återvända!»

Med blickar af saknad på den vackra omgifningen, reste sig Sigrid och Lang för att med långsamma steg följa fröken Sofia, som nu alltjemt var den första. En halftimme senare hade man landat i den lilla viken, der doktorn och fru Odemark med en viss otålighet väntade. »Nu skola ni till straff för edert dröjs-

mål ej få något kaffe», skämtade doktorinnan, »blott vatten och saft».

Sigrid skyndade fram till sin mor och om-
talade, »att äfven hon hört trastar och haft så
utomordentligt roligt». Fru Odelmark fäste på
henne en kärleksfull blick och kysste ömt hennes
vackra hvita panna. Och der lemna vi den nöjda
och lyckliga gruppen, inom hvilken äfven den visa
lärarinnan fångat lyckan — i form af en kopp
doftande kaffe.

Följande dag anlände sjukbud från flere
håll, och nu började Langs verksamhet på all-
var. Det distrikt, han skulle sköta, var temligen
stort; det utgjordes bland annat af 8 större och
mindre bruk, alla med stor personal. På Häll-
fors ensamt uppgick densamma till omkring 600
personer. Öfverallt möttes han af välvilja, och
hans raska liflighet tycktes göra honom lämplig
för det valda lefnadsyrket. Familjen Sterners
vänskap förvärfvade han snart nog, sedan han
vårdat ett af deras barn under en svår scharla-
kansfeber. Hans besök på herrgården blefvo
tätare, och den obetydliga medicine kandidaten
betraktades snart som en vän i det storståtliga,
solida huset. Men största delen af hans lediga
tid tillbragtes dock hos familjen Odelmark, till
hvilken han redan från början instinktmessigt
dragit genom den på andens och hjertats väg-

nar rikt begåfvade fru Odelmark och Sigrid. Trots den korta bekantskapen började redan den 16-åriga intaga en plats i hans drömmar. Han hade dock ej vuxit i hennes ögon; en afton hade han under en sjöpromenad yttrat sig helt vanvördigt om denna lätta estetiska riktning, som blifvit ett så kalladt bildadt publikums käpphäst, och hade äfven dervid stött för hufvudet några hörsagor från renaissancens blomstring i Florens, hvilka hörsagor lifligt gripit Sigrids för allt öppna sinne. Detta hade hon icke kunnat förlåta honom, och en vacker dag berättade doktorinnan leende, att Sigrid sagt, det han vore så ung och oerfaren och därför ansåge för sin skyldighet att vara kritisk. Hennes förtrytelse hade tillochmed kommit henne att antaga, att hon bättre förstode sådant och att hon i det afseendet vore äldre, än han. Denna lilla obetydlighet åstadkom för en kort tid någon spänning mellan henne och Lang, hvilken spänning naturligtvis icke underhölls af den senare, som i sitt sinne log åt hennes ifver på samma gång, som han beundrade hennes täcka naivité. Emellertid gjorde han, hvad han kunde, för att försona henne och lyckades deruti så till vida, att hon en afton lofvade att införa honom i sin modellkammare.

»Hvad! modellerade hon?» frågade Lang.

Fru Odelmark försäkrade, att det var och skulle förblifva en tillfällighet.

Med en viss nyfikenhet, dock utan illusioner, gick han med lugn och sjelfkänsla denna audiens till mötes.

Det bar uppför trapporna, och slutligen stannade man framför dörren till ett vindsrum, hvilken med lätt hand öppnades af den framskyndande Sigrid. Inom kort befann man sig uti helgedomen. Genom ett i förhållande till det lilla rummet temligen stort fönster inströmmade floder af ljus från aftonsolen, som stilla sänkte sig ned öfver berget på andra sidan om sjön.

Glad utropade Lang: »Vi hafva samma utsigt, Sigrid!»

Hon sysslade nu borta i en vrå med en medaljong af ful, gulgrå lera.

»Doktorn betraktar ej särdeles mycket Sigrids modeller», anmärkte fru Odelmark.

Han såg sig omkring och varseblef en mängd hufvuden, hennes moders, doktorinnans, fru Sterners med fleres, en del verkligen väl utförda. Detta gälde i synnerhet fru Sterners hufvud och byst.

»Har hon varit häruppe hos er, Sigrid?» frågade han.

»Nej! men jag har ju sett henne, alltsedan jag var liten!» svarade Sigrid blygt och svängde på sitt ljusröda förkläde. »Men här skall doktorn få se, detta tycker jag mera om», tillade hon ett ögonblick derefter och framkom till fönstret med medaljongen.

»Leran är full!» yttrade fru Odelmark.

»Hvad föreställer det? — En ek, en landtman och hans hustru och ett barn, spelande på en Lesbisk cittra. Det var vanskeligt, Sigrid!»

»Hur så?» frågade hon litet trotsigt.

»Det är ju en hel taffla!»

»Det är sant, men så har jag ju utfört det på en medaljong.»

»Kan ni få ett sympatiserande uttryck i faderns och moderns ögon?»

»Finnes det ej redan?» frågade fru Odelmark.

»Nej, tyvärr!» svarade Lang,

»Ja! jag ser det är borta, men om ett ögonblick skall jag få lif i deras ögon, jag skall till och med försöka sätta lif i eken, så att den lyssnar. Vänd er bort mot fönstret!»

Strax derefter hörde han ånyo Sigrids gläd-tiga stämma kalla sig. Hon befann sig nu i ett annat hörn på rummet, hvarifrån hon frambar en hvitare medaljong.

»Ni har dubletter!»

»Ja visst, men denna är ännu ej färdig!»

Lang betraktade med intresse stycket framför sig.

»Nå hvad tycker ni?» frågade fru Odelmark.

»Hafva ögonen uttryck?»

»Ja bättre än på det första!»

Stackars Sigrid! hon stod der så oviss, de

friska rosorna på kinderna kommo och flydde. Hon smög sig till modern.

»Nå hvad säger doktorn om eken?» frågade den senare.

»Åhjo den tycker jag bäst om. Hvad jag minst tycker om är, att faderns arm är alldeles för lång.»

Sigrid frigjorde sig från modern och kastade en hastig blick på medaljongen: »Är det sant?» frågade hon, »ja kanske det är så. Men lif har jag sett i deras ögon, dock var modellen då friskare. Ack! det behöfves marmor!» utbrast hon längtansfullt.

»Hvem har lärt henne modellera?»

»Ingen, om ej möjligtvis verkmästaren i gjuteriet.»

Sigrid hade gått fram till fönstret och lät sina blickar irra ut i rymden.

Lang beundrade hennes vackra, rena ansigte, hennes smärta, behagliga figur och tänkte för sig sjelf, att det månne fordras luftiga färger för att en gång fästa hennes figur på duken — äfven en mästare, och han torde kanske med glädje infinna sig.

»Har doktorn betraktat utsigten från sitt fönster någon qväll?» frågade fru Odemark.

»Ja! första aftonen!»

»Är det ej vackert en stund efter solens nedgång? Den oändligt klara, genomskinliga, dallrande luften!»

»Jo! och afbrottet mellan trädens toppar, höjdernas konturer och sommarqvällens längtan väckande ljusa himmel är bland det herrligaste jag vet, helst vid midsommartid. Derborta saknas ju intet, ack, om jag vore på höjden deruppe!» utbrast han lifigt, »nu sjunker solen!»

Alla tre stodo i fönstret, fru Odelmark i midten, nära bredvid henne Sigrid och Lang.

»Nu snart gå de sista strålarna», sade Sigrid halfhögt.

»De komma åter, men från motsatt sida, soluppgången ter sig vackert deruppe!» inföll fru Odelmark.

Dagern i rummet blef alltmer trolskt guldgul.

»Solnedgången är vacker äfven härifrån, men skall jag någonsin få se solens uppgång från berget derborta!» utbrast Lang med en värme, som kärleken till en vacker natur bevarat åt honom.

På en gång utbrusto fru Odelmark och Sigrid: »Vi skola fara dit tillsammans!»

Han svarade varmt: »Ja! under edra auspicier glider jag med fröjd öfver den vackra insjön dernere!»

»Glada följa vi äfven!» svarade Sigrid.

Nu var solen borta, och den guldgula dagern förbyttes snart i denna milda skymning, som Lang såväl kände från sin hembygd. »Se dimman och skuggorna på vattnet», yttrade han, »nu kommer det vackraste!»

»Ätminstone lika vackert», svarade fru Odelmark halft allvarligt, halft skämtsamt med en lång, nästan vemodig blick på det mörka vattnet, trädens dunkla conturer och strömmens utlopp, hvarifrån dimman lätt smög sig fram, liksom för att gömma det hemlighetsfulla djupet för den halfdunkla sommarnatten med dess balsamiska dofter från björkar och blomsterängar.

Under sina resor hörde Lang endast sällan talas om herr Kraus. Hans försök att intränga i dennes historia voro alltjemt fruktlösa. Man visste blott, att han varit elev af fru Sterners fader och att han under dennes och dotterns forna konstresor varit en beständig följeslagare. Om vidden af hans utmärkta talang skulle man haft många tillfällen att öfvertyga sig. Hvarför han ej ville skiljas från Hällfors viste man ej, men mången hviskade, att hans djupa beundran för fru Sterner kvarhöll honom derstädes. Doktorinnan åter påstod bestämdt, att herr Kraus närvaro berodde på, att fru Sterner ville i det längsta behålla i sitt hus en person med musikaliska talanger af den utmärkta beskaffenhet, som han egde. Hon fruktade, att med honom skulle sista minnet af det lif, hon lemnat bakom sig, försvinna, hvilket lif för henne varit så rikt, att längtan till baka till det samma dröjde innerst i hennes själ.

Under de många besök Lang gjort hos familjen Sterner, hade han blott få gånger hört herr Kraus yttra sig, detta mycket sparsamt hvarje gång samt endast om likgiltiga saker. Intet utbyte af tankar syntes heller ega rum mellan honom och brukspatronen, ty der den ene fans, var det högst sällsynt att träffa den andre. Lang hade flere gånger sökt komma i samtal med honom, emedan hans anlete och eleganta figur ej hade eleganters vanliga uttryck och emedan han tycktes omgifva sig med en mystisk slöja, inom hvilken den unge Lang gerna ville kasta en blick. Han sökte derföre i början lämpa sig efter hans vanor, försökte sammanträffa med honom på hans vidlyftiga vandringar, men fann dessa så oregelbundna, ja rent af så regellösa, att han snart öfvergaf denna plan och beslöt att se, om ej tiden skulle medföra några upplysningar om hvad, som fans bakom denna slutenhet och regellöshet.

Blott då fru Sterner visade sig, tycktes molnen ibland för ett ögonblick vika från herr Kraus panna för att, då hon aflägsnat sig, i ännu högre grad åter samla sig derstädes. Den uppmärksamme Lang tyckte sig då se eld tändas i hans ögon, dock utan att min eller gest antydde någon bestämd förändring i hans väsende. Fru Sterner behandlade honom med en viss förtro-

lighet, dock af detta öfverlägsna slag, som mera kyler än värmer,

En afton då Lang tillfälligtvis befann sig ensam, emedan doktorinnan och familjen Odelmark gästade på ett närbeläget bruk, beslöt han att skingra tomheten genom att företaga en sjöfärd alldeles ensam. Han hade ej besökt lugnvattnet sedan andra dagen, han var på Hällfors, i sällskap med Sigrid och hennes lärarinna. Han beslöt därför att utsträcka färden ända dit och helst till sjös, såvida det kunde gå för sig.

Aftonsolen bröt sig herrligt mellan trädens kronor på stranden, och den vackra omgifningen gaf Lang så mycket att tänka på, der han något mekaniskt rodde framåt, att han knappt visste af, förrän han befann sig vid strömmens utlopp. Med kraftiga årtag arbetade han upp den lätta farkosten genom de strida böljorna och fann, att färden uppföre i dag till följe af det jemförelsevis låga vattenståndet var betydligt lättare, än då han sist försökte densamma.

Slutligen började han känna igen sig, och det syntes, som om de höga klipporna framför honom just vore desamma, hvilka han i Sigrids sällskap sett från andra sidan. Han tog ett väldigt årtag för att drifva båten fram genom det trånga passet och hinna in under de stora trädens grenar ofvanom klipporna, hvarest han tänkte fastgöra båten och i ljuflig ro tillbringa några ögonblick. Just då båtens främre ända

sköt fram mellan klipporna, hörde han bakom sig ett prassel och ett sakta utrop af en manlig stämma. Då han vände sig om, varseblef han herr Kraus, sittande på en flat stenhäll på stranden just der det mörka vattnet gled in mellan klipporna. En oförklarlig, obestämd känsla bemäktigade sig honom. Hans nyss halft vemodiga, halft glädtiga tankar förstummades; det syntes honom som om stället och herr Kraus på ett slående sätt harmonierade med hvarandra, och det föreföll honom ett ögonblick förunderligt, att han aldrig kommit att tänka på, att här vore platsen att träffa honom. Här var han i sitt rike! Hvilket rike? Det demoniska? Kanske icke! Detta rike var vackert, ehuru det syntes mörkt.

»God afton herr Kraus!» utropade han temligen gladt, i det han svängde in båtens förstäf mot stranden och beredde sig att springa i land.

»God afton!» svarade denne likgiltigt samt frågade efter en stunds förlopp: »Hvarföre ämnar ni hvila här? Har ni ej hört, att den, som sofver i skuggan af dessa träd, skall plågas af svåra drömmar?»

»Nej, men låt mig försöka för en gång! Maran har alltid låtit mig vara i fred.»

»Lycklige unge man!» yttrade herr Kraus, ej utan en viss anstrykning af bitterhet. »Jag ämnade för ett par dagar sedan söka upp eder, för att anhålla om ett välvilligt råd; under de

sist förflutna fjorton dygnen har jag plågats af en envis sömnlöshet — hvarken dagar eller nätter kan jag få någon ro. Jag hade nästan tänkt söka samma tröst som» —

Lang betraktade honom. Det mörka håret föll oordnad och tyngre än någonsin förut öfver den bleka, marmorhvita pannan; ögats uttryck var trött, elden i detsamma tynande och liksom flämtande. Dragen buro vittne ej blott om genomvakade nätter, det sönderslitna uttrycket talade om inre strider och olycka.

Med den hjertliga öppenhet och vänlighet, som redan tillvunnit honom mången vän, uttalade Lang sin ledsnad öfver hans lidande och önskade af allt hjerta att kunna hjälpa honom samt tillade den förtröstansfulla förhoppningen, att han skulle lyckas bereda honom lugn och hvila.

»Nej, herr doktor», utbrast herr Kraus med ovanlig bestämdhet, »det kan ni ej; hvad jag behöfver, kan ni ej gifva mig, men — märkvärdigt — detta ställe har skänkt mig ett slags ro — — — strax innan ni kom hit, vaknade jag upp — jag tror, att jag sofvit en stund, huru länge vet jag ej, och jag drömde — hu! — det var en hemsk, nedslående dröm! Tror ni ej, att trädens skuggor och den vilda skönheten i naturscenen omkring oss kunnat förorsaka en sådan hemsk dröm — tror ni ej det?» frågade han och fattade med för honom främmande, nervös häftighet Langs arm.

»Jag vet ej!»

»Jo! säger jag; det kan den!» utbrast Kraus.
»Ni skall få höra min dröm!»

Det förut matta ögat glänste, och från hans läppar framflöto följande ord, afgifna med djup, sorgsen stämma: »Jag drömde, att hela världen bestod blott af en oredig grå dimma, omgifvande mig på min klipphäll. En fläkt berörde min kind, mina ögon öppnades, men jag såg omkring mig intet — intet. Rösten i mitt hjerta frågade: Hvar är ditt lifs ursprung, hvar är ditt mål? Jag höjde min stämma, för att i ord utreda den flik af de minnen, jag tyckte mig hafva från ett förflutet lif, då jag fängade sommarfjärilarna i solskenet, då jag badade i bäckens klara bölja, då jag hörde min moder knäböjande vid min bädd anropa Gud om godhet och styrka åt hennes son — men detta echo förklingade, och dimman slöt sig allt tätare omkring mig. — Vredgad slog jag på klippan och ropade: »Då intet lif finnes, då allt är dödt för mig, må jag blifva kall som denna klippa!»

»Jag kände mina lemmar undergå en hastig förändring, en iskyla utbredde sig genom hela min varelse, och långsamt sjönk jag ned i granithällen, som nu gent emot mig var lös som gyttja. En mängd hviskningar nådde mina öron; öfverallt hördes suckan och klagan; förvridna anleten stirrade från alla håll på mig: »Hvarföre stannade du ej på jorden? Der finnes

lif; här är allt ett stort, genomisadt fängelse!» Slutligen samlade sig alla ansigten till ett enda, hvars minsta detaljer befunno sig i en oregelbunden, rastlös verksamhet, som dock ej störde det sfinxartade uttrycket i det hela, och hvilket ansigte, efter att ett ögonblick hafva försvunnit, plötsligen åter framträdde liksom en blixtnur ett åskmoln, och följande ord, af hvilka hvart och ett syntes sammansatt af tusen sinom tusen undertryckta jammerskri, skallade från de förstenade läpparna: »O bittert! öfvermåttan bittert att i fängelsets mörker sucka efter ljus och frihet, efter kärlek och försoning!»

Herr Kraus tystnade, hans darrande hand sökte efter ett stöd på klippan bakom honom. — »Jag vaknade — hvart jag vände min blick, mötte mig det ansigte, jag sett i drömmen. Jag stirrade ned i vattnet; der mötte det mig alltjemnt, min bild blandade sig dermed, men ansigtet förändrades ej. Jag hade ett ögonblick för afsigt att dränka min förtviflan i djupet härnere — så kom ni.» Lang fattade hans hand: »Jag beder eder, herr Kraus, låt ej sådana skräckbilder förfölja eder! Ni är sjuk, låtom oss meddela oss med hvarandra! Helt säkert skall jag lyckas skaffa eder ro!»

»Tack! — jag kan ej meddela mig med eder — ni är ung och har lifvet solskensklart framför eder. Jag är till åren ung, men min själ åldras för hvarje dag, hvarje timme. Ack,

ni vet ej, hvilken ousäglig smärta det är att beröfvas det skönaste» — —

Hastigt tystnade han. Ett tillkämpadt lugn jennade uttrycket i hans anlete, han reste sig upp och fattade Langs hand: »Låt aldrig detta samtal komma till någons vetskap, sök att glömma hvarje ord, jag yttrat, och — farväll!» Han klättrade uppför branten och var efter några ögonblick försvunnen mellan klippspetsarna.

Dröjande och tankfull satte sig Lang vid årorna och lät sin båt glida nedför strömmen. Den nyss förflutna scenen tycktes honom så ofattlig, ja nästan hemsk, att en känsla liknande fasa grep honom, då han lät sina tankar speja in i det mörka djupet derinne. »Men hvarför skulle detta ställe passa bäst för herr Kraus? Hvarför var denne rike ande så öfvergifven och fattig på allt?» Längre dröjde hans tankar härvid, och det lyckades endast för den nedgående solens sista strålar att lifva hans allvarliga blick och från hans läppar framlocka en jublande melodi. — Men deruppe på lugnvattnets mörka bölja sväfvade skuggorna fram och åter, — på klipphällen låg en man utsträckt, och brutna ljud banade sig väg öfver hans läppar; men endast de mörka träden, skuggorna och den inbrytande natten voro vittnen till hans bittra klagan.

Stora förberedelser gjordes för firande af midsommaren, hvilken tidpunkt sedan årtionden till baka utgjort ett viktigt moment i lifvet vid Hällfors. I år skulle liksom förr festen försiggå på en liten ö i Hällsjön, Ekholmen kallad. Här anordnades så kallade majstänger, dansbanor och allt, hvad herrligt kunde finnas, för den danslystna arbetareskaran. Äfven ortens ståndspersoner jemte en mängd främlingar, till och med konstnärer, från hufvudstaden hade såsom alltid blifvit inbjudna att hedra festen med sin närvaro. Familjen Sterners hufvudmän hade samvetsgrant i alla tider vinlagt sig om att på denna dag låta sina underhafvande riktigt fröjda sig, på samma gång som de läto ytterverlden taga kännedom om det solida husets inre och dess hopade rikedomar. Festen lofvade att i år antaga en furstlig prägel. Herr Sterner ville nu af hjertat roa sig sjelf och sina arbetare jemte sina vänner.

Midsommaraftonen belystes af den klaraste sol; båt vid båt gled fram öfver böljan för att öfverflytta män, qvinnor och barn till Ekholmen, der snart såväl de skuggiga platserna under ekarna, som de kala klipporna för att ej nämna omgifningen af förfriskningsborden föredde ett muntert brokigt virrvarr. Lang och doktorinnan Holmer hade anländt tillsammans med Odelmarkska familjen. Vid sjutiden skulle

familjen Sterner anlända jemte deras särskildt inbjudna gäster.

Man hade hört, att en ung begåfvad sångerska anländt från hufvudstaden, man anade och hoppades, att fru Sterner skulle i afton låta sin sköna stämma klinga, man visste, att en orgel var utflyttad, man glädde sig åt att få höra herr Kraus traktera sitt älsklingsinstrument orgeln.

Lang och Sigrid associerade sig med hvarandra och beslöto att taga hela ön i skärskådande samt underrätta sig om, hvarest concerten skulle försiggå. Vi vilja ej steg för steg följa dem på deras vandring, utan vilja blott omnämna, att den muntra lifliga, 16-åriga Sigrid förde vår hjelte omkring öfverallt för att visa honom såväl de små pittoreska vikarna och uddarna, som den stora viken, hvarest, såsom båten med den deruti förtöjda orgeln och öfriga arrangementer antydde, den musikaliska delen af festen skulle ega rum. Hon berättade honom dessutom alla märkvärdigheter, som försiggått än här och än der, jublade öfver den vackra aftonen och ekot öfver sjön, skänkte sitt odelade bifall till hans förslag, att de skulle dansa med hvarandra minst två gånger på hvar och en af de tre dansbanorna, och till slut återkommo de begge lika glada och mycket glada till landstigningsplatsen, just då herrskapet Sterner anlände.

I spetsen gick brukspatronen sjelf förande fröken M * * *, en berömd sängerska från hufvudstaden, derefter kom fru Sterner, stödjande sig vid herr Kraus arm.

Lang kunde knappast tro sina ögon, då han såg de begge senare tillsammans, men antog, att blott en tillfällighet skänkt herr Kraus den äran att vandra så långt fram i processionen och föra fru Sterner. Men å andra sidan såg han bland de öfriga gästerna ingen med denna stolta riderliga hållning som herr Kraus; han tycktes vara alldeles förändrad. Intet fans qvar af den lefnadströtthet, som han för ett par dagar sedan visat vid lugnvattnet.

Brukspatron Sterner såg sig ofta oroligt till baka, och hans spirituella, lifligt converserande följeslagarinna kunde ej helt och hållet fånga hans uppmärksamhet.

Hans fru var sig lik, utom det att hennes anlete antydde en utomordentlig ro. Lang frågade sig, om den kommande njutningen kunde på förhand hafva försatt hennes själ uti denna stämning, hvilken hos henne ofta tydligt framträdde, då hogen uteslutande vändes åt musikaliskt håll.

Den större och förnämre delen af festen började nu. Orkestern spelade upp, inom kort iskänktes skummande viner, och gästerna började detta oändligt behagliga, svärmande lif, som genom solens försvinnande blifver blott ännu

behagligare. Nu sökte ynglingar och flickor mildra det rhenska vinet genom de gyllene sydfrukterna och drufklasarne, som i rikt mått hängde ned från ektelningarnes toppar, såvida ej ett sydligare vin genom sin sötma gjort dessa obehöfliga, då de hellre valde de små stigarne, klipporna eller sjöstranden för sitt skratt och tal, hvilka för de särskilda paren voro betydligt nyanserade, så att särskildt talet tedde sig, än som ett muntert jovialiskt samspråk med höjd stämma, än som förtroliga, än som darrande — o vissa hviskningar — — —

Nu klingade en fanfar åt sjön till, och alla skyndade åt det håll, hvarifrån man hört densamma, så att snart hela människomassan var samlad på den förr omnämnda vikens stränder och omgivande klippvallar. Orkestern preludierade uti ljufliga accord från dunklet under de stora ekarna, och inom kort hördes en qvinlig stämma uti rika vexlande melodier gripa allas uppmärksamhet; det var den lekande poetiska naturen, vestanvinden i trädens grenar — fogeln i skog; småningom blandade sig dermed toner innerliga, vemodiga från orgeln, de qvälde fram allt starkare, då plötsligen en sopranstämma förunderligt klar och ren öfvertenade dem.

På den herrliga naturbeskrifningen följde nu ett requiem så rent, fullt och melodiskt, så fromt, och tillika så hänryckande, att i djupet

af allas hjertan, gamlas och ungas, barndomsdrömmar höjde sig, liksom då solen med sin allt lifvande värme bestrålar lundarne i Maj, så att knopparne svälla, regnbäcken drager sig tillsammans och skygg söker sig väg fram förbi klippans utsprång och öfverallt i ljus och i skugga, prakt och fågring tala om skaparens under, lifvets fullhet och oändlighet..

Lang hade hört fru Sterner sjunga mycket, men aldrig hade han anat, att hennes begäfnig sträckte sig så långt. Med stormande bifall helsades hon efter sångens slut, och glädjedrucken ilade herr Sterner bort att utgjuta sitt fulla hjerta för henne.

Inom kort hörde man åter en fanfar, och på den smyckade talarestolen uppsteg herr Sterner och talade följande: »Bland det sköna, Gud skapat, kom en stor del på min lott, då jag fick min maka. Med rik hog och guddomlig kraft är hon utrustad och jag tror, att bland eder mina vänner och underhafvande få finnas, som ej emottagit prof på, att hon äfven kan älska. — Hon älskar eder, må ni älska henne, som jag gör, och veten, att på jorden ännu aldrig qvinna funnits sådan som hon. Älsken henne, söken på förhand uttänka hvarje hennes önskan, låt ej den minsta sten finnas på hennes väg, och I skolen se, att vårt förbund skall ständigt blifva bestående — och tömmen nu alla, alla, en fylld bägare för hennes sällhet!»

Under stormande bifallsrop tömdes skålen, och luften genljöd af hans makas lof. Allas ögon sökte henne men förunderligt — ingenstädes kunde man finna henne —

Lang hade stannat kvar vid den vik, der han nyss hört den herrliga concerten. Från en klippa beundrade han landskapet framför sig. Sjön var klar som en spegel, lika hvitglänsande, som den ljusa aftonhimlen; endast kliporna samt träden på de aflägsna stränderna hägrade deruti.

Nedanför klippan såg han fru Sterner och herr Kraus. Den senare talade oroligt och brådskande, så att Lang i början ej hörde hans stämma, men plötsligt höjde sig hans röst, antog ett lidelsefullt uttryck, och följande ord nådde Langs öra.

»Jag har nu följt eder troget i sex år. Jag har skänkt eder allt, jag eger, intet återstår för mig; mitt lifs sol gick ned, då ni blef herr Sterners maka. Men nu måste jag bort härifrån; jag känner, att mitt inre i annat fall sönderslites. Hvarje gång eder herrliga stämma ljuder, påminnes jag om, att all verdens sällhet gått förlorad för mig. Jag måste nu söka berga spillrorna af det en gång stolta skeppet.»

»Hvarföre skall ni resa?» frågade fru Sterner vemodigt. »Min vänskap eger ni i fullaste måtto, låt eder orgel och eder stämma, hvars underbara klang förr så mycket glädde mig,

ljuda under mitt tak. Jag kan ej umbära dem; ni är den enda återstoden af mitt konstnärslif.»

Herr Kraus svarade mörkt: »Grymt talar ni nu! Uti år har jag lefvat fången och har aldrig sett edert ansigte glänsa upp mot mig. Jag tänkte en gång, att den stolta sångerskan skulle blifva min brud, men hon älskade mera denne andre, som lyckan skänkt allt annat; hvad jag kärast egde i lifvet, gick bort, det gick under klubban. — Med brännande hjerta följde jag eder till eder makes boning. Man kunde säga, att jag derigenom skördat vinst, men jag är fattigare, än då jag kom; min ungdom är borta, med den de stolta idealen. Hvarföre tog ni detta utan att gifva mig något i stället? Kunde ni intet gifva? Kanske ej!»

»Min innerligaste tack, min vänskap trodde jag vara värda något; mera kunde jag ej gifva!» svarade fru Sterner med en suck.

»Jo eder kärlek!» utbröt Kraus passioneradt. »Eder kärlek har varit mitt mål, alltsedan eder fader en gång började uppfostra oss begge för konstnärskallet; hoppet om att en gång vinna densamma, har fört mig med sig långt, ja ända till förödmjukelse, och snart skall eder sång ej mera tilltala mig med sin ljufhet, utan väcka till lif onda uppsåt i mitt bröst. Då jag nyss hörde eder sjunga, stormade det i mitt hjerta. Min onda genius hviskade ibland: Be-

mägtiga dig henne, fly med henne långt, långt härifrån, tvinga henne att älska dig eller förgör eder begge i djupet. — I eder skönhets glans såg jag eder: jag tänkte: Denna afton skall göra allt uppenbart oss emellan! — Vill ni följa mig? Jag skall bära min ljufva börda öfver folkens hufvud, jorden skall grönska för oss, jag skall bryta åt eder vårens första ros. Solen skall glänsa på vårt lefnadslopp!» Han fattade hennes hand, och betäckte den med glödande kyssar.

Plötsligen ryckte hon sin hand tillbaka och stod stolt som en drottning framför honom: »Låt mig aldrig mera höra ett ord härom, glöm bort allt förflutet! Sådan är min vilja!»

Nu framkom herr Sterner till stället för att hemta sin maka till festen, hvarest folket längtade att bringa henne sin hyllning. Hans ankomst märktes hvarken af hans fru eller herr Kraus. Denne senare fattade ännu en gång hennes hand, kysste den ödmjukt och sade: »Farväl!» — Bort härifrån måste jag, om jag vill behålla mitt lif. I afton spelar jag orgeln sista gången för eder!»

»Ack nej! res ickel!» utropade hon med en stämma, utur hvilken all stolthet syntes vilja försvinna.

Med raseri skyndade herr Sterner fram, slet deras händer från hvarandra och stälde sig hotande framför herr Kraus. »Länge nog har ni vistats i mitt hus; eder åsyn är mig sedan

långt tillbaka vidrig. I morgon får hvarken ni sjelf eller något, som tillhör eder, finnas kvar på Hällfors. Är ni då kvar, låter jag drifva bort eder som en gemen missdådare!»

Fru Sterner bleknadé: »Hvarföre denna hårdhet?» utropade hon.

Herr Kraus anlete, förut vekt, fick ett mörkt och bittert uttryck genom vreden och det uppstigande trotset: »Förbannelse öfver dig, usle röfvare! Må olyckan strö ditt guld för vinden, må du engång i armod och elände från tröskel till tröskel tigga ditt bröd!»

»En uslings förbannelse gäller intet för mig, intet för min maka. Kom Helena!» Härvid drog herr Sterner med halft våld sin viljelösa maka med sig.

Blifven ensam nedsjönk Kraus på en sten, och heta tårar runno utför hans kinder: »Fattig, fattigare än alla, förödmjukad drifves jag bort från den varelse, jag älskat högre, än allt på jorden; dessa år hafva tagit min lifskraft. Hvar är min sång, mitt konstnärsskap! hvar är min brud!»

En hand lades på hans skuldra och, då han vände sitt förtviflade anlete uppåt, igenkände han Lang. — Han rusade upp och frågade mörkt: »Med hvad rätt intränger ni alltid i min smärta? Edert medlidande behöfver jag ej!»

»Välan, visa detta, gif fru Sterner edert sista qvåde, fly bort, utplåna de förlutna åren

ur edert minne, var man! Om ni behöfver en vän, så räkna på mig!»

Herr Kraus betraktade honom under några ögonblick med ett dystert, förtvifladt uttryck; plötsligen utropade han lidelsefullt: »Mitt sista qvåde — ja!» och sprang i båten samt stötte den från stranden. Dröjande i akterstäfven ytttrade han: »Haf tack! Jag skall glömma eller begravva mina minnen i den mörka mullen!» Ett ögonblick derefter fattade han årorna och sakta gled båten utåt sjön.

Sorgsen vandrade Lang utefter stranden, hvarest, än parvis, än gruppvis såväl högre som lägre njöto af den ljumma sommarqvällens behag. Alla väntade att få höra mera af den musik, som förut på aftonen tonat så underbart. Lang kunde ingenstädes ute på sjön varseblifva herr Kraus, men trodde sig se hans båt dold i den närliggande viken under de nedhängande alarna. Herr Sterner med fru och stort följe närmade sig stranden, och en del båtar ordnades för deras hemfärd. Plötsligen hördes från det ställe, hvarifrån Lang väntat, ett orgelaccord. Brukspatronen vände sig om med ett uttryck af harm i sitt ansigte. Hans gäster gifvo sin glädje tillkänna öfver att få njuta ännu ett ögonblick, innan hemfärden gjorde slut på dagens nöje, och deras förhoppning blef ej gäckad.

Uti allt starkare accord brusade orgeltonerna fram och, då människoskaran på stranden

tystnat och sinnena syntes vara mottagliga, började en ny stämning.

De brusande tonerna upplöstes i milda elegiska melodier, som flöto så rent öfver vattnet. De talade om hjertats hemligheter, om drömmar, ungdomlig full kraft och sorgen, än vild och sönderslitande, än mild och vemodig. Lang tyckte sig höra en bikt, ännu mera klar och talande, än den han förut på aftonen varit vittne till. — Motiv ur Tannhäuser runno upp, och slutligen hördes den djupt vemodiga, dock kraftiga pilgrimskören. Aldrig hade förr denna musik gjort ett liknande intryck på någon af de närvarande. Det konstnärliga utförandet, det djupa, innerliga vemodet i melodien tilltalade mäktigt. Denne man sjöng Pilgrimskören ur hjertats djup; hans räddning hvilade i hans pilgrimsstaf, men skulle den någonsin genom grönskande skott, liksom för Tannhäuser visa, att nådens och fridens stund kommit! Bittert var hans öde, dock kunde ännu en strimma af ljus skönjas på den mörka lefnadshimmeln.

Nästan andlös lyssnade fru Sterner, och då det sista accordet förklingade öfver vattenspegeln, syntes tvenne tårar långsamt bana sig väg nedför hennes bleka kinder.

Det är midnatt. Salarne i Sternerska huset äro tomma, gästerna njuta redan af den ljufva hvilan. Lang, som en stund varit inne

hos herr Sterner, hvilken i afton åter haft en attack af sitt nervlidande, stod i begrepp att begifva sig hem, men kunde ej motstå frestelsen att ett ögonblick hvila i en berså vid foten af trappan. Försjunken i tankar märkte han knapt, att någon fans på den ofvanför belägna balkongen, då han plötsligen fick höra fru Sterners djupa, klangfulla stämma yttra följande ord: »Se, huru lätt dimman ilar öfver sjön!»

Han såg upp och varseblef hennes herrliga gestalt lutad mot balustraden. Steg hördes och inom kort utträdde hennes make och stälde sig bredvid henne. Längre stodo de tysta — slutligen vände han sig mot henne: »Godnatt, älskade Helena, jag måste gå till hvila!»

»Godnatt!»

Hon förblef stående ensam med ögonen fästade på sjön. — Plötsligen hörde Lang ett lätt buller och varseblef en manlig gestalt under en stor lönn några alnar ifrån sig. Han kunde ej misstaga sig trots dunklet. Det var Kraus, som ännu en gång ville med sina ögon uppfånga bilden af den dyrkade. Hviskningar hördes från hans läppar, och Lang trodde sig till ochmed se tårar skölja hans kinder. Plötsligen ljöd i nattens tystnad en darrande, bruten stämma: »Farväl!»

Fru Sterner spratt till, under det hennes ögon syntes vilja genomtränga dunklet dernere mellan träden — men natten förde till

hennes öra blott ljudet af bortilande steg, som snart och för alltid förklingade under de höga träden.

Lang hörde en djup suck och såg, huru den höga gestalten deruppe sjönk tillsammans; snyftningar och bitter klagan banade sig väg till hans öra, och bland de afbrutna ljuden tyckte han sig höra följande ord från borgfruns läppar: »Bittert är att lefva — Konstnär blef jag aldrig — min dröm — min vår — min älskling har flytt!» — — —

Då han slutligen sökte den vederqvickande vilan, var allt tyst på Hällfors. Under tankar på allt det omvexlande, dels glädtiga, dels allvarliga och smärtsamma, som under dagen tett sig för hans syn, öfverraskade honom den ljufviga sömnen och drömmarna.

Han tyckte sig se fru Sterner stödja sig vid en urgammal man, hvilken vid närmare granskning liknade hennes make. Hennes ansigte var skiftande, än regndigert, än soligt. De yttrade begge liksom uti ett accord: »Se huru lätt dimman ilar öfver sjön?» sträckte ut sina händer, visande i rymden. I bakgrunden bortom dimman syntes vreda böljor jemte en ensam man med sin bräckliga båt kämpande mot de fragande böljorna. — Nu dolde honom åter dimman samt det af solen genombrutna regnet, tills liksom genom ett trollslag sjön låg blank och spegelklar, men vid stranden syntes i det

gyllene solskenet en snäcka dragen af en svan, och uti snäckan stod en riddare med glänsande blå rustning och gyllene hjälm, på hvilken solen bröts i tusende skiftningar från det gullgula till det mörkröda. Riddaren höjde sin herrliga stämma: »Ur skogens djup kommer jag att kämpa för sanning och skönhet.»

Hjelmens glans blef allt starkare, och det derifrån strömmande skenet spred sig öfver sjön likt ett guldmoln; i detsamma sväfvade cheruber och serafer hviskande: »se huru lätt dimman ilar öfver sjön!»

Riddaren försvann, och molnets medelpunkt antog en allt skärare färg lik morgonrodnaden. Ur detta skimmer framträdde efter hand ett anlete, som alltmera antog Sigrids drag.

Det ljusgula håret böljade kring det vackra hufvudet, hennes mörkblå ögon glänste. Med den liljevita handen visade hon uppåt och, under det att hela hennes varelse strålade af hänförelse, hördes från hennes rosiga läppar en hviskning —: »Dimman ilar — morgon gryr:»

Följande dag var regnig och grå; mid-sommarens fågring syntes mattare. Med föga glädttiga steg vandrade Lang fram och tillbaka i den stora alléen, som förde till herrgården. Den föregående dagens händelser hade ännu ej flytt ur hans hogkomst, och hans tankar

följde alltjemt den olycklige Kraus ut i den vida världen. — Plötsligen såg han Sigrid skynda emot sig. På den gråa, tunga morgonen syntes hon honom som en solstråle, men då hon kom närmare hade leendet på hennes läppar, om det funnits, försvunnit, och anletet bar sorgens prägel. Varmt och elastiskt skakade hon hand med honom och omtalade strax, att Georg nu åter blifvit sjuk, och att hennes mor anhöll det doktorn skulle komma ned.

Beredvillig följde han den snabbt framskynande Sigrid och stod inom kort vid den lille sjuklingens bädd, hvarest han blef vittne till, huru det ena krampanfallet aflöste det andra. En lefvande bild af sorgen stod fru Odelmark bredvid, kastande ömsom bedjande, ömsom rådvilla blickar på Lang, hvilken sökte vidtaga de få åtgärder, som funnos, för att lindra de svåra anfallen. Men förgäfves. Då det led mot mid-dag tilltogo de med ännu större styrka, och snart låg den älskade sonen kall och liflös på bädden.

Nedslagen ville Lang draga sig tillbaka. Fru Odelmark kvarhöll honom, likaså Sigrid. Barnens steg hördes ej i den utanför belägna salen, och allt var så förunderligt stilla. — Efter lång tystnad frågade fru Odelmark med nästan slocknande röst: »Hvad tänker ni om en sådan varelses betydelse i världen? Jag har förr velat fråga eder derom, men har aldrig kunnat!»

Frågan öfverraskade honom ej; det var, som om han väntat densamma, alltsedan han första gången i fru Odelmarks närvaro sett Georg.

Han närmade sig henne, tog hennes hand och yttrade sakta följande ord: »Låt denne kroppsligen bräcklige, andligen rikt utrustade sons tillvaro i världen utbilda en ädelboren moders själ till förut ej anad höghet genom kärleken till honom. Ut i den krets af adel och högsinhet, hvarmed en sådan moder omgifves, uppväxer en ädelsinnad dotter. Hennes naturgäfvor skola nå den skönaste och herrligaste utveckling, hennes godhet skall genomvärma allt, som kommer i hennes närhet. Hon skall blifva moder och skall måhända en gång räknas bland de mödrar, som skänkt nationerna hjeltar och människoslägtet välgörare!»

Fru Odelmarks ögon glänste klart och vackert genom de tårade ögonfransarna: »Gifve Gud, att min dotter, min skära blomma, blefve ädel och god, så god och stark, som jag en gång önskade, att min son skulle blifva. — Ack min Georg, min älskade Georg!»

Hon kastade sig ned vid bädden, en flod af tårar strömmade öfver hennes anlete, och kyss efter kyss fästes på Georgs bleka kinder.

Sorgsen begaf sig Lang på hemvägen följd af Sigrid, som darrande och en bild af stilla sorg alltjemt iakttog tystnad. Slutligen skildes de vid slutet af alléen. Adjö, yttrade hon

sakta, och de tillbakahållna tårarna började plötsligen åter falla utför kinderna. Hon ilade med lätta steg på en liten väg genom parken mot föräldrarnes hem och vände flere gånger sitt sorgsna anlete mot Lang, som kastade en lång blick efter henne: »Förunderliga flicka! — Ack du skära, förtjusande blomma!»

Sommardagarna försvunno och glädjen, förr så frisk och livvande, blef en mera sällspord gäst på Hällfors. Familjen Sterner visade sig ej utom sitt hem, i Odelmarska huset herskade sorgen, Sigrid syntes mindre ofta än förut, och Lang, som hittills dagligen besökt hennes föräldrars hus, ville nu ej falla besvärlig under sorgetiden.

Oroande rykten om annalkande svåra tider gingo från mun till mun, och ryktet blef en sorglig visshet för familjen Sterner, då en morgon posten medförde bestämd underrättelse om, att en högt aktad med Sternerska affärerna nära förbunden firma kommit på obestånd. På den sjuke Sterner gjorde denna underrättelse ett ytterst nedslående intryck, och man hviskade, att de åtgärder, han vidtog, för att rädda, hvad räddas kunde, voro mindre lyckliga. Emellertid inverkade detta fallissement ej i hufvudsak hämmande på Sternerska affärernas fortgång.

Atmosferen började nu blifva orolig, och

lifvet på Hällfors blef mindre angenämt, än under försommaren, hvarföre Lang ej utan en viss känsla af lättnad helsade doktor Holmers återkomst. Med vemod tänkte han dock på de många oförgätliga stunder, han njutit, och skilsmessan blef i sjelfva verket svårare, än han någonsin anat. Det ledsammaste var afskedet uti Odelmarkska hemmet. Fru Odelmark tackade honom så vänligt för hans godhet mot Georg och önskade honom med tårade ögon all lycka under hans vandring genom världen. Sigrid tryckte så vänligt hans hand under önskan, att de någon gång åter skulle träffas, likaså ingenieur Odelmark och hela barnaskaran.

Af familjen Sterner träffade han blott brukspatronen, hvilken var synnerligen nedstämd och dessutom plågad af sitt nervlidande. Hans fru hade rest bort, men sände sin vänliga helsning.

Ehuru allt var friskt och vackert derute under Julidagens sol, föreföll det honom, som om hemska frostnätter förtärt och förintat det blomstrande lifvet på Hällfors, och hans önskan att fort komma derifrån blef allt lifvigare. Doktor Holmer anlände sent på aftonen, och Lang beslöt att afresa tidigt följande morgon.

Solens strålar hade ännu ej gjutit sitt sken öfver de lummiga träden i parken, då Lang steg upp för att afsluta anordningarna för resan.

Han hade föregående dag i alla hemmen tagit farväl; nu återstod afskedet från hvarje plats, som blifvit honom kär. Efter att hafva lemnat sitt behagliga hemvist med dess lockande utsigt, se vi honom styra kosan till parken, hvarest han länge vandrade omkring, vi se honom gå förbi herregårdsbyggnaden, hvila ett ögonblick i bersån invid trappan, vi se honom långsamt vandra förbi disponentens hem, dervid med sorgset intresse betraktande fönstret på Sigrids modellkammare. Slutligen styrde han kosan mot jernvägsstationen, dit hans packning på förhand blifvit sänd.

Vid lugnvattnet hade han ej varit sedan herr Kraus afresa och ville knapt se det åter, emedan minnena derifrån skulle alltför mycket nedstämma hans i dag föga glädtiga sinne.

Der framme vinkade ännu en gång stigen upp till kullen, hvarest han vid sin ankomst till Hällfors sett Sigrids väna anlete. Raskt skyndade han uppför densamma, liksom om han väntat att ännu en gång få se henne.

Just då han kom upp på toppen, höjde sig solen öfver de motliggande höjderna och kastade sitt ljus öfver den herrliga dalen. Sorgsen blickade han ned på det, som varit hans sommarfröjd. Se dernere alla de ställen, på hvilka han promenerat tillsammans med Sigrid och hennes moder, såväl under solljus dag, som stämningsfull skymning. Se der nere

den klara, af en stilla bris knapt krusade sjön samt Ekholmen med dess präktiga träd, hvilka underbart omsväfvas af den luftiga dimman! Han tyckte, att densamma i sitt sköte ännu gömde det folklied och de scenerier, som för kort tid sedan derstädes tätt sig för hans öga — och der framhvirflade strömmen strid och skummande, döljande i sitt brus trastens qvitter från lugnvattnet, med sitt hvita skum gömmande bilderna af de mörka skuggor, som derstädes afspeglats, lemnande ej en skynt öfrigt af de höga furuträden, ej en aning om den olycklige gästen, som slumrat vid trädens fot på den klippiga stranden.

Arme, olycklige Kraus, manne nu ditt lif sprungit ut i friskare strömmar, manne ditt mål klarnat i fjerran?

Allt högre steg solen; tiden för uppbrott nalkades. Han vände sig långsamt om, sedan han kastat en sista blick på den älskade dalen. Hans öga föll på rosenbuskarna, på hvilka röda och hvita blommor omvexlande logo mot den nya dagen. Minnet af hans första besök på kullen blef allt lifligare. »Se der en skär rosenknopp lika herrlig som den första, sommaren gaf! — Ack Sigrid!» utropade han. »Jag fick ej se henne, hon sofver! O himmel, låt henne sofva liksom prinsessan Törnros, och låt mig en gång liksom sagans prins med en kyss väcka henne utur hennes slummer. Till dess denna

rosenknopp såsom ett minne af henne! Nu farväl!»

Morgonvinden omsusade hans panna, han tyckte sig på dess vingar höra en svag hviskning och ett stilla farväl uttaladt af de rosiga läppar, som så ofta hviskat till honom i hans drömmar. Han skyndade med hastiga steg nedför kullen.

»Farväl!» ropade en vek och blid stämma efter honom. Han vände sig om och skyndade tillbaka. Invid rosenbuskarna stod Sigrid.

»Farväl, Sigrid!» utropade han, och blodet fördelade sig så varmt på den friska kinden.

»Tack för sommaren!» sade hon ännu vekare, och en tår banade sig väg från hennes öga: »Ni skall ännu en gång få se min medaljong men i marmor!»

»Tack! och skall jag få se eder!»

»Ja, om Gud vill!»

»Ännu en gång, lef väl!» Han tryckte en kyss på hennes hand, betraktade henne med en blick, halft glädlig, halft vemodig, och fick en liknande blick tillbaka. »Således ännu en gång — och ej blott för en dag!»

Rosenskyarna sväfvade så lätt öfver hennes anlete, försvunno och återkommo; tårarne började falla utför kinderna, hon fattade hans begge händer, hviskade under snyftningar: »Glöm ej af mig!»

Milda, smältande känslor och aningar ström-

made genom hans själ. Han ville tala, men rösten vägrade att göra tjänst; med möda framstammade han följande ord: »Jag skall aldrig — aldrig glömma eder!»

Hennes händer vidrörde ej längre hans, ännu en gång såg han hennes vackra, mörkblå öga, hvarefter hon försvann mellan träden, och den sextonåriga foten bär så lätt den behågliga gestalten; han hörde ännu en gång ett darrande farväl mellan trädens stammar och snart hade de lätta stegen förtonat. Blott åt vinden och morgondagen kunde han öfverlemnna tusen kyssar att öfverflyttas på denna ädla, ljusa skickelse.

En halftimme senare förde honom det brusande jernvägståget fram genom skogarna och fälten, och den förestående resan syntes honom lång. — Middagssolen lyste på hans intåg i hufvudstaden och förunderligt nog, vare sig att det berodde på hans långa vistelse vid Hällfors eller något hittills ej uppdagadt skäl — aldrig hade vid hans ankomst till Stockholm under de sist förflutna åren en sådan känsla af beklämning gripit honom som nu. Han kände så väl igen densamma från yngre dagar, då han okänd och ensam anländt till hufvudstaden.

Var det en känsla af saknad och öfvergifvenhet, då han med jernvägsvagnen lemnade det sista reella minnet af Hällfors bakom sig? — Var det, emedan han under sin vistelse der-

städes blifvit förnyad och förnygrad, så att den vid stadslifvet bundna civilisationens ljus och skugga nu, liksom förr vid tjugu år, fylde hans inre med aningar om strider och vedervärdigheter, hvilka han glömt derborta i den vänliga dalens sköte?

Under de följande åren hördes blott olyckor från Hällfors. En svår kris inträffade, jernkonjunkturen från att under åtskilliga år hafva varit lysande försämrades betydligt; en mängd fallissementer följde, hvarigenom Hällfors-bruket förlorade sina förläggare. Denna plats intogs halft motvilligt från herr Sterners sida af en utmärkt, men samvetslös financier från hufvudstaden, hvilken icke sparade något hemligt arbete för att intrassla och neddraga det ännu solida husets ställning. Genom att på visst sätt ingå som delegare, genom att insöfva herr Sterners redan förut bristande vaksamhet, bragte han det inom kort derhän, att hela det rika och solida Hällfors sjelfständighet darrade i sina grundvalar. Sedan han sjelf lyckats consolidera sin ställning, hvilken äfven under ett skede af hans inskridande i denna affär varit insolid, om icke farlig, och hvilken ställning för Sterners välvilliga tänkesätt utgjort ett hinder att realisera sina egodelar med betydlig vinst, och sedan tiden alltmera försämrats, vräkte han obarmhertigt den Sternerska familjen under

cession, ännu på en punkt, der räddning väl varit möjlig.

Det ovärdiga förfarandet alltigenom vid egendomarnes realisation, det i dagen liggande faktum att en så kallad hederlig man på ett fint anlagdt sätt, hvilket dock för den, som följt händelsernas gång allt för tydligt lade i dagen hans banditlynne, röfvat den storartade förmögenheten ur Sternerska familjens händer, detta allt blef för mycket för herr Sterners redan förut sjuka sinne. Dysterheten i lynnet tilltog och följdes inom kort af fullständig sinnesrubbing.

Langs tankar ilade ofta tillbaka till den djupt pröfvade familjen. Fru Sterner hade beslutat att ånyo inträda på konstnårsbanan för att på detta sätt, för henne det enda möjliga, förskaffa bröd åt sin make och sina barn.

Arma, olyckliga! huru har icke ödet kastat dig, en gång skänkande dig glans, men ingen lycka, nu skänkande dig blott en aning af den lycka, du drömde dig — och du köpte den samma på de hårdaste vilkor.

Hennes kosa gälde genast utlandet och snart spred sig ryktet om hennes framgångar äfven till Lang, som i stilla frid fortsatte sitt studielif på Kungsholmen, utan tanke på att ännu en gång begifva sig ut i världen, förrän det riktigt skulle blifva allvar af. Han ville, att det första vikariatet skulle blifva det sista; härnäst ville han flyga med egna vingar. Vis-

serligen lockade honom vårens fläftar, visserligen kommo de blommande prunusbuskarne uti Institutets trädgård honom att tänka på den mångfald, som skulle te sig för honom derute i den fria naturen — men ännu dröjde han.

Så kom hösten med sina herrliga mänskensaftnar, väckande till lif all den längtan långt, långt bort, hvaraf ett ungdomligt sinne kan vara mäktigt, och då han så promenerade i trädgården, vibrerade själens djupaste strängar.

Hans tankar dröjde vid lycka och olycka, vid glänsande lefnadsbanor och Brustna förhoppningar. — I hans sinne kommo bilder från Hällfors. Sigrids väna anlete glänste fram bakom lummiga björkar. »Hvar är hon?» frågade han vågorna vid stranden.

Vinden svarade: »Borta i fjerran, fjerran land?» —

Tyst der hördes en snyftning från balkongen. — »Hvar är sångerskan?» — »Hon är fjerran — fjerran.» —

En suck, en sönderslitande suck hördes från dunklet, som åstadkommes af den stora acacian.

Med vemodig stämma frågade han: »Hvar är pilgrimen?» —

Vågorna hviskade så stilla: »Borta — Borta!»

Känsla af saknad bemäktigade sig honom i sådana ögonblick och kom honom att tänka på att bryta sin boja, och inom kort slog hans

befrielsetid. Innan ännu vintern var förgången, hade han lemnat lärosätet, och innan ännu lärkan slog sin första drill öfver den gråa uppfinande åkertegen, befann han sig på resa åt det håll, hvarifrån komma solig vår och bångstyriga sommarvindar.

Det led mot slutet af Langs vistelse utomlands; det återstod honom blott en kort tid i Berlin, den sista stationen på resan. Här återfinna vi honom boende uti en täck villa, belägen mot stadens utkanter. Den herrliga vårgrönskan från den villan omgifvande trädgården påminde honom, att ett år gått förbi, sedan han lemnade fosterlandet, påminde honom om hans hembygd, der snart de intagande björkarna skulle kläda sig i vårskrud. Hemlängtan fattade honom. Klinikerna, sjukhusen med Charitéen i spetsen föreföllo honom odrägliga, sedan han mera än en månad flitigt besökt dem. Den vackra majmorgonen jemte fogelqvittret i de präktiga kastanjerna uppväckte så många glädtiga minnen — ja, äfven ett och annat vemodigt minne drog oförmärkt genom hans hog, då han ånyo hörde några strofer från den vackra qvinliga sopranstämma, hvars egarinna bodde i villans undre våning. Han hade tyckt sig i denna stämma återfinna ett välljud och en klang, som

förr så underbart tjusat honom, men — han visste ej om denna stämman, som nu på ett obestämdt sätt ingrep i hans längtan, äfven klang i hemlandstoner.

Hans närvarande sysselsättning, affattandet af ett resebref till »den medicinska föreningen i Stockholm», trufdes ej väl tillsammans med dessa tankar. Uti hans beskrifningar på sjukhus, modeller på sängar, examens-förordningar m. m., började ett och annat mer än vanligt välklingande ord blanda sig. Genom att bättre anstränga sin uppmärksamhet hade han för afsigt att aflägsna dessa uti ett allvarligt, praktiskt föredrag objudna gäster. Ödet tycktes emelertid hafva bestämdt, att ej heller denna dag brefvet skulle komma att afsändas, emedan hans uppmärksamhet så tvärt och så lätt vändes åt ett annat håll. Elastiska steg i trädgården läto höra sig. Det var ej värdinnans, ej heller hennes föga lättfotade döttrars och alldeles icke hennes söners steg; något nytt måste här föreligga. Han lutade sig fram genom fönstret, spanade in mellan träden, hvarest han varseblef en hög, ståtlig qvinnogestalt skymta fram och snart förlora sig uti en berså ej långt från hans fönster. — Ett par melodiska toner, hvilka för Langs minne lifligt framtrollade melodien af en kär svensk folkvisa, ljödo genom rymden, för att upplösas i någon främmande sydländsk melodi. —

Förgäfves spanade han, den sköna dolde sig alltjemt, tonerna ljödo ej mera. Trött att vänta beredde han sig att företaga sin förmiddagsresa in till de mera centralt belägna delarna af hufvudstaden, då hans blick plötsligen föll på en teaterannons i den på ett bord liggande morgontidningen. »Lohengrin» etc.

»Elsa af Brabants röl utföres på italienska språket af» — Han läste ett italienskt namn.

»Låtom oss se Lohengrin!» utbrast han och lemnade sin boning jemte det oafslutade resebrevet bakom sig. —

Återigen och allt vackrare hördes tonerna från trädgården — men vår hjelte kunde ej längre förnimma dem. Hade han dröjt vid sitt fönster ännu några minuter, hade han kanske fått skåda den höga majestätiska gestalt, som nyss gömt sig i bersån — måhända hade han fått beundra det bildsköna anletet, under det morgonvinden hviskat till honom: Der är hon — sångerskan! —

Aftonen har kommit och uti den stora åhörareskaran på operan finna vi äfven Lang. Den herrliga Ouverturen till Lohengrin led mot sitt slut. — Ridån gick upp öfver den stolta församlingen af Brabants ädle riddersmän, och snart gjorde Elsa af Brabant sitt inträde. Det främmande namn, hvilket han läst på af-

fischen halkade öfver hans läppar, då hon visade sig — men inom kort följdes det af ett annat, föga känt för det stora publikum, men så mycket mera känt för honom. Fru Sterner framträdde i all sin strålande skönhet, med sin stämma öfverträffande hvarje anspråk, som kunnat ställas på den konungsliga Elsa. En snöhvít drägt omsväfvade den ädla gestalten, hennes rena anlete afspeglade Elsas inre, bildande en bjert contrast mot den mörka, trollska Ortrud, som mot henne höjt anklagelse för brodermord.

Huru herrlig var hon ej i sina tårar, huru rörande i sin bön, hvilken gudomlig inspiration i hennes anlete, då vissheten om bönhörelse infunnit sig, och svanriddaren nalkades stranden, som genljöd af tärnors och riddares undrande utrop. Så klingade från riddarens läppar sången till hans hulda svan. Hvilken rikedom i denna melodi så enkel, ej i detalj utförd, dock upplyftande en förlåt till det onämnbara, okända riket, till poesien och sagans värld.

Vid de första tonerna tyckte sig Lang igenkänna en och annan modulation i svanriddarens stämma, men försäkrade sig snart om, att detta varit en villa. Solen strålade på riddarens hjälm, insvepte hans sköna anlete och höga gestalt i ett skimmer utan like, och som en gud tedde han sig för Brabants ädlingar.

Darrande mottog Elsa hans första ord, med

flämtande barm åhörde hon löftet att försvara hennes oskuld mot de falska angifvelserna — äfven åhörarne genomvärmades af den oändliga kärlek, som besjälade sångarens föredrag.

Då Lang betraktade fru Sterners anlete, öfverraskades han af det sällsporda uttrycket deruti. Sådan måste hon hafva varit, då hon i ungdomens högsta fägring gladde sig, fri och lycklig, åt det ädlaste lifvet skänkte henne. Aldrig — om icke en gång — hade Lang sett hennes anlete bära prägeln af ett så rikt inre lif. Hans tankar flydde till baka till midsommaren '18., och den tilländalupna tiderymden syntes honom lång. Minnena från hans första vikariat hägrade för hans själ, men det herrliga skådespelet framför honom tillät ej hans tankar att glida in på den älskade stigen, hvarest här och der bakom björkarna skymtade ett rosigt ansigte, omgifvet af ljusa lockar.

Ädel och hugstor kämpade riddaren mot Elsas fiende, och snart hvilade hon i den stolte segrarens armar.

Aldrig hade Lang sett något så helgjutet skönt, som de begge figurerna Elsa och svanriddaren, aldrig hade på teatern en sådan rörelse bemäktigat sig honom, aldrig hade illusionen syntes honom så fullständig, så lik en underbar verklighet, som nu. Rent flöt från sångarens läppar det tyska språket inför konungen och Brabants ädlingar, likaså det italienska språket

tillsammans med Elsa, då hon slutligen i brudgemaket lät den ödesdigra frågan om hans namn och ursprung falla från sina läppar. Lang tyckte sig åter och åter hos den stolte riddaren skåda något, som han förut sett, och undrade, hvilket hufvud, som doldes under det gullgula böljande håret och skägget. Vid Elsas fråga tyckte han ånyo, att riddarens stämman antog en gammal känd, djupt vemodig klang, men förgäfvades sökte han i sitt minne återkalla de ögonblick, under hvilka han hört något liknande.

Sedan Lohengrin fullbordat berättelsen om sin gudaborna sändning, och då skilsmessan förebådades ej blott genom de i orkestern återkommande om svanarian påminnande ledmotiven, utan äfven genom riddarens sorgsna allvar, utbredde sig en prägel af förtviflan öfver Elsas ansigte, och ett ögonblick måste hon uppehållas af de kringstående.

Med kraft frigjorde sig riddaren från sin ring och sitt gyllene horn och, då i svanens ställe Elsas broder visade sig, hade hon vanmäktig fallit ned uppå marken. På henne hvilade nu riddarens vemodiga blick, i tusende färger strålade solen på guldhjelm, snäckan gled bort, vemodet förbyttes i den djupaste sorg, och det mörka ögat brann af samma eld, som Lang förr en gång skådat under de höga furuträden vid lugnvattnets dunkla bölja. —

Han kände sig ej längre oviss — Pilgrimen var återfunnen.

Hastigt hade denna afton flytt och intrycken från densamma dröjde kvar i Langs själ. Längre satt han vid sitt fönster, och midnatten var redan förgången. Hans tankar ilade ut öfver hans förflutna lif. Än reste sig barndomsminnen i hans hog, än minnen af stoltare ögonblick från ynglingaåldern och den gryende mannaåldern. Hans vikariat vid Hällfors fångade slutligen helt och hållet hans tankar. Fru Odelmark, hennes son, den Sternerska familjen! Hvilka skiftningar hade ej dessa personer frambragt i hans inre. Hans tankar berörde med allvar det lif och de lidanden, till hvilka han varit vittne i dessa familjer. Men under dessa allvarliga minnen gömde sig leende, sprittande hogkomster af de oförligneligt vackra naturscener, han betraktat, samt framför allt minnet af Sigrid. I ett ögonblick försvunno alla andra tankeriktningar lemnande rum blott för denna enda, och liksom tafflor drogo de käraste minnena om henne förbi hans inre syn. Han såg henne lyssna till trastens qvitter vid lugnvattnet, han såg henne på kullen såväl vid afton- som vid morgonrodnad, han såg henne på modellkammaren, han såg henne liksom vid Heda kyrka nyårsdagen 18.. frisk, oskuldsfull, 17-årig med den fina kinden purprad af vinterkylan. — En

suck af längtan ilade ur hans bröst, under det hela hans inre darrade af denna jublande fröjd, som minnet af henne väckte hos honom.

Plötsligen såg han någon röra sig dernere i halfdunklet i trädgården. Det var en manlig gestalt, som vandrade framåt mot villan. Kommen närmare densamma, nedsjönk han på en bänk under en löfrik kastanje, hvilken sände en och annan lummig gren tillochmed upp mot Langs fönster.

Redan från början igenkände han gestalten. Det bleka ansigtet lemnades ej heller okänt af den alltmera framskridna natten. Det var Kraus. — Hans ögon voro fästade på fönstren i fru Sterners våning; tunga suckar arbetade sig fram ur hans qualda bröst. — Länge torde han hafva qvardröjt på detta sätt, och Lang hade nästan återfallit i sitt drömmeri, som nu blifvit alltmera lefvande, då personer i dramat voro honom så nära. Blott det ljufvaste minnet doldes af rosenskyarna derborta i öster.

Ett nytt svagt buller väckte nu hans uppmärksamhet. Han spratt till, då han såg fru Sterner utträda genom villans åt trädgården vettande port. Med långsamma, som det syntes, trötta steg vandrade hon framåt uti den lilla alléen utan att varseblifva den nu åter spänstige, lifskraftige man, som skyndade fram från bänken under kastanjen.

Hon gaf till ett lätt utrop och hördes ögonblicket derpå yttra: »Det är ni herr Kraus! Ack hvarföre har ni kommit hit?»

Hennes röst darrade, och hon afvaktade ej hans svar, som tycktes vilja uteblifva: »Känner ni ej, att ni aldrig utan mitt samtycke kan vinna tillträde till min närhet?»

Han sänkte ödmjukt sitt anlete och svarade följande: »Ni har rätt, aldrig har ni gifvit mig minsta anledning tro, att ni älskat mig; blott sällan har jag, arme, olycklige ur egen inbillning låtit ett sådant hopp framspringa. Den ni i dag skänkte eder kärlek var svanriddaren Lohengrin, ej mig. — Men jag älskar eder, kärleken till eder förtär mig, och ingenstädes finnes ro för mig, då jag vet, att ni stolta, ni den ädlaste af alla finnes så nära, att ett menskligt öga kan nå eder.» Hans anlete strålade af hänryckning, han fattade fru Sterners hand och tryckte på densamma en varm kyss.

Stolt höjde hon sitt vackra hufvud, hennes stämma darrade af vrede eller kanske af oro: »Intet kan urskulda edert uppträdande här på detta ställe!»

»Ack visste ni, huru det är att älska, skulle ni ej tala så! Intet finnes till för mig, utom ni, hvarje fiber i min kropp, hvarje tanke, hvarje känsla i min själ tillhöra eder! — Jag är värd kärlek, ej medömkan. Denna senare känsla har ni allt för mycket slösat på mig!»

Fru Sterners stolta hållning förändrades; uttrötad nedsjönk hon på bänken. Tårar föllo utför hennes kinder, och hon sade stilla, allvarligt: »Säg ej så! Den kärlek, ni är värd, skall gifvas eder af en bättre, än jag! Ni glömmer, att jag är en annans maka, att heliga pligter göra anspråk på mig. Glöm mig för alltid, fly från mig! Sök det herrliga, stora och sanna! Ni skall med eder rika utrustning snart finna lycka och sällhet!» Hennes stämma darrade, och på det kärleksfulla rådet följde ett långt uppehåll.

Lang såg hennes ansigte sänka sig ned; hennes tårar och qväfda snyftningar gjorde ett hemskt, smärtsamt intryck. I ett ögonblick såg han Kraus ligga vid hennes fötter, såg honom öfverhölja hennes händer med kyssar.

Hon upprepade darrande och under tårar, att hennes lif tillhörde hennes make och hennes barn, till hvilka hon nu skulle återvända.

Eldigt och innerligt var Kraus svar, och det mottogs med snyftningar och de innerligaste böner — — — — — men slutligen hördes bland dessa — hviskningar — kyssar.

Skaldens fråga: »O kärlek finnes det något, hvartill du icke tvingar menskliga hjertan?» genljöd i Langs inre. Ej det återvaknande lifvet, ej näktergalens sång i trädens kronor kunde mildra den smärta, som intagit honom; ej heller kunde denna smärta omintetgöras af rösten i

hans inre, som åter och åter ljöd: »Fördöm henne icke! Fördöm henne icke! och du skall icke varda dömd!»

Några dagar senare afreste Lang från Berlin och styrde kosan mot fosterlandet. Vi återfinna honom en kort tid derefter på ett hans älsklingsställe å Sverges vestkust i färd med att njuta sina sista dagar af frihet, innan det stora arbetet skulle börja. Han fann ett utomordentligt nöje uti vistelsen i skärgården och tillbragte merendels hvarje dag under seglats och fiske, och hans segelturer gingo gerna långt utom skären tillochmed ett par mil till hafs, hvarest såväl segling som fiske voro vida mera lockande. Långt ute fans ett jemförelsevis stort skär, Skarfvasäte kalladt, hvilket plägade utgöra ett rastställe under resorna. Ensamt låg det samma, och de skrofliga klipporna öfversköljdes alltjemt af de vid vestanvind väldiga böljorna. Från skärets topp ned till vattnet var ett afstånd af omkring 10 famnar, och de fradgande böljorna togo sig ståtligt ut, då de brötos mot klippformationerna under fåfänga försök att gömma dem i de hvirflande vattenmassorna. Strax utanför lågo några smärre skär, höjande sig helt obetydligt öfver vattenytan. I mera lugnt väder framträdde de dock tydligt. — Ofta hade Langs ögon hvilat på denna grupp, och han tyckte,

att den på ett frappant sätt liknade ett ofantligt stort, godmodigt leende menniskoansigte. När stormen hven, och de fradgande böljorna höjde sig och spolade öfver skären, visade sig ibland djupt nere i vågdalen samma leende ansigte, sålänge vågorna voro regelbundna. Om åter brottsjöarna aflöste hvarandra hastigt och våldsamt, då var det, som om vågornas raseri tusendefaldt fördubblats härstädes, och de nu hotande vilda dragen doldes nästan helt och hållet af de flere famnar högt uppvräkta skummande vattenpelarne.

»Hvad heta dessa skär, Bern?» frågade han en dag skepparen.

»Smødjobrotten!» svarade denne långsamt och allvarligt.

»Är vattnet djupt omkring dem?»

»Ja! mellan dem och skäret vi stå på, kan hvilket lineskepp som helst passera, men utanför finnas undervattensklippor — mot dem har månet fartyg krossats. Dessa skär äro de farligaste af alla i trakten häromkring».

Länge betraktade dem Lang.

Tunga moln hotade att dölja aftonsolens strålar, vinden friskade upp, de från vestan kommande böljorna blefvo väldigare, och alltmera sällan visade sig det godmodiga ansigtet.

»Hvilken makt råder dernere?» frågade han sig, och den villiga inbillningskraften visade honom bilden af en uråldrig, silfverströdd son af

Neptunus, som härstädes tagit sin boning. Hans lynne beror af vinden och böljan. I soliga dagar visar han ett mildt anlete. Ser man honom åter en stormig morgon efter en genomkämpad hård natt, då ryter han af raseri, så att de mörka klippmassorna på Skarfvasäte bäfva i sina nedersta grundvalar. Öfverraskar honom i stället vid stormens aftagande milda solstrålar från österns bryn jemte stilla flägtar från samma håll, då jemnas de vredgade dragen och solen bryter sig så gladt genom det af perlande hafsskum sammansatta håret och skägget.

Här afbröts Lang i sina fantasier. »Det mulnar i vester» hördes skepparen yttra, »vågorna blifva större och större; jag fruktar, att vi få storm. Vi böra skynda att anträda hemfärden. Molnet deruppe är oss nära, jag måste taga in ett par ref i seglen».

Langs blickar irrade utåt hafvet; det kommande molnet drog sig närmare, och såväl häri-genom som genom den annalkande skymningen fick vattnet dernere ett mörkt utseende. Ansigtet syntes dystrare än förut, och hotet började stiga upp i detsamma, då sjöarna våldsamare trängde på. I norr tindrade sedan några minuter den klara blänkfyren, i söder syntes inom kort den röda fyren vid Måseskär.

»Nu måste vi skynda oss», hörde han den återvändande skepparen säga, »ty annars kunna

vi ej komma hem i qväll; här blir storm och en dugtig storm till på köpet.»

»Säger ni det!» utropade Lang. »Äro filterne med?»

»Ja!»

»Är matsäcken slut?»

»Nej!»

»Nå, då kunna vi ju stanna! Luften kännes ej kall. Då jag tröttnat att betrakta hafvet och höra på stormen, kunna vi ju draga oss tillbaka ned i båten. Har ni aldrig tillbragt någon natt dernere i fören på densamma?»

»Jo gudbevars! men nu är ju intet skäl att dröja. Bättre är att fara hem, än ligga här under storm och regn!»

»Båten lider ju ingen skada?»

»Åhnej! det kan åtminstone ställas så, att den ej lider skada — men» —

»Jag betalar dubbelt mot vanligt om vi stanna», utbrast Lang otåligt, »mat hafva vi, filter hafva vi, hvarföre behöfva vi då fara hem?»

»Åhnej, det behöfva vi ej, men jag tänker doktorn skulle vara nöjdare med att i morgon bittida vakna i sin säng, än ligga dernere i båten och frysa». En skarp stormil, som nästan hotade att störta omkull dem bland klipporna, afbröt samtalet.

Bern gick ned till båten, och Lang beredde sig att efter en stund nödgas följa honom.

Allt tätare och våldsammare följde nu storm-

ilarna hvarandra, allt kolsvartare drogo molnen öfver horisonten. Skumtopparna blefvo större på de oregelbundna, väldiga vågorna, som under starkt dån bröto sig mot Skarfvasätes klippiga sidor. Blixtar delade molnen och visade blott en orolig skummande vattenmassa och dernere bland brotten det stora ansigtet med sönderslitna, vredgade drag, täflande med ljungelden i hotfullhet och med sitt rytande öfverröstande stormens hvin och vågornas dån mot Skarfvasäte.

»Det är för sent att återvända. Nu *måste* vi stanna här», sade den återkomne skepparen betänksamt.

Regnet började falla och inom kort, då mörkret gjort allt vidare åskådande nästan omöjligt, följdes de åt till båten, i hvilken de, så godt sig göra lät, inqvarterade sig under önskan, att tröttheten skulle göra deras läger dragligare. Lang måste för sig sjelf erkänna, att de mjuka bäddarna på fiskläget dock voro ljufligare, men vistan det ute bland skären under en sådan praktfull stormnatt kunde ej köpas för intet. — Länge låg han, utan att någon sömn ville sänka sig öfver honom. Den hvinnande stormen, åskknallarna och de tätt på hvarandra följande blixtarne höllo honom vakent; deremot hade sömnen lätt fått magt med hans granne, hvilken, van vid alla hafvets vedermödor, betraktade denna stormnatt som en obetydlighet,

då han visste den väl omstufvade båten vara utan fara.

Langs tankar irrade vidt omkring — från de sydliga nejder, han nyss lemnat, från närtalgens sång till den älskade hembygden, från pilgrimen och sångerskan till herr Sterner. På länge hade ej denne så lifligt framställt sig för honom; han tyckte sig se honom så klart framför sig, sådan han förr var på Hällfors med det lidande ansigtsuttrycket, mild och god under medgången, under motgången, än nästan tillintetgjord af sorg, än vild och hotande liksom den gamle dernere under klipporna — och slutligen hade vansinnets natt omtöcknat hans sinnen. Männe minnet af hans maka och barn följde honom? Hvem skänkte honom tröst under ljusa mellanstunder? Hvem torkade hans tårar?

Plötsligen hördes ett dundrande skott utifrån hafvet. Ännu ett skott gjorde hans reskamrat vaken.

»Hvad kan det vara?» utbrast Lang.

»Nödskott naturligtvis! Men huru kan någon här hafva tagit miste! Männe de, efter att hafva passerat den röda fyren, hållit rakt ned på blänkfyren! Då äro de förlorade!»

Skepparen ilade upp och var efter ett ögonblick borta bland klippspetsarna för den på stället mindre hemvane Lang, som dock efter en stund äfven befann sig på skärets högsta punkt. Stormen var alltjemnt lika vild, och

man måste med hela sin kraft hålla sig fast för att ej genast sopas ned tillbaka. Plötsligen genomskar en bländande blixtnöckel, och Lang tyckte sig vid densammans glans varseblifva ett stort fartyg, styrande nästan rakt mot den punkt, der de befunno sig.

»De äro förlorade!» ropade Bern, »men huru hafva de kunnat taga miste? Dessa skär finnas på hvarje sjökort, äfven hafva fyrarna varit sådana, de nu äro, i 10 år.»

Vid skenet af de åter och åter flammande blixterna syntes fartyget alltmera närma sig, nu hållande kurs ungefär mot blänkfyr.

»De fastna på undervattensgrunden! Arma menniskor!» Hemskt var ögonblicket; stormen tycktes vilja sönderskaka klipporna, blixtar nästan bländade synen och följdes af häftiga åskknallar; i hvarje ögonblick väntade man att få höra det ödesdigra brakket vid fartygets påtörnande. — Och det lät ej vänta på sig. — Nya ljungeldar visade snart detsamma fastsittande och på väg att sönderslitas af de förfärliga brottsjöarna. De hemska ropen och skrien af den åt döden invigda besättningen fylde de begge åhörarnes hjertan med outhärdlig fasa.

»Finnes ingen möjlighet att hjälpa dem?» ropade Lang med förtviflans mod.

»Båten vakar ej, sjunker strax då den kommer utom skäret», svarade Bern. »Om de blott kunde få ut en båt, skulle kanske en och

annan kunna räddas, såvida de hafva krafter att hålla sig från klipporna här inunder. Kunna de ej det, så äro de sålda.»

»De hafva fått ut båten», återtog Bern, »men huru skall det lyckas?»

Under några minuter hördes ej ropen, men plötsligen hördes ånyo ett skri mera sönderslitande än någonsin förut.

»Ni skall få se, att båten kantrat; derborta ifrån hördes det, de höllo sig temligen rätt. Låtom oss klättra ned åt det hållet! De som skola lefva, dragas af strömmen förbi udden. Af dem torde vi få fatt i någon.» Hastigt skyndade Bern nedför klipporna till den omtalade platsen. Då Lang hunnit dit ned, varseblef han Bern i färd med att upplyfta ett mörkt föremål på klipporna.

»De äro flere, kom hit doktor!»

Utifrån udden hördes svaga rop, på hvilka de svarade med uppmuntrande tilltal: »Försöken att komma hitåt, så ären I räddade, låten vågorna föra eder!»

Med förenade ansträngningar lyckades snart Bern och Lang att på klipporna upplyfta ännu fyra uttröttade män.

»Voren I många?» frågade Bern, »nu äro fem räddade.» På tyskt tungomål svarade en svag stämma: »Vi skulle vara 13 man och 2 passagerare.»

»Sköt om de räddade, doktor!» ropade Bern, »jag stannar för att se, om flere komma.»

Lang skyndade till båten för att hemta den vederqvickande konjaksflaskan; vid hans återkomst hade ej antalet räddade ökats. De fem männen, hvilka voro nästan halfdöda af köld och ansträngning, fördes nu in i en för vinden skyddad bergsskrefva och förplägades på bästa sätt af Lang, under det Bern observerade hafvet omkring udden och närliggande klippspetsar.

Småningom upphörde åskvädret jemte det strömmande regnet, stormen saktade af, men lång, oerhördt lång var de skeppsbrutnes väntan på den gryende dagen — dock kom den med klar, fri himmel och purprad strålkrona i öster. Med bafvan beredde man sig på åsynen af nattens förödelse.

Den som först blifvit räddad af de fem, var kaptenen på fartyget. Sorgsen och uttrötad vacklade han uppför klippbranten för att se utåt hafvet. Inom kort var Lang i hans närhet och de sågo, huru förstäfven på fartyget stod öfver vattnet och bearbetades af de ännu höga sjöarna. Den öfriga delen af fartyget låg under vattnet, knappast visande skorstenen, som var betydligt ramponerad. Öfverallt på vågorna syntes rester af däcksinredningen m. m.

»Ack mitt fartyg!» utropade kaptenen sorgset; »mitt raska manskap och mina passagerare!»

»Hvilka voro edra passagerare?» frågade Lang.
»En herrlig stolt sångerska och en tapper behjertad man!»

»Hans namn?»

»Herr Kraus.»

»Kan det vara han?»

»Han gjorde mer än jag, han gjorde allt för vår räddning!»

»Ack, min pilgrim!»

Bern sällade sig nu till dem: »Hvad är det som synes dernere på klipphällen? Är det ej en menniska?»

Lang lät sin blick glida in i den nyss nämnda riktningen. På skäret syntes temligen tydligt en mensklig gestalt, och man tyckte sig till och med se, att det var en qvinna. Ett par timmar senare begaf sig lotsbåten ut emot vraket och passerade under ditvägen den flata klippan. Lang hade tillåtits medfölja och anhöll nu ifrigt, att man skulle gå upp på densamma, såvida det vore möjligt.

En dyster aning hade fattat honom, efter det han hört namnet Kraus. Hans följeslagarinnan kunde ej vara någon annan än denna enda. Kaptenen hade ej nämnt hennes namn, blott omtalat, att de begge passagerarne gått ombord i Köpenhamn för att resa till Christiania.

Lang kände sig nästan viss om sanningen af den anade synen. — Och icke bedrog honom hans aning. — Darrande besteg han skäret och

såg derstädes fru Sterner liggande utsträckt. Hennes herrliga figur syntes genomgjuten af den ljufligaste hvila. Hennes ansigte var af den innerligaste skönhet; ej ett veck störde den fullkomliga harmonien i detsamma. Skön var hon i lifvet, men ej mindre i döden. —

Den gamle i djupet utsände ej längre vilda rytanden, han sände blott då och då upp en liten våg, som med sin yttersta rand berörde hennes utsträckta hand, hvilken han kysste ömt, ödmjukt, sorgset, samt bestänkte hennes praktfulla hår med tårar.

»Huru grym var du ej!» utbrast Lang; »du har beröfvat verlden en af dess ljufvaste prydnader!»

Sjömännen stodo tysta — nedslagna, och länge dröjde det, innan någon af dem vågade vidröra den i döden inslumrade, liksom om de fruktat störa hennes fullkomliga ro. — En bitter tår föll på Langs kind. — —

»Hvar skall nu lifvet blomstra skönast, sedan du blifvit stoft, hvar skall din ande återvakna i kroppslig boja? Hvar skola dina frigifna toner och harmonier åter förenas?»

Ingenstädes kunde man finna herr Kraus. Under långa timmar sökte man såväl honom som de af besättningen, hvilka omkommit. Dessa senare återfunnos efter mycket sökande alla, men den förre var och förblef borta. Till den

sorg Lang känt, då han sett fru Sterner död, sällade sig lika tung sorg, då han fått veta, att Kraus ej kunde återfinnas. —

Han var borta den store konstnårsanden; den allvarliga, dystre sångaren trädde in i ett nytt lif. Under den period, Lang sett honom, hade en hufvudpassion lemnat blott litet rum för andra intressen. Men hvilka stora hjeltegestalter skymtade ej i bakgrunden af hans personlighet, och af dessa gestalter hade Lang nyss sett den gudalike svanriddaren. Hvilken rikedom och hvilken frihet skulle ej funnits hos denne konstnär, om lyckan varit honom mera bevågen.

Sällsam var han och desslikes sällsam var hans vandring genom verlden. Hvarifrån hade han kommit? Hvem visste det? — Hvart hade han gått? Till de omätliga salarne dernere i det mörkblå djupet, der ingen spörjer, och ingen spörjes.

Hans barndom var okänd, hans mandoms kraft hade till stor del förbytt i dysterhet och sorg; dock hade verlden något ögonblick tvungits lyssna på hans stämma och skåda hans hjerteskapelser. — Kort hade hans lif varit, obestämmt, kanske utan mål; han hade blott litet gjort sig gällande i det stora världshvilet. Han hörde ej heller den boksynte konsthistorikern till, ehuru möjligen kulturhistorien kunnat af liknande män bevara en enskild handling, ett drag. I stället träder oss deras personlighet

och dunkla öde någon gång till mötes ur djupet af folkhäfden under sagans form. — — —

Dagen förgick sakta för vår sörjande hjelte; morgonen helsade honom, utan att sömnen slutit hans öga. Han hade sett de personer, som intagit de käraste platser i hans hjerta, oblidkeligt skördas af den grymma döden. Hvilka blommor skulle nu lefva, hvilka foglar sjunga? — Mån I lefva, blomstra, sjunga alla, alla — tids nog kommer förintelsen, lätt för eder, tung för den efterlevande.

Midten af Juni månad närmade sig med raska steg, och doktor Lang måste anträda sin färd till hufvudstaden. Snabb var färden dit och hans ärende i medicinalstyrelsen, som redan förut derstädes var förberedt, kräfde ej många dagar för att blifva till fullo afgjort. Nu återstod blott *ett* förut bestämdt ärende, innan praktiken kom, och länge måste du gissa, innan du vet, åt hvilket håll du skall vända dig, för att ej mötas af den kunskapsrikes, vises milda, upplysande småleende. En tidning räcker dig af en välvillig hand, du läser och finner en notis om en konstnär (qvinlig), nyss återkommen från södern. För en kort tid sedan har hon på museum utställt en medaljong af den finaste Carraramarmor, utfyld med bilder väl kända

för en ung medicus, som förut sett samma bilder i Svensk lera. —

Ett rykte har blifvit utspridt, att denne medicus ej länge hållit tidningsbladet i sin hand, sedan notisen blifvit genomläst; samma rykte omförmäler, att hans hastiga steg genast gällt museum, att han derstädes stannat framför nyss omtalade medaljong samt länge, länge betraktat densamma, hvarvid månget gladt utrop skall hafva ljudit från hans läppar. — Vi lemna detta rykte i sitt värde och citera blott de sista ord vi bestämdt hörde honom yttra, då han vändt sig från medaljongen och med hastiga, raska steg begaf sig på väg ut från vestibulen. — Du skall finna dig öfverraskad öfver, att ännu sådana ord kunna intressera kände och okände. Orden ljödo blott så här: »Jag reser till Hällfors!»

Och han säges äfven hafva rest — samma dags afton.

Den 23 Juni på qvällen syntes båt efter båt sakta glida ut öfver sjön för att komma till den för oss väl kända Ekholmen, hvarest midsommarfest nu liksom förr var ordnad. En annan båt med ett tiotal passagerare rodde förbi holmen och sökte land vid foten af det höga berget, öfver hvilket man från Hällfors såg solen sänka sig.

Sällskapet begaf sig uppför branterna mot bergets topp, hvarest man hade för afsigt att genomvaka natten och skåda solens uppgång.

Snart nog var man framme och de qvinliga gestalterna rörde på sig ett ogeneradt och pittoreskt sätt under de höga furuträden med en stor del af sitt intresse riktadt på den brinnande elden, vid hvars värmande låga bereddes denna välkända och prisade dryck, som ursprungligen ledde sina stolta anor från det fjerran Arabien. —

Vi hafva svårt att omkring elden skönja några manliga gestalter utom disponenten, som hos de kaffelystna unga damerna uppväcker räddhoga genom vreden öfver, att man glömt taga med sig det nödvändiga klarskinnet. Dock — icke mycket fruktade man hans bistra ansigte, hvilket snart, då samtalet gick i andra riktningar, bytte uttryck.

— — — — —

Längre bort invid branten syntes trenne, för ögonblicket skilda från de andra. Det var fru Odelmark, Sigrid och vår hjelte. Denne höll alltjemt Sigrids hand i sin, under det begges ögon ilade ut öfver rymderna mot Hällfors. Men — det hände äfven så ofta att deras ögon möttes, och att fru Odelmark varseblef dessa ögon stråla med en värmande glans.

»Huru underbart!» yttrade hon knappt hörbart, »derborta är naturen lika frisk och liffull som någonsin; dock hafva vi der blott minnen —

sorgsna minnen. Familjen Sterner är borta och —»

»Georg!» ifylde Sigrid och Lang på en gång.

Begge slöto sig intill den älskande modern, som ännu bittert sörjde sin sons bortgång, och Sigrid kysste bort de utför hennes kinder rullande tårarne.

Rot hördes från den arbetande delen af sällskapet, att alla skulle samlas, ty nu vore en allvarlig stund förhanden — men vår hjelte och Sigrid dröjde alltjemt. Hviskande sutto de kvar på samma plats. Vi kunna återgifva blott några få ord af deras samspråk, hvilket var än allvarligt, än glädtigt och skämtande.

Sigrid hördes yttra: »Vår kärlek skall vara stor, som min moders kärlek till Georg!»

Lang svarade: »Ja! vår kärlek skall alltid blifva stark och ren — — Du har varit mig kär, alltsedan vi lyssnade på trasten tillsammans vid lugnvattnet.»

— »Och du har varit mig kär, alltsedan jag första gången såg ditt friska anlete på kullen.»

Åter ljödo rop, dock icke hörda af de unga, hvilkas blickar hvilade på landskapet under dem. Det ståtliga herregårdshuset aftecknade sig vackert mot horisonten, den förbi sjukstugan dragande strömmen syntes i dag mer än vanligt skummande.

»Man har öppnat dammluckorna», sade Lang.

»Du har hört berättelsen om våra sångare?»

»Ja! och djupt vemodig var densamma. Mörka dimmor dolde för dem solens strålar, och deras lif har förrunnit under skymning, men nu undantränger för dem morgonrodnaden de lätt ilande skuggorna.» Solens ljus var försvunnet, sjön var klar och dess yta afspeglade den med lätta moln besatta himlen jemte trädens conturer på Ekholmen, der dansen hvirflade, och glädjens strömmar flödade — —

Nu kommer disponenten sjelf för att hemta de uppstudsiga — men minnen från hans egen ungdom smögo sig fram i flockar och betogo honom lusten att störa deras sällsporda fröjd. Han gick tillbaka till det muntra sällskapet, lemnande sina befallningar till den bortdöende aftonvinden, som ett ögonblick hotade att nedskaka en rest af gyllene frömjöl från surugrenen; han lät skuggorna fritt draga sitt nät kring de öfverlyckliga begge älskande, som i skogens sköte berättade hvarandra sin lefnads innehåll.

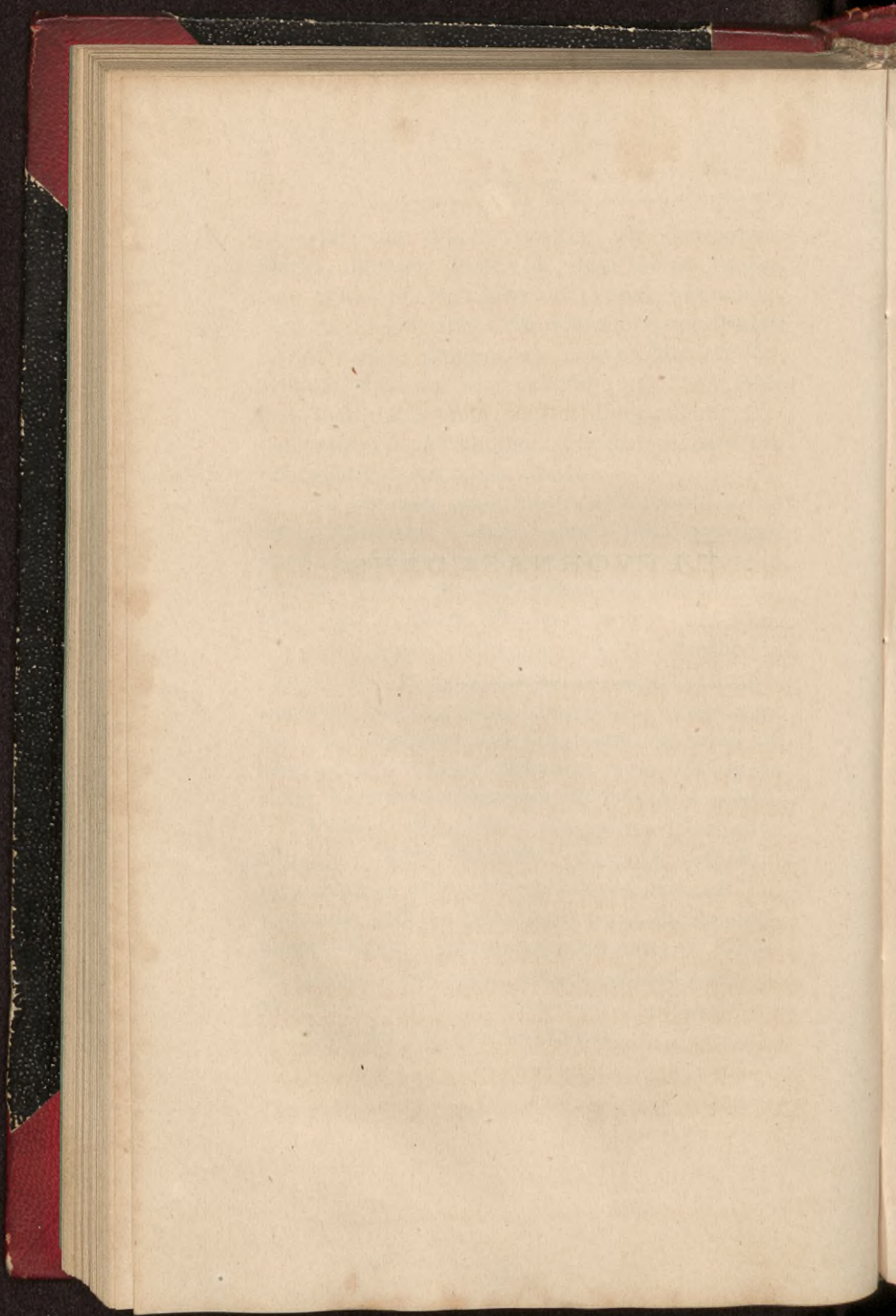
Vinden dog bort, skuggorna förlängdes alltmera, fogeln slumrade på qvist, ostörd af människorna, som så nära honom hviskade om strålände, solljusa lyckodagar och sälla förhoppningar. Ej ens kyssarna väckte honom. — Dunklet gömde i sitt sköte endast sällhet, frid och ro — — — — —

Och det var midsommarnatt.

2 5/4 82,

ELFVORNAS DANS.

Elfvornas dans.

Uent vandrade den lille pilten fram på stigen. Hans väg gick genom villande skog; höga tallar och allvarliga granar susade uti månskenet, medan stjernehimlen kastade ett obestämdt ljus mellan träden. Skogens sångare hade tystnat; allt var ljuft och fridfullt. Med darrande fot fortsatte den lille vandraren sin väg; han tänkte på de många sagor om skogsrån och jättar, han hört sin gamla farmor omtala uti stugan derborta på backslutningen vid tjärnen. »Hu! nu skall jag gå öfver bäcken dernere vid kafvelbron. Huru mörkt och ödsligt!» Bäfvande såg han, huru träden bildade mörka skuggor uti det klara vattnet, der han så ofta läskat sig, då han sprungit omkring med fåren. Der, just der vid kanten hade han bygt månget vattenhjul och sett, huru de små skoflarna kastat upp det perlande vattnet. Der, nedanför det lilla fallet hade han sett vattnet muntert hoppa öfver sina bara fötter, och den kringliggande skogen hade genljudit af hans fröjdesrop. Men hvarföre nu så dystert, hvarföre så

ensamt nu, då allt ännu denna dag väckt hans glädje och fröjd?

Plötsligen stannade han. Han såg uti halfdunklet vid bäckens brädd en obestämd skepnad röra sig åt det håll, der han stod med vidöppen mun och stirrande öga. Den nalkades; gossens ängslan hade nått sin höjd. Han ville skrika, men intet ljud kom öfver hans läppar. Den ena tanken jagade den andra genom det lilla hufvudet. »År det skogsrån», tänkte han, »eller är det inte skogsrån?» Som han nu stod der och stirrade framför sig, tyckte han, att det småningom blef ljusare och ljusare omkring honom, och att gestalten skred nedåt bäcken, och han hörde, huru bäcken porlade och brusade, som ville han bringa den kommande en vän helsning. Detta ljus, som visade honom gestalten vid bäckens brädd, kom det från stjernorna eller från hans eget inre? Han visste det ej, han blott betraktade skådespelet framför sig, och den sällsamma glansen uti hans öga öfverensstämde föga med den ängslan, han nyss visat. Han såg, huru den luftiga gestalten närmade sig mer och mer intill vattnet och huru den småningom blef större och större; han hörde en sakta susning uti träden, han hörde under bäckens porlande ljufliga röster omkring sig och såg, att skepnaden ej längre var en enda, utan hade blifvit upplöst uti en mängd

små elfvor, som trådde dansen på vattnet uti mänskenet.

Huru herrligt att höra deras samtal med bäcken och bäckens berättelser om sina vandringar genom skuggiga dalar, der han öm smugit sig fram genom det frodiga gräset och vattnat dalens blomster. Uti ett starkare brus uttryckte han stundtals sin förtjusning öfver att åter träffa sina gamla vänner elfvorna. Elfvorna dansade, bäcken brusade, gossen satt på stenen vid stranden, och månen blickade mildt ned på vattnets spegel. Den gamla tallen skakade sin åldriga hjessa och böjde ned sina grenar, nyfiken att höra, hvad som föregick under henne. Utan hennes beskydd hade ändock ej dansen kunnat försiggå ostörd, utan hennes skugga hade bäckens bölja ej fått detta outgrundliga djup, som tedde sig för den lille betraktaren vid bäckens brädd. Hans ögon slöto sig, han såg ännu elfvorna och bäcken framför sig, men det föreföll honom, som voro de honom ej så nära som förut, han ville följa dem, men de skyndade så fort framåt. Hvarföre skynden I så, mina elfvor, hvarföre spelar du så starkt, bäck? Se, deruppe på stenen sitter nu den skönaste ibland dem och låter vattnet halka fram under sina fötter, och huru ljust det är omkring henne! Nu dansar hon åter fram, och hennes systrar sluta sig intill henne; se der visar hon dem den lille sofvande gossen vid

bäckens brädd! Sväfven sakta, elfvor, dämpa ditt brus, lilla bäck, stör ej oskuldens sömn vid din strand!

Ljuft liksom uti moderns famn hvilas gossen med sitt hufvud på den mossklädda stenen. Elfvorna dansa, stjernorna tindra, vinden susar uti träden, och bäcken berättar för elfvorna om sina vandringar och sitt hopp att en gång nå hafvets moderliga sköt.

En sakta vind började lyfta upp dimmorna, och morgonsolen förgylde bergens toppar; daggerlorna glänste uti gräset; i skogen hördes säterflickornas rop och sång. Ned till bäcken kom en qvinna gående och blef snart varse gossen, som sofvande låg utsträckt på mossan bredvid brädden. Hon skyndade fram, väckte honom och utropade: »Kära barn, ändtligen ser jag dig igen; jag har letat efter dig hela natten. Jag trodde nästan, att du stannat qvar borta vid Elfkroken. Att du kunnat lägga dig ned här! Kom nu genast med hem!»

Med sömnen i ögonen reste sig gossen och vandrade af med sin mor till den närbelägna stugan. Högt uppe på backsluttningen, omgifven af höga granar, låg densamma; nedanför syntes den mörka ytan af tjärnen och bäckens slingringar. Gossen såg sig om och uti obestämda former höjde sig för hans minne synen

från den förflutna natten. Hvad hade han väl sett? Han kunde knappt göra sig reda därför; han hade hört sin mor tala om elfvorna, men efter hennes utsago vore ju den förlorad, som sett dem? »Måhända», tänkte han, »är äfven jag förlorad!»

»God morgon Nils!» hörde han nu en välkänd röst yttra.

»Goddag herr Frank!» svarade Nils gladt.

»Vill du följa med till Flatsjön och fiska i afton?»

»Blott vi gå förbi Elfkroken.»

»Ja, det förstås, det göra vi!»

Herr Frank var egentligen bosatt i hufvudstaden. Då han derstädes under njutande af de nöjen, som civilisationen erbjuder en rik man, tillbragte sina vintrar utan bestämd sysselsättning, hemsökte honom vid vårens annalkande ett djupt svårmod. För att komma bland enklare förhållanden vände han derföre alltid vid sommarens början ryggen åt hufvudstaden och slog sig ned uti bergsbygden. I Nils föräldrahem hade han nu bott tvenne somrar och hade fattat ett stort intresse för detsamma. Af detta intresse kom dock den största delen på Nils, hvilken redan från början genom sin liflighet och friskhet intagit honom. Nils var hans ständige följeslagare på alla utfärder, vare sig att han försökte sin lycka i jagt eller fiske. Ingen kände som Nils alla skogens gömslen,

ingen kände så väl som han utmärkta fiskställen, då man ville fånga laxöringarne. Ingen kunde i hast och så bra förfärdiga en metref som han.

Synnerligen mycket roade det den dystre mannen att höra gossens framtidsplaner, hvilka gingo ut på att en gång öfvertaga föräldrarnes stuga och gifta sig med Valborg i Elfkroken. Herr Frank log vemodigt, då han hörde gossen yttra sig härom. Han erinrade sig sin ungdom, sin maka och hädanfarna lyckligare dagar! Med sin lilla dotter stod han nu ensam och öfvergifven. Som han väl kände sin egen böjelse för svärmod och dessutom var fullt förtrogen med de faror, som lifvet i en större stad alltid förer med sig, hade han ej velat, att hans dotter skulle uppväxa derstädes, utan hade sändt henne redan vid 5 års ålder till en syster på landet. Tillsammans med hennes barn trufdes hans dotter väl, och då fadern besökte henne, utgjorde det alltid hans största glädje att se det välgörande inflytande, som det friska landtlifvet utöfvade på henne. Visserligen kände han sig ensam uti sitt hem i Stockholm, men för sin dotters skull underkastade han sig, ehuru motvilligt, uppoffringen; han hade ansett, att hennes lifliga, bildbara sinne fylles med bättre intryck under en enkel uppfostran på landet, än uti hans allvarsamma, nästan dystra hem och hade ej velat, att en förtidig flyttning till hufvudstaden skulle inverka menligt på hennes

framtida utveckling. Nu hade ett sätt att i någon mon fylla ensligheten fallit honom in. Nils behagade honom. Sällan såg man hos en gosse vid hans ålder ett så utveckladt förstånd. Han var dessutom, som nyss nämts, en behaglig sällskapare, och detta var väl ett bland de hufvudsakligaste skäl, hvarföre herr Frank tänkte af Nils föräldrar utverka, att han fick taga deras son med sig till Stockholm. Hvad Nils sjelf beträffade, så trodde han sig uti gossens lifliga, efter äfventyr törstande sinne finna en god bundsförvandt. Hvad som dock någon gång gjorde honom oviss, var den lidelsefulla kärlek, gossen hyste för sin fädernebygd särskildt dess sköna skogar. Dock trodde han, att denna kärlek skulle kunna öfverflyttas på en skön natur i allmänhet, och hans tvekan försvann.

Då herr Frank och Nils samma afton återvände från sitt fiske, och sedan Nils sagt sitt vänliga farväl till liten Valborg, började herr Frank fråga, hvad han skulle tycka om, att följa med honom till Stockholm, gå uti skola samt blifva en dugtig karl med tiden. Gossen lyssnade till talet, föga vetande, hvad han härigenom skulle vinna. Han betraktade med tjusta blickar skogens prakt i aftonsolen och sade, att här ville han helst lefva. Herr Frank kunde ej heller undgå att känna sig lifligt berörd af den högstämda skönhet, som öfverallt

tedde sig för hans ögon, men han anmärkte, att Nils aldrig sett något mera af världen, än sin hemtrakts berg och dalar, att hvad som för en tioåring synes utgöra hela världen, gestaltar sig för den fyrtiåriga mannen blott såsom en hvilopunkt.

»Har ni sett världen?» frågade Nils, »berätta mig då något om det, ni sett.»

Herr Frank började nu för Nils skildra lifvet menniskor emellan uti stora städer, talade om mycket, som gossen ej förstod, men väckte dock hans stora intresse genom den brokiga mångfalden af de bilder, han framställde. Han hade under den trägna sammanvaron med Nils vant sig att anse honom äldre, än han verkligen var, och förhållandet dem emellan hade därför antagit en synnerligen förtrolig prägel.

»Kanhända», sade slutligen Nils, »att jag skulle vilja följa er, blott jag ofta får helsa på mina föräldrar och — öfverallt i skogen.»

Löfven började gulna, hösten nalkades. Inom några dagar skulle herr Frank resa till Stockholm, och det hade blifvit bestämdt, att Nils skulle följa honom. Herr Franks förslag hade af föräldrarne omfattats med lugn, men djup förtjusning. Hvad Nils sjelf beträffade, så var han ej så viss om, att han innerst i sin själ ingick på detsamma. Dock var han nyfiken att se allt det storartade och mångfaldiga, herr Frank förespeglat honom, men det kändes

tillika så dystert att skiljas från hembygden, och hvad skulle han väl säga henne, till hvilken han nu var stadd på väg?

Vid Elfkroken gick en liten flicka utefter stranden och såg sig omkring. Hon var ungefär nio år, välbildad och kraftfull till växten, hade ett fint, vackert ansigte, ett rikt, mörkt hår samt ett par ovanligt lifliga, svarta ögon. Uti hela trakten var hon känd som en qvick, men mycket yr flicka, som helst ville ströfva omkring uti skogen, titta in i dess gömslen, låta sin röst från bergstopparna genljuda öfver kringliggande nejder.

Mödrarna ansågo henne vara vild och omöjlig att handtera och önskade, Gud bevara dem, att deras flickor skulle blifva sådana som Valborg i Elfkroken. Hennes föräldrar älskade henne dock sådan hon var, och hennes moder visste, att den lilla yrhättan stundom var så mjuk och lydig, att hon kunde vara färdig att för föräldrarna göra hvad som helst.

Nere uti skogen, ett stycke från föräldrarnes stuga, bildade den lilla elfven en mängd vattenfall och störtade sig slutligen från en hög klippa ned uti en djup bassin. Från klippan var ett utsprång, från hvilket man hade fri utsigt öfver forsen, och hvilket var öfverskyggadt af grenarna från tvenne ofantliga granar. Det

var här som Nils och Valborg helst sutto tillsammans. Här hade de träffats första gången och mångfaldiga gånger sedan, och hit var det som Valborg denna afton begaf sig. Solen stod ännu temligen högt och bröt sig i en mångfald af färger genom det uppstänkande vattnet. Valborg betraktade drömmande det sköna färgspelet; barnsliga, glädtiga tankar höllo en ringdans i hennes själ, och om hon önskade något i denna stund, så var det väl att få gunga på böljan dernere, såvida hon ej kunde följa den susande vinden eller solstrålarna öfver berg och dal, öfver skog och sjö. Efter en stund hördes ett prasslande, grenarna böjdes undan, och Nils stod vid hennes sida.

»Goddag, Valborg! Jag kommer att säga dig farväl. Herr Frank och jag skola resa till Stockholm i morgon, men jag kommer nog snart åter och helsar på», tillade han, då han såg den lifliga sorg, Valborgs lilla ansigte utvisade.

»Jaså, du skall resa ändå till slut!» utropade hon häftigt. »Jag trodde nog, att du ej skulle vilja stanna kvar här. Men du måste komma hem, hör du det! Hvad jag skall komma att längta efter dig, och kommer du ej hem, då — då kastar jag mig i forsen här.»

»Jo! nog kommer jag hem», sade Nils vmodigt, »jag vill så ogera fara härifrån. Glöm du ej bort mig Valborg!» De barnsliga tun-

gorna tystnade, och länge betraktade de det mörka djupet dernere under klippan. Solen försvann bakom bergstoppen, skuggorna bredde sig öfver vattenfallet, flickan och gossen omfamnade hvarandra och hviskade gråtande farväl under forsens brus och ett ögonblick derefter sprang pilten ensam på stigen. Hvad han kände sig dyster och sorgsen, men — nu skulle han ut och se världen!

I Stockholm uti en vacker våning vid Skeppsbron återfinna vi någon tid derefter Nils och hans välgörare. Den förre hade nu börjat att öfvervinna sin hemlängtan och fann sig väl uti herr Franks storartade hus. Dessutom hade han börjat gå uti skola, och det muntra lifvet derstädes, så nytt för Nils, hade väl bidragit att skingra den sorg, han känt efter skilsmessan från sitt hem. Det friska naturbarnet såg sig omkring med uppspärrade ögon och tillegnade sig nya intryck med feberaktig brådska. Ett stort nöje var det för honom att genomströfva Stockholm uti alla riktningar för att beskåda gamla underliga hus och gator. Med stor vetgirighet åhörde han herr Franks berättelser om de händelser, som voro förknippade med de gamla minnesmärkena. En högtid var det, då färdén ställes till museum. Taflorna gjorde ett djupt intryck på

Nils, och han undrade, huru något sådant kunde af menniskohand framställas. Bland alla älskade han mest de taflor, som framstälde storartade naturscener, derföre att de erinrade honom så lifligt om hans hembygd.

Vid dessa besök såg herr Frank med undran det lidelsefulla intresse, gossen visade för dylika taflor, och den tanken föll honom ibland in, att det ej var blott och bart likheten med hembygden, som så intog gossens hela själ. Sjelf kännare och idkare af målning älskade han detta drag och beslöt att utforska, om Nils kunde hafva några anlag för teckning. Under sin vistelse hos Nils föräldrar hade han gjort en mängd skizzer och sedermera fullbordat ett par af dem. Han lemnade åt Nils en af dessa för att han skulie, så godt han kunde, kopiera densamma. Nils åtog sig det svåra uppdraget och öfverlemnade efter en stund en kopia, hvilken vid ett flyktigt betraktande syntes fullkomligt värdelös. Man måste veta, att det var en kopia, för att återfinna någon likhet. Efter några ögonblick varnade herr Frank några detaljer, hvilkas olikhet med hans egen teckning tydligast framträdde. Han försökte att återkalla den ursprungliga bilden för sin fantasi och fann, att gossens teckning i de större dragen bättre öfverensstämde med naturen än hans egen. »Har du sett något i verkligheten, som är likt denna teckning?» frågade han. Ja!

det hade han, det var ju samma ställe, der han inslumrat en gång.

Herr Frank betraktade Nils med en underlig blick. »Du skall få lära dig teckna», sade han, »men min bestämda vilja är, att du ej skall blifva målare, ty det är ett dåligt yrke, och för öfrigt torde dina anlag ej vara tillräckliga dertill.» Härpå gick Nils villigt in, men från den dagen upptog ritningen hans tid mera än lexorna. Herr Frank betraktade ibland hans teckningar och medgaf, att gossens framsteg ej voro af det vanliga slaget, men så hade det ju äfven varit med honom sjelf. Han påminde sig, huru äfven han i sin ungdom hastigare än de fleste gjort framsteg i teckning, men då han ville gå längre, hade krafterna svikit honom, och de obetydligare bland hans kamrater hade blifvit hans jemlikar. Han tillade för sig sjelf: »Hvilka vidriga sällar de voro och hvilket lif de förde!» Hans tanke dröjde längre vid dessa kamrater, och han kom till visshet om, att äfven för de bättre af dem hade lifvet blifvit dystert nog. Alltså var målarens yrke dåligt! Efter sådana reflexioner tillbragte herr Frank flere dagar ensam uti sina rum under melankoliskt grubbel, och Nils såg blott få gånger hans molnhöljda panna.

Ar följde på år. Nils gick i skolan, läste flitigt, tecknade ännu flitigare och tog dervid

Från ungdomsåren.

ofta natten till hjälp. Herr Frank började med allt större motvilja betrakta denna hans sysselsättning, och ehuru Nils kände hans goda hjerta, kunde han ej alltid vakta sig för den tanken, att hans välgörare kände någonting, som liknade afundsjukan, då han såg hans framsteg.

Slutligen aflade Nils studentexamen, och nu kom den länge utlovade, länge efterlängtade, men äfven länge framskjutna dag, då han skulle få återse sin älskade hembygd, hvilken han trots sitt löfte till Valborg ej fått besöka sedan barndomen. En vacker morgon i Juni månad lemnade herr Frank med sin skyddsling hufvudstaden, och färden anträdde till Nils hembygd.

Såsom en aderton års yngling stod nu Nils åter i sitt fädernehem. Allt var sig derstädes likt. Skogen grönskade lika herrlig som förr, bäcken slingrade sig nedåt tjärnen med samma klara vatten. Hvilken tjusning att ånyo uppsöka hvarje plats, som varit vittne till och måhända ännu bar vittne om barndomens lekar.

Tiden hade äfven farit varligt med Nils föräldrar. Fadern var samme lugne, tystlätne man som förr, och hvad modern beträffar, så kunde blott ett och annat grånadt hår hviska om en försvunnen medelålder. Var äfven Nils densamme? Ännu intog honom samma kärlek

till fädernebygden, och hans öga var lika öppet som förr för dess storartade skönhet. De flydda åren tycktes dock hafva gjort honom tankfull och drömmande; endast en skarp iakttagare kunde hos honom ibland varseblifva uttryck af den friskhet, som en gång tilltalat herr Frank. Denne samme iakttagare skulle måhända kunnat fråga sig, huruvida umgänget med denne tungsinte man kunde vara nyttigt för utvecklingen af de anlag, som i rikt mått slumrade hos Nils.

Och liten Valborg! Huru hade tiden utvecklats henne? Fri hade hon vuxit upp i skogarnes hägn. Hon hade i sin barndom lofvat att blifva vacker, och ungmön höll nästan ännu mera, än barnet lofvat. Hennes kinder glödde af helsa, hennes svarta ögon blixtrade af lif och eld. Uti ungdomens vår sammanträffade åter de begge naturbarnen, han bärande sina rika blomsterskatter mest såsom dunkla aningar uti sitt innersta, hon en vild ros af fullaste färgprakt, som blomstrade, emedan hon ej kunde annat.

Nu upplifvades barndomens minnen, nu ströfvade de omkring uti skogen, och mången afton sutto de tillsammans vid forsen nedanför Elfkroken och samtalade om förflutet och tillkommande, och dessa möten bidrogo väl att göra den sköna sommaren, som i sig sjelf var kort, ännu kortare. Visst är, att Valborg, då de sista gången före Nils afresa, sade hvarandra

farväl, klagade öfver, att sommarens dagar så hastigt flugit bort, och att hon dervid öfverhöljde hans ansigte och lockar med heta kyssar, och att han besvarade dem med varma, glödande.

Friskare till sinnes och ännu en gång med fylld skizzbok återvände herr Frank till Stockholm. Nils hade äfven på ett par pappersblad gjort teckningar, och under en af dessa stod skrifvet: »Elfvalek.»

Från herr Frank till Gertrud.

Min egen älskade dotter!

Genom Nils afresa till Upsala har jag nu åter blifvit ensam. Denna resa kunde ej uppskjutas, såvida mina planer med afseende på honom en gång i framtiden skola blifva en skön verklighet. Jag har beslutat, att han skall blifva läkare och som han är rikt utrustad på hufvudets vägnar, eger en snabb uppfattningsförmåga, öppet öga för det, som möter uti verlden, så tror jag, att detta mitt val af yrke skall blifva fullkomligt öfverensstämmande med hans anlag. Sjelf vet han just icke riktigt, hvad han vill; dock tror jag, att han vill detsamma som jag.

Under de förflutna åren har han något förändrats, ej till sin fördel. Jag tyckte mycket om den muntre och friske gossen, då han först kom till mig, men nu har han blifvit så besynnerlig och behåller allt för sig sjelf. Jag vet

ej, huru jag skall förklara denna förändring, men tror ej, att den har någon djupare betydelse. På sista tiden har han gjort stora framsteg i teckning, något som jag ej riktigt tycker om. Jag vet sjelf väl, huru törnbeströdd en målares bana är. Sjelf har jag målat ej obetydligt och ser nog, att Nils anlag ej kunna vara af det djupaste slaget. Uti färgen kommer han aldrig långt. Häromdagen såg jag ett högst ömkligt försök att färglägga ett dimmigt landskap, och jag får säga, att blotta åsynen deraf gjorde mig sjuk. På taflan fans det litet vatten, en bäck eller något sådant, men hvilket vatten! Nej, åt det hållet ligga ej hans anlag, derom har jag, Gud vare lof, öfvertygat mig. — Emellertid är han nu borta och med honom i alla fall den ringa fröjd, jag rönte af lifvet här i Stockholm. Ungdom och lif fans det ju hos honom, och jag älskar ungdom och lif, så vida de hållas inom tillbörliga gränser men — intet fantasteri! Dock hoppas jag, att Nils skall blifva en rättskaffens, dugande man, af hvilken jag en gång får heder.

Och du, min älskade Gertrud, du har nu tillbragt alltför lång tid hos min syster. Jag vill gerna, att du skall komma hit, och du längtar väl äfven till Stockholm, åtminstone skref du så i ditt sista bref. Nåväl, kom då hit, kom inom kort till din längtande fader, och sprid

solsken öfver hans dunkla lefnadsafton! Kom snart uti din faders öppna famn!

Din dig ömt tillgifne fader.

Några år senare.

Från Gertrud till Nils.

Mycken tack för det nöje, du skänkte oss, då du sist var på besök i Stockholm. Intrycket deraf har dröjt qvar längre, än jag väntade, tack vare den märkvärdiga taflan på Museum och studiet af Wilhelm Meisters Lehrjahre. En olika sammanställning, tycker du, och du har otvifvelaktigt rätt härutinnan. Emellertid ser jag ännu för mina ögon den rörande bilden af modern som, knäböjande vid Häräs altare, bad, att gudarne skulle gifva hennes söner den största lycka, som kunde träffa en menniska. På sönernas anleten afspeglas ljufliga drömmar, men blicken drages derifrån ständigt tillbaka till det märkvärdiga, nästan förklarade uttrycket i moderns ansigte. Den högstämda känslan af bönhörelse har infunnit sig och uttrycket äfven i sönerns anleten antyder, att himlen är nära.

Du ser, att vårt samtal från sista gången och din berättelse om Solons besök hos Kroisos ännu är qvar i mitt minne. Jag tror till och med, att jag i min själ skall fixera bilderna af Tellos från Athen samt Kleobis och Biton. Gentemot hvarandra synas de mig uttrycka så mycket.

Wilhelm Meisters Lehrjahre har uti sig något, som skulle kunna erinra läsaren om Tello från Athen. Jag menar härmed blott och bart Wilhelms fortskridande utveckling för att blifva en utmärkt medlem i staten; men bort, långt bort från denna ringa likhet drages min tanke genom Mignon, den arma olyckliga, äfvensom harpospelaren. Är det poesien sjelf, som i dessa dunkla skickelser träder oss till mötes? Ack, huru många gånger jag läst och åter läst Mignons romans:

Kennst Du das Land wo die Citronen blühn,
Im dunkeln Laub die Gold-Orangen glühn,
Ein sanfter Wind vom blauen Himmel weht,
Die Myrte still und hoch der Lorbeer steht,
Kennst du es, wohl?
Dahin, dahin,
Möcht' ich mit dir o, mein Geliebter, ziehn!

Jag vet ej något som så mycket som dessa ord skulle kunna hos mig uppväcka längtan att komma långt bort härifrån.

Min fader beder helsa dig, och jag helsar dig af hjertat och önskar, att du snart åter må besöka dina tillgifna vänner här i Stockholm.
Gertrud.

En stormig afton, omkring ett halft år sedan Nils aflagt sin examen, sutto herr Frank,

Gertrud och Nils tillsammans uti hemmet vid Skeppsbron. Uti kaminen flammade en herrlig, värmande brasa, ute hven nordanvindan, snön hvirflade i tjocka moln omkring och förvirrade vandrarens fjät.

»Nå Gertrud», sade herr Frank, »vill du ej sjunga något för oss? Du har ju knappt ännu låtit Nils höra, hvilka framsteg du gjort på sista året.»

»Jo, det vill jag gerna! Hvad skall jag sjunga?»

»Sjung något — hvad du sjelf helst vill!»

Gertrud gick till pianot och sjöng! »Kennst Du das Land» —

Herr Frank tycktes försjunken i tankar, men lyssnade ibland uppmärksamt, liksom öfverraskad af de ljufliga tonerna.

»Hvem har lärt dig sjunga så vackert, Gertrud!» utropade han efter sångens slut, »och — en vacker sång. Ja, huru skönt är ej Italien emot vårt kalla snöiga land!»

Vid dessa ord upplyfte plötsligen Nils sitt huvud. Han hade under sången tankfull och drömmande betraktat de underliga formationerna i den snart utbrunna elden. Nu flammade hans ögon, kinden rodhade: »Ja till Italien!» utropade han, »drömmarnes, vårens och konstnärernas land?» Han tystnade hastigt, men han hade redan sagt för mycket. Gertrud sprang upp från pianot och betraktade med ängslan

sin far, som rest sig. Hans panna var mörk, och utur hans ögon lågade en olycksbådande eld.

»Hvad vill du göra uti Italien?» yttrade han med af vrede darrande stämma. »Vill du blifva konstnär! Du blifver det aldrig! Hvarföre skulle *du* blifva det? Underverkens tid är förbi! Måla du, så att dina fingrar stelna, du skall ändock aldrig lära dig färgläggningens hemligheter; jag minnes nog det usla försök, jag en gång sett af dig.»

Efter en stunds tystnad svarade Nils långsamt och tvekande: »Min hog drager mig oemotståndligt åt detta håll; lifvet synes mig så rikt för en konstnär. De tekniska svårigheterna trodde jag skulle kunna med fast vilja öfvervinnas, hvilket ju förut mångfaldiga gånger lyckats, ja, äfven för personer, som måhända mindre än jag haft anlag för färgen!»

»Nå kompositionen!» utbrast herr Frank hånfullt, »tänker du lemna den åt sitt öde! Nej!» dundrade han, »om du ej för alltid öfverger all tanke på att blifva målare, så är det slut oss emellan? Jag vill ej veta af dig, jag tager min hand ifrån dig!»

»Älskade fader», sade Gertrud och lade sakta sin hand på hans axel, »var ej hård emot Nils, han vill nog uti allt lyda din vilja.» Hon slingrade sina armar omkring sin fader och sökte blicka hans vrede. Herr Frank nedsjönk

uti länstolen framför elden, och Gertrud lyckades snart nog framlocka ett mildare uttryck uti hans ansigte. Någon gång flögo hennes blickar öfver faderns hufvud bort till fönstret, der Nils satt och med stirrande ögon blickade ut i natten.

»Skola vi läsa något?» frågade hon efter en stund.

»Det kan du göra, om du så vill», svarade herr Frank likgiltigt.

»Hvad skall jag läsa?» frågade hon och sökte bland böckerna på bordet.

»Läs något om talang och snille!»

»Skall jag göra det?» frågade Gertrud tvekande och beklämd.

»Ja!» — Gertrud läste:

»Vi hafva nu hunnit så långt på vår vandring, att vi från vår ståndpunkt kunnat kasta en orienterande blick ut öfver konstens rike, som vi snart skola beträda; men innan vi begifva oss in i detsamma, hafva vi dock ännu att besvara frågan om fantasiens gradskillnad hos olika individer; ty hvarje individuel fantasi har ett visst mått, utöfver hvilket den, som medfödd gäfvat, ej kan hinna.

Målaren Ismael Mengs hade en son, som han från födelsen hade bestämt till målare, och speciellt antydde han sitt hopp, att sonen skulle pånyttföda renaissancens förlorade herrlighet genom att i dopet gifva honom namnen Anton Rafael efter Corregio och Rafael Santi. Anton

Rafael Mengs hade nu lyckligtvis af naturen fått anlag, och dessa uppöfvades så långt, det var möjligt, så att han verkligen blef en af det adertonde seklets förste målare. I formen kunde han måhända stundom lyfta sig upp mot Rafaels höjd, i färgen kunde han måhända en och annan gång påminna om den store koloristen i Parma; men olyckligtvis fanns det en punkt, han omöjligen kunde nå, en gräns, utöfver hvilken hans konstnärskap aldrig kunde hinna: han egde ingen rätt skapande inbillningskraft, han kunde »påminna» om de stora snillena — men han kunde ej lemna deras ledning, han kunde ej blifva, hvad de varit; det nya, som han skulle skapa, egde han ej sjelf, och intet sträfvande, ingen jagt kunde eröfra det åt honom; han blef aldrig, hvad fadern drömt. Men snart derefter dök en man upp ur mängden, som hade stått i vinhandlarelära i Eckernförde, tills han blef några och tjugu år, som sedan hade kämpat mot akademierna i Köpenhamn och Berlin, mot nöd och sjukdom, innan han vann fem à sex år, under hvilka han kunde verka i Rom, och döden hade då redan satt sin stämpel på honom; men under dessa få år utförde han i principen den hvälfning, som Rafael Mengs aldrig kunnat utföra: det var Asmus Jakob Carstens. Han lärde världen, hvad antik- och naturstudium betydde i konsten, och en ny æra föddes. Han hade endast detta

ena, som fattades Rafael Mengs, hvilken hade allt annat — detta, som lät innehåll och form bestå i orubbad enhet: Rafael Mengs var en talang, men Asmus Carstens var ett snille.»

Gertrud tystnade. Ute hven stormen med förnyad styrka, snön smattrade mot fönster-rutorna, och den förbiilande vandraren fick en kär påminnelse om det väntande hemmet, då han såg det fladdrande skenet från härden deruppe — men den bleke ynglingen, som tryckte sin brännande panna mot fönsterposten, såg han ej. Denne yngling utgöt bittra tårar, han begret sin skönaste dröm, hvilken nu begifvit sig ut för att kämpa mot nattens dunkla skuggor och snöstormarna, för att stelna, genomisas och kanske aldrig vända åter.

Slutligen blef atmosfären derinne för tung, och Nils ilade ut för att uppsöka Valborg, som i dag kommit till Stockholm och låtit underätta honom om, att hon hade viktiga underättelser att meddela och därför ville träffa honom. Sorgsen vandrade han fram genom gatorna; huru dystert kändes det ej att uppgifva en tanke, hvilken under sista året blifvit honom så kär, men detta var hans välgörares önskan, och denne hade ju rätt att befalla öfver honom. Dessutom hade han i afton för första gången kommit att allvarligt tänka på, att han kanhända ej vore bestämd till att blifva målare. Hade han denna styrka som Carstens? Nej! Var han som

denne beredd att lefva och dö för sin konst? Mot hvad hade väl han kämpat, och hvilka bevis hade han för, att han skulle kunna alstra något nytt? Nej, snillet ginge nog andra vägar; han hade ju hittills blott haft medgång och skulle, om hans välgörare äfven aldrig så gerna velat, kanske ej ens blifvit en Mengs, mycket mindre en Carstens! Men — kunde han ej få måla ändå blott för konstens skull? Vore han fri som en fågel, då skulle äfven han komma till Rom, vore det blott för att trampa den klassiska jorden och — pröfva, om uti honom funnes något, som vore värdigt en konstnär!

Under sådana tankar hade Nils hunnit fram till det hus, der Valborg bodde, och inom kort klappade barndomsvännens hjerta mot hans eget. Nils och Valborg hade under de förflutna åren flitigt brevexlat med hvarandra, och de resor till hembygden, hvilka Nils numera oftare än förut vid sommarens inbrott företog, hade alltid hela den långa vintern varit föremål för hans lifligaste längtan. Hvilken tröst han skulle finna, då han finge utgjuta sitt hjerta för en vän, och han visste, att han uti Valborg hade en sådan. Han omtalade för henne allt, huru trött han var vid sitt nuvarande lif, och hvad som låg honom mest uti hogen. Först efter en stund märkte han Valborgs allvarliga uppsyn. »Hvarföre tror du, att jag kommit

hit?» frågade hon slutligen. »Jo min fader dog för en månad sedan och, som du vet, så — — kan min moder ej sköta jordbruket ensam och du minnes, hvad vi gjorde upp en gång förr i verlden.» Valborg tystnade och sysslade ifrigt med vecken på sin klädning. En lätt rodnad flög öfver hennes mörka kind, och Nils mindes aldrig, att han sett henne så skön som nu. Han gömde sitt hufvud i hennes famn och brast i tårar. — Efter en stund yttrade han: »Jag ville så gerna följa dig, men studierna kunna ej afbrytas. Då jag en gång slutat dem, skola vi knyta våra öden samman.»

Valborg svarade häftigt: »Det dröjer länge, och jag som var så lycklig, då jag reste hit! Jag trodde, att du strax skulle följa mig.» Hon teg en stund, men utbrast plötsligen: »Har du mig verkligen kär?» Då Nils svarade ja, slog hon sina armar om hans hals, kysste honom passioneradt och hviskade uti hans öra: »Då följer du?»

Ehuru den glödande kärlek, som strömmade genom hvarje fiber uti hennes tjusande gestalt, var på väg att förjaga alla betänkligheter, insåg dock Nils slutligen det omöjliga uti en förening nu. Djupt i hans själ fans det dessutom något som hviskade, att ännu vore ej allt hopp ute, och att han en gång såsom konstnär med Valborg vid sin sida skulle tillryggalägga en ljus och lycklig vandring genom lifvet. Han om-

talade för henne detta sitt hopp, och hon, öfverlycklig vid tanken på, att hon skulle hjälpa och stödja honom, fogade sig efter hans vilja, och de beslöto, att de ännu något år skulle dröja, innan de förenade sina öden. Hennes lynne tog dock ut sin rätt, och hon betraktade honom med oroliga blickar. »Men», tänkte hon strax, »hvarföre sörja i förtid? Sällan har Nils på mig slösat så mycken ömhet, med honom skall jag blifva lycklig, med honom skall jag trotsa allt, som möter i världen.»

Då således öfverenskommelsen var fullbordad, och de föresatt sig att beseгра alla hinder, för att ernå denna lycka, föll dem ej in, att något hinder skulle kunna resa sig i deras väg, och likväl var det ej ödet utan deras egen kärlek, som skulle bringa dem olycka. Hvarföre skulle kärleken komma i strid med kyskheten?

Den första, som Nils träffade den följande morgonen, då han kom ned uti herr Franks väning, var Gertrud.

»Det var roligt att se dig åter, Nils; du kom hem så sent i går afton. Huru är det med dig i dag? Du såg så blek och ledsen ut, då vi sist skildes, att jag knappast trodde, att du skulle komma tillbaka. Nils, älskade broder, stanna qvar hos oss! Du är ju snart fär-

dig med dina studier. Sedan är du ju fri. Måla för ditt nöjes skull, men tala aldrig vid min fader om din lust att blifva konstnär, så länge du är beroende af honom!» Nils hade strax, då han såg Gertrud, fattats af blygsel och denna miskades ej, då han hörde hennes vänliga ord och såg den innerliga godhet, som lyste utur hennes vackra ögon. Han stammade: »Du har rätt, kära syster, jag skall måla och bida min tid.»

Herr Frank visade sig i dörren till biblioteket. Han var allvarlig och dyster som alltid, och han betraktade med en ostadig och något tveksam blick Nils, hvilken steg upp och helsade vördnadsfullt. Nils ämnade tala, men det kändes, som om rösten stockat sig uti halsen. Han såg Gertrud vända sig om mot fönstret och stirra utåt rymden. Slutligen yttrade han något osäkert: »Förlåt mig för de ord, jag obetänksamt yttrade i går!» Inom sig hörde han en röst hviska, att dessa ord ej tarfvade någon bön om förlåtelse. Herr Frank betraktade honom tigande. Nils gjorde ånyo våld på sig: »Förlåt mig, min ädle välgörare, jag skall hädanefter söka att göra mig mera värdig eder godhet!» Herr Frank räckte honom sin hand till helsning och sade temligen vänligt, ehuru något brådslande: »Jag förlåter!»

Nils såg bortåt fönstret på Gertrud och väntade hjälp af henne, för att snart få slut på

den obehagliga stämningen. Han hörde en dämpad suck och, då han förstulet betraktade hennes ansigte, såg han tvenne klara tårar bana sig väg utför hennes skära kinder.

»Nå Gertrud lilla», yttrade herr Frank, »hvad ser du på, skola vi ej sätta oss till bords?»

»Jo! — jo — genast!» Hon fördjupade sig ännu en gång uti fönstersmygen och sökte ett ögonblick derefter, så godt hon kunde, fullgöra sina pligter som värdinna.

Herr Frank var som vanligt fåordig under måltiden, och Gertrud sökte förgäfvos att göra honom muntrare. Hvad Nils beträffar, så kände han sig så förkrossad, att han ej alls förmådde deltaga uti det samtal, som hon sökte bringa å bane. Herr Frank gick efter måltiden åter in i biblioteket, och Nils och Gertrud blefvo ensamma.

»Kära Nils, hvad du ser nedslagen ut! Tänker du på det vi läste i går?»

»Nej!»

»Hvad tänker du då på?»

Nils rodnade och svarade slutligen hastigt och ej med vanlig säkerhet: »Jag undrar, hvarföre din far så oåterkalleligt beslutat, att jag ej får blifva målare.»

Gertrud satt en stund tyst och sade slutligen: »Min far har ej alltid varit så dyster och grubblande, som vi nu se honom. Jag har hört af min faster, att han efter en resa till

Rom återkom alldeles förändrad. Nygifta och lyckliga hade min mor och han begifvit sig dit. Ensam återvände han, nedtyngd af sorg. Hans maka var död och med henne hans ungdom. Sedan dess miste målning och studier nästan allt behag för honom. Hvarföre han med viss oro mottagit underrättelser utifrån, speciellt om sina kamrater, vet jag ej. Min faster säger, att han sjelf aldrig haft några stora anlag, ehuru han genom studier och mångsidig bildning förstår att bedöma taflor. Hon talade, innan jag skildes från henne, mycket om min faders lynne och det lif, jag skulle komma att föra här, och hon kunde ej underlåta att besvara mina frågor, då jag ifrigt sporde efter anledningar till min faders förändring. Och så fick jag veta mycket från hans förflutna lif — misräkningar, ja, till och med olyckor, om hvilka jag ej kan tala. — Sök derföre att dömma honom mildt och var god emot honom! Ännu torde hopp finnas för dig att få följa din brinnande hog för konsten.»

»Tack Gertrud för all din godhet mot mig!» Nils aflägsnade sig för att söka tröst i ensamheten. Hans tankar flögo hit och dit; han tänkte än på Valborg, än på samtalet med Gertrud om herr Frank. »Således var det känsla af oförmåga, kanske afundsjuka, som var ursprunget till dennes afsky för konstnärer!» — Nils utbrast slutligen: »Ack, hvarföre

kom herr Frank någonsin till min hembygd, hvarföre skulle han fatta intresse för mig och lyfta mig upp för att just åt det håll, dit jag längtar, ohjelpigen spärra vägen! — — Carstens! — — Ah, fördömda tanke! Jag trodde ett ögonblick, att jag var af samma skrot och korn som han. Välan då! han bröt sig fram ensam; kan du ej bryta dig fram trots din välgörare? Men — Carstens var ett snille! Detta begrepp har någonting outgrundligt, öfverväldigande. — Nej, mitt öde är att lefva ett lif sådant som mina kamraters, att krossas under den förfärliga verkligheten, att blifva stoft och mull, utan att någon får veta, att äfven inom denna hufvudskål funnos lefvande tankar, och utan att jag får bjuda någon doften af mina blommor. När blifver jag oberoende? — — Då åldern tagit min kraft! — Nej jag vill följa dem, som njuta af lifvet, medan de kunna. Låt se, hvar skall jag träffa mina kamrater? Det är söndagsafton!»

Han kastade på sig sin öfverrock, skyndade utför trapporna och träffade snart sina kamrater, med hvilka han sökte att roa sig och blef snart den mest uppsluppne bland dem alla. De undrade, hvad som så hastigt förändrat Nils, som de annars aldrig sågo utom vid sjuksängen, der han med spänd uppmärksamhet åhörde läraren. I hast förvärfvade Nils en mängd nya vänner, föga trofasta, men för ögonblicket de

mest älskvärda, som kunde skratta och gråta, som kunde låga af hänförelse. Under aftonens lopp undslapp honom upprepade gånger den bekännelsen, att han förut aldrig vetat, hvad det ville säga att roa sig. »Nå följ då med oss, vi skola nog hålla dig varm!» utropade de glada kamraterna i chorus. »Vi skola skämta, sjunga, dricka och dansa.»

Från denna dag skämtade Nils, och hans skämt var det högljuddaste och mest bitande; af hans sång har, tyvärr, echot förklingat; han dansade, och på ställen, hvars namn förr skulle jagat upp blygselns rodnad på hans panna. Han blef ledare för en liten skara utsväfvande ynglingar, hvilka af de öfriga tjänstgöringskamraterna betraktades såsom förlorade, ej allenast för vetenskapen utan äfven för samhället. Tack vare sin goda helsa, fördrog han detta lif bättre, än hans vänner, och kunde till och med hjälpligt sköta sina studier. Herr Frank märkte intet; blott i Gertruds ögon varsnade Nils ofta någon oro och ibland spår efter utgjutna tårar. Vid sådana tillfällen blygdes han djupt och kände sig illa till mods, då hon med sin vanliga kärleksfullhet frågade honom, hvarföre han blifvit så tyst och sluten, och hvarföre hon helt och hållet förlorat hans förtroende. En sådan ren och innerlig välvilja lyste härvid utur hennes ädla ljusa uppsyn, att han ej kunde underlåta att tillstå för sig sjelf, att han uti henne egde

*

en, bättre och trofastare vän än i de råa sällskapsbröderna.

Vid denna tid gjorde Nils bekantskap med en ung artist, som nyss hemkommit från Düsseldorf och som hade målat trenne större tafflor, hvilka inköpts af staten. För denne visade han en mängd teckningar och målningar, och om än konstnärens skarpa öga uti dessa upptäckte många fel, så uppfattade han dock de originella och genialiska dragen. Isynnerhet fäste han sig vid Nils teckning Elfvalek äfvensom vid en ofulländad målning, som mycket liknade teckningen.

»Skola elfvorna in uti landskapet?» frågade han.

»Ja, så har jag en gång tänkt», svarade Nils, »men jag har för länge sedan uppgifvit hoppet derom. Färgen gör stora svårigheter och elfvorna kanske ännu större. Jag ser nog, att jag ej är mäktig att utföra min tanke och att jag måste lemna allt åt sitt öde. Att fullborda denna taffla har en gång varit min skönaste dröm. Jag tyckte, att det låg något poetiskt uti denna naturscen, men ni inser väl, att mina elfvor ej kunna tillåta mig att begränsa deras luftiga gestalter inom en så trång ram. — Det finnes dunkla magter i naturen, som ej tillåta en dödlig att skåda omkring sig med frigjord blick.»

Den unge målaren betraktade länge dröm-

mande hans teckning. Slutligen sade han: »Vill du ej måla taflan färdig? Jag skall efter bästa förmåga bistå dig med mina råd, men», tillade han med en suck, »jag ser, att, blott du får bättre kännedom om färgerna, den tid snart kommer, då jag får draga mig tillbaka.»

Nils skyndade fram till honom, fattade hans hand. »Vill du hjälpa mig, vill du undervisa mig, Gud välsigne dig!» och han brast uti tårar.

En tid derefter stod taflan färdig, och den unge målaren, hvilken under arbetet hjälpt och undervisat Nils, tycktes vara ganska nöjd med densamma. »Den är långt ifrån felfri», yttrade han», men det är ju ett godt första försök. Från denna dag skola vi, om du så vill, på allvar börja våra studier, och möjligheten att lyckas uti färgen ligger närmre, än jag trodde, då då jag först såg ditt landskap. Elfvorna förefalla mig visst litet uttryckslösa, men det skall väl blifva bättre, då du får mera öfning.»

Nils tyckte, att denna dom öfver taflan var bra mild gentemot de väsentliga anmärkningar, han sjelf hade mot densamma. Belysningen var ej tillräckligt skarpt fattad; huru skulle han kunna framtrolla detta obestämda dunkel, uti hvilket han en gång sett sina elfvor, och huru skulle han gifva elfvorna det uttryck, han önskade? Allt föreföll honom så matt mot den bild, han en gång burit uti sitt inre. Elfvan på stenen, den skönaste bland alla, hvar hade

han en mot henne svarande bild? Han hade sett henne uti drömmen, men hon hade ilat bort så hastigt.

Vännen tröstade honom och sade, att inspirationen skulle nog åter infinna sig.

Då Nils blef ensam, betraktade han ännu en gång med djupt vemod sin tafla. Det var således detta, han intill denna dag mest älskat; för att fylla denna duk hade han tänkt och drömt, och ehuru ej bilden motsvarade den, han mest älskade, så var den dock hans egen; den utgjorde en sammanfattning af all den poesi som rört sig inom honom, alltsedan han först öfvergif sin hembygd och kom till Stockholm.

Steg hördes uti trappan. Nils stod just i begrepp att skyndsamt gömma sin tafla, då dörren häftigt öppnades. Han vände sig om och varseblef Valborg. Hon skyndade fram emot honom och slöt honom i sina armar.

»Hvad ser jag?» utbrast Nils förvånad, »är du i Stockholm?» Rösten lät något kylig.

»Ja, jag kommer för att fråga dig, om du ännu håller mig kär?» svarade Valborg. »Om du det gör, så följer du mig genast. Följ med till vår hembygd, blif min make och glöm alla dina höga tankar! Blif som din fader varit, och du skall äfven då blifva lycklig!»

»Men, Valborg», sade Nils något sväfvande, »vi kommo ju öfverens, att vi skulle vänta

några år. Jag skulle fortsätta mina studier och blifva oberoende.»

»Om du följer, väntar dig ju också oberoende! Jaså, du målar alltjemt», fortsatte hon med en blick på taflan.

»Ja! minnes du ej, hvad vi talade om, då vi sist träffades?»

»Jo visst minnes jag det, men», utbrast hon häftigt, »hvarför är du så kall emot mig? Du har aldrig älskat mig. De qval, jag känt, af att ej vara dig nära under denna dystra tid hafva varit förfärliga, gif dina studier på båten, lemna målning åt sådana, som förstå det bättre än du, och följ mig! — annars», hon gjorde en rörelse liksom för att fatta taflan.

»Tänker du tvinga mig att följa dig?» frågade Nils allvarligt, »betänk, hvad du gör?»

Med flammande blick betraktade honom Valborg: »Du måste följa mig — ej blott för min skull; låt ej detta otyg skilja oss längre!» utropade hon, fattade taflan, ryckte ned den från staffliet, och kastade in den uti kaminen. Inom ett ögonblick var Nils ungdomsdröm ett rof för de frossande lågorna.

»Valborg, Valborg, hvad har du gjort!» Nils sjönk ned på en stol och betäckte ansigtet med sina händer.

»Hvad jag gjort! jag har bränt upp denna lumpna bit väf, som stod emellan mig och dig», svarade Valborg häftigt.

Nils reste sig upp och betraktade henne med en blick, som kom henne att blekna och den nyss så trotsiga gestalten att darra. Han yttrade med dof röst: »Du har ej bränt upp en lumpen bit väf, du har bränt upp allt, hvad jag höll kärt i denna världen, du har bränt upp min ungdom, du har bränt upp den kärlek, jag hyste för dig. Gå ifrån mig! Mellan oss finnes hädanefter intet gemensamt.» Valborg stod ett ögonblick som förstenad, och hvarje droppe blod hade vikit från hennes kinder. Hon kastade sig ned framför honom, bönföll om hans förlåtelse, badade hans händer med sina tårar, anropade hans förbarmande med alla de ord, hennes lidelsefulla kärlek ingaf henne — förgäfves; han stod der kall som marmor. Hastigt reste hon sig upp, kastade tillbaka sina ringlande mörka lockar och stod stolt och trotsig midt emot honom. Kärlek, hat, smärta kämpade om herraväldet i det sköna anletet. »Välan!» utropade hon med ett hemskt och skärande uttryck: »Du har tagit tillbaka ett löfte till mig, som du en gång svurit att hålla, och din kärlek är förlorad för mig. Jag kunde väl berätta dig något, som skulle böja ditt stolta sinne, men då jag mist din kärlek, tiger jag. Hör nu mitt afsked! Du har brutit din trohet emot mig, du har ominstetgjort min lycka, måtte allt hvad du har eller får kärt i denna världen, stöta dig tillbaka och förbanna dig så, som jag nu förbannar dig;

mätte ditt lif blifva en oafbruten kamp mot kärlekslöshet och olycka, mätte du dö usel och föraktad af alla — ja!» utropade hon vildt, »af ditt eget barn!»

Öfverväldigad af Valborgs ord hade Nils nedsjunkit på en stol; det kalla uttrycket uti ögat hade försvunnit, det hårda draget kring munnen var utplånadt. De ord, Valborg allra sist yttrat, kom honom att darra i sitt innersta. Då han åter såg upp, var hon försvunnen.

Då Gertrud, återkommen från en promenad, just stod i begrepp att träda in uti sin faders våning, såg hon en vacker, obekant flicka komma rusande nedför trappan. Den obekanta skyndade fram till henne, fattade häftigt hennes hand och frågade: »Är du dotter till herr Frank?» Uti rösten låg någonting brådskande, hemskt, förtvifladt. Då Gertrud ett ögonblick dröjde med svaret, upprepade hon ännu en gång sin fråga.

»Ja!»

En blixst sköt fram utur den obekantas öga: »Skänk aldrig din kärlek åt Nils! Det är bittert att älska och förskjutas. Akta dig!» ropade hon hotande.

»För hvad? jag har intet att frukta!» svarade Gertrud klart och stilla.

»För mig!» ropade Valborg vildt. Efter ett ögonblick förändrades uttrycket uti hennes ansigte, och hatet tycktes smälta bort, då hon

betraktade Gertruds ädla gestalt och anlete. Hon fattade slutligen Gertruds hand, kysste den och utropade: »Du ser ut att vara god! Ack, om jag vore i ditt ställe, om jag egde din ädla hvita hand!»

Ett ögonblick derefter störtade hon häftigt gråtande nedför trappan, och Gertrud såg henne snart ej mera. Ännu darrande öppnade hon mekaniskt dörren till sin faders våning. »Hvem var denna sällsamma flicka?» Minnet af den förflytna scenen stod länge lifligt för hennes syn, och aldrig hade hon skådat något så skönt, som denna flicka, i sin förtviflan än trotsig och hotande, än så mild och sorgsen, att hon kunnat väcka medlidande uti det mest stenhårda hjerta.

Under de följande dagarna var Nils ej synlig uti hemmet. Han hade låtit underrätta, att han måste stanna följande natt på lasarettet, hvarest en farligt sjuk patient gjorde hans närvaro nödvändig. Då han några dagar derefter visade sig vid måltiden, förundrade sig både herr Frank och Gertrud öfver det dystra och trötta uttrycket i hans ansigte. Herr Frank anmärkte det och frågade, om allt stode väl till. Nils svarade, att intet fattades honom och att det blott var nattvaket vid sjuksängen, som gjort honom trött. Då herr Frank efter måltiden gått in i sitt studierum, syntes Nils äfven vilja

aflägsna sig, då Gertrud vänligt bad honom stanna qvar.

»Är det verkligen blott och bart nattvaket, som så förändrat dig? Du ser så förstörd ut!»

Nils svarade något nervöst, att han ej var sjuk, och undvek för öfrigt så mycket som möjligt Gertruds forskande blickar.

Hon gick fram till honom: »Käre broder Nils, du är olycklig, hvad har hänt? Tala om för mig dina sorger; kanske de kunna lindras af, att du utgjuter ditt hjerta för en vän.» För första gången betraktade Nils henne och med en sorgsen blick.

»Är du min vän?» sade han. »Jag trodde, att jag ej hade några vänner qvar; jag är ej värd din vänskap!»

Efter en stunds tystnad sade Gertrud: »Häromdagen träffade jag en ung, vacker flicka uti trappan; hon talade om dig.» Då Gertrud ej fortsatte, frågade Nils: »Hvad sade hon om mig?» Utan att afvakta svaret, gick han ett par steg fram emot henne och yttrade mörkt: »Jag har emottagit denna flickas förbannelse — jag förtjenade den. Denna flicka var min barndomsvän — Valborg.»

Vintern gick, våren kom, naturen vaknade till lif, fälten pryddes med blommor och snart med skördar, men uti Nils hjerta spirade intet blomster upp; den späda brodden hade blifvit

frostbiten och dött; uti hans hjerta var det kallt och tomt, der fans ej fröjd — och knappast sorg. Hans utsväfningar hade antagit en nästan vild prägel. Han ansåg, att han och Valborg, de begge naturbarnen, voro af ödet bestämda till undergång. Valborg var borta, ingen visste, hvart hon begifvit sig; för honom sjelf fans numera intet mål. Sina studier skötte han slappt och liknöjdt, men glömde dem ej helt och hållet. En viss längtan att en gång blifva oberoende af herr Frank uppehöll honom ännu och kom honom att ett par år derefter aflägga sin examen, en omständighet, som mycket glädde herr Frank, hvilken nu således med afseende på Nils vunnit sina önskningar; hans förhoppningar på honom stodo nu i begrepp att blifva »en skön verklighet», som han en gång skref till Gertrud. Innerligare var måhända Gertruds glädje, men af en helt annan orsak. Nu var Nils fri, och nu kunde möjligen någon förändring börjas hos honom. Hon hade funnit det så tomt och dystert uti sin faders hus under de sista åren. Nils var alltid fåordig och skygg, hennes fader tyst och grubblande. Det varma lif, som en gång varit på väg att uppblomstra uti hemmet, hade blifvit hämmadt i växten. Intet fans för hennes ädla själ att älska och vårda, då hennes broder Nils undandrog henne sin vänskap och sitt förtroende. Men nu skulle de stelnade drömmarna och den isade känslan

ut i solskenet, ut i Guds stora, herrliga natur, skulle uppvärmas och isen smälta som drifvan i skogen för glittrande sommarsol. —

Herr Frank hade beslutat, att Nils skulle göra en utländsk resa för att fullkomna sina kunskaper, och det bestämdes, att denna resa strax skulle anträdas.

»Under denna resa», sade herr Frank, »måste du framför allt studera din vetenskap; dina nöjen och i synnerhet din målning måste komma i andra rummet. Du minnes, att du en gång lofvat göra dig värdig min vävilja; håll nu detta löfte, och jag skall af allt hjerta helsa dig välkommen åter.»

Med tungt sinne mottog Nils denna välgerning af herr Frank, och om det ej varit Gertrud, som ingifvit sin far denna idé, och om hon ej öfvertalat Nils att mottaga det lysande anbudet, så skulle det kanske dröjt mångt år, innan Nils anträdt en färd, som kanske skulle komma att sträcka sig ända till södern.

Första delen af afskedet var lång under herr Franks allvarliga och välvilliga råd, den senare delen flög bort under lifligt samtal med Gertrud, som strax, innan Nils steg ombord, stack ett litet paket i hans hand: »Du bad att få mitt porträtt med på färden. Här är det. Lef nu väl och glöm aldrig din trofasta väninna! Kom åter och kom, sådan jag hoppas, stark och frigjord?»

Nils steg ombord, och fartyget aflägsnade sig från stranden, hvarest han länge såg den höga, lutande gestalten af herr Frank samt Gertrud. Hennes liljehvita hy strålade, hennes ljusa lockar fladdrade för vinden. Hög stod hon der uti nordisk fågring, äfven hon längtande till södern, till dess mörkblå himmel, dess konstskatter och poesi.

Det blef tomt uti den stora våningen efter Nils afresa. Till och med herr Frank tycktes känna saknad efter honom, och från Gertrud flög på hvita vingar så mången vänlig tanke bort till vännen i främmande land, och uti ensamma stunder uppsände hon till den Högste brinnande böner för den älskade broderns lycka och framgång.

Herr Frank beslöt att företaga en resa till Nils hembygd, hvarest han ej varit på flere år och Gertrud utverkade med lätthet att få följa honom i stället för att helsa på sin faster. Hon kände ett oemotståndligt behof att se Nils barndomshem, hans föräldrar, den herrliga skogen, som Nils med sådan hänförelse beskrifvit. Måhända skulle äfven hon få se Nils elfvor dansa på bäckens bölja uti månskenet.

En vacker Juniafton tvenne veckor derefter promenerade Nils och ett par andra unge läkare,

hvilka liksom han gjorde sin första utländska resa i vetenskapligt ändamål på Alte Jungfernstieg i Hamburg.

»Således fortsätta vi i morgon vår resa!» började Nils. »Vi hafva besökt St. Georgs hospitalet, för att ej omtala de andra sjukhusen, vi hafva besökt museer, ätit middag i London-Tavern, njutit af concerterna i Zoologiska trädgården, ja Gud vet allt hvad vi gjort. Mig synes, att intet här återstår oförsökt. Jag börjar blifva trött på detta eviga jägtande fram och åter och ångrar i intet afseende, att jag ej följde eder ut på förmiddagen.»

»Om du hade den ringaste aning om hvad vi sågo, skulle du ej yttra dig så», utbrusto på en gång hans vänner.

»Hvar voro ni och hvad sågo ni då?» frågade Nils, och det trötta uttrycket uti hans ansigte förändrades föga, ehuru den lifliga stämningen hos kamraterna ej undföll honom.

»Jo», sade den ene af dem, »vi voro i Alsterpaviljongen, det vackraste och till inredningen elegantaste café måhända i hela Europa.»

»Ja — ja!» utbrast Nils otåligt, »hoppa öfver dina utanlexor ur Bædæker!»

»Jo hör nu på! Vid ett af de utåt Binnen-alster vettande fönstren satt en flicka, den skönaste jag någonsin i mitt lif skådat. Det praktfulla, mörka nästan blåsvarta håret föll uti ringlar nedåt den mest formfulländade hals, och

hvilket ansigte! Då hon ett par gånger vände sig om och betraktade oss, trodde jag, att jag skulle blifva förtrollad. Jag glömmet aldrig elden uti de kolsvarta ögonen. Hon var smakfullt klädd, och då hon ett ögonblick derefter steg upp, hvilken gång, lätt, behagfull!»

»Nå, ni följde eder prinsessa på afstånd?» frågade Nils.

»Ja det gjorde vi! Hon gick framåt alte Jungfernstieg in på Gänzemarkt och på en liten gata, Schwiegerstrasse, sågo vi henne stiga in i ett hus, visserligen elegant, dock ej tillräckligt för att inom sina väggar ega en sådan herrlig varelse som hon.»

»Alltså en prinsessa från Schwiegerstrasse!» yttrade Nils med ett spotskt löje. »I kännet ej händelsevis Schwiegerstrasse par renommé? I viljen återse eder sköna? Välan, kommen då!» De vandrade af i den nyss nämnda rigtningen och befunno sig snart på Gänzemarkt framför en gata, hvilken de öfvertygade sig om vara den rätta. På venstra sidan om ingången till densamma stod en lind, gammal, förkrympt, dock ännu bärande en riklig löf- beklädnad, till och med blommor. Mörk genom de höga, tätt hopträngda husen, företedde den smala gatan en mystisk anblick och jemförd med Gänzemarkt och närliggande lifliga nejder syntes den öde och tom. Af en oemotståndlig magt drogus våra unga vandrare framåt på den

redan beträdda stråten. Ett par törnrosor föllo ned framför deras fötter, krossades mot gatstegenarna, och blombladen föllo omkring, en bild af sorglig förödelse. Hvad de vidare sågo försatte dem uti en underlig stämning.

Liksom säf vaggande för vinden sutto bakom höga färgade gardiner de skönaste qvinnor, och de ord, som bland dem hviskades, upprepades och liknade, hvad säfven en gång hviskade om Phrygiens konung: »Midas har åsneöron!» Ej ens ungdomen med sin glöd och sina skatter af helsa, skönhet och fågring kunde inverka på det oblidkeliga domslutet. —

Nils hörde en af sina kamrater hviska: »I detta hus var det, hon försvann.»

»Låt gå då!» utropade han. »Framåt!»

Just då han trädt öfver tröskeln, kände han sig omfattad af tvenne mjuka armar och kyss efter kyss trycktes på hans panna. Då han lyckats göra sig fri, såg han bredvid sig blott sina kamrater och hörde hastiga lätta steg förklinga i trappan.

»Det var hon!» utropade de.

I nästa ögonblick utkommo en mängd behagfulla, rikt smyckade sirener, omringade våra vandrare och läto på ett ytterst förtjusande sätt förstå, att de mycket mycket gerna drucko ett glas champagne afkyld med is. Hvem kunde neka? —

Nils kände sig orolig och önskade för sin del, att han vore långt borta; hans kamrater voro så mycket mera ifriga att stanna. Inom kort smälde korkarna, och champagnen flöt i de höga glasen. Den perlande, berusande daggen föll på törstiga läppar och döfvade den smula förnuft, som ännu var verksamt hos Nils vänner. Han sjelf var fullkomligt lugn och kunde ej dela den allmänna glädjen; hans tankar irrade vidt omkring, han tänkte på hembygden och sin barndom. Ett brutet löfte och en bruten tro höjde sig inför hans samvete. Hvem var hon, som så lidelsefullt kysste honom, då han steg öfver tröskeln? —

Fort ilade aftonen undan. Förgäfves begärde Nils följeslagare af de älskvärda damerna upplysningar om den sköna okända. Orolig manade Nils gång på gång till uppbrott. Hans kamrater ville ej följa, och han hade ej hjerta att lemna dem qvar uti det tillstånd, i hvilket det ymniga njutandet af Bacchi håfvor försatt dem. Timmen var redan sen, då han lyckades att få dem med sig. De lofvade honom att långsamt gå före, under det att han betalade den dryga tributen, för hvad som under aftonens lopp druckits. Då han skulle passera ut på gatan, såg han en hög qvinlig gestalt, som stått dold bakom dörren, komma fram.

»Än en kyss, den sista!» ropade hon med ett skärande skratt, och han kände sig ånyo

tryckt till ett flämtande bröst. Med en kraftig ansträngning slet han sig lös och rusade som en galning ut på gatan. Han hörde ännu uti sina öron det skärande skrattet, han skyndade framåt, såg sig ej om och frågade ej efter, hvart hans steg förde honom.

Förgäfves! alltid förföljde honom de gälla skratten från Schwiegerstrasse. Hemskt ljödo de i nattens tystnad, de ljödo i hans öron som jemmerrop!

Nils nästan sprang framåt. De, som mötte honom, veko till baka skrämnda af det förfärliga, nästan vansinniga uttrycket i hans ansigte. »Ah, jag såg henne!» utropade han hest, »min barnomsbrud! skön, bländande som fordom! -- Jag har förrådt oskyldigt blod!»

Han sökte ej hvila, ej ro. Liksom en ursinnig störtade han under långa timmar fram genom gatorna. Hvad sökte han? Männe en svalkande bölja för att deruti omintetgöra sig sjelf och sina qual? Slutligen föll han maktlös ned, och mörker omtöcknade hans dödströtta sinnen.

Uti ett rum på allmänna sjukhuset i S:t Georg låg en yngling med feberglödande kinder uti ett tillstånd mellan sömn och dvala, någon gång afbrutet genom en dof hosta. Under de 8 dagar han legat der, hade ingen sans in-

stält sig, blott orediga ord hade ljudit från hans läppar. Invid hufvudgården satt en flicka, med lätt hand borttorkande de heta dropparna från hans panna. Hennes öga var ständigt fäst på den sjukes ansigte, liksom om hon sökte att i de slappa dragen utforska hvarje hans önskan. Hon hade anländt några dagar efter hans ditkomst, och hade anhållit att såsom en nära anförvandt till honom få vara hans sköterska. Hon hade sedan dess utan uppehåll natt och dag vakat vid hans säng och öfverhopade ständigt läkaren med spörsmål, huruvida något hopp om den sjukes räddning kunde finnas. »Stackars älskade Nils», hviskade hon för sig sjelf. »Öfvergifven ligger du nu långt borta från dina kära utan någon annan vän, än mig arma, af samhället utstötta. Hård var du emot mig, du jagade mig bort, dock har jag dig så kär.» För ett ögonblick tindrade hennes trötta öga, hon böjde sig ned och tryckte en kyss på hans panna.

Han slog upp ögonen, kastade orediga blickar omkring sig och fäste slutligen sina ögon på den unga flickan, som stannat i skuggan af sänggardinerna.

»En dryck vatten!» bad han.

»Gud vare lofvad, sansen har återvändt!» hviskade hon, flyttade bort lampan, så att den sjuke intet kunde se af hennes ansigte, och gaf honom den begärda drycken.

»Tack goda flicka! Gud löne dig för din godhet mot mig! Jag har ibland tyckt mig känna igen ditt anlete, och det har väl ej varit blott en feberfantasi.» Då hon iakttog tystnad, yttrade han saktat: »Gif mig din hand!» Då han höll den mellan sina, frågade han med svikande stämma: »Kan du förlåta mig allt, jag brutit mot dig?» Han gjorde en rörelse liksom för att kyssa hennes hand, men hufvudet föll åter maktlöst ned på kudden, hans ögon slöto sig, det förut spända uttrycket blef slapp, och en orolig slummer instälde sig.

Den unga flickan föll ned på knä framför sängen och badade hans händer med sina tårar: »Den allsmäktige låter ännu sin nåd falla öfver mig, arma synderska.»

Då läkaren dagen derpå infann sig, förmärkte han en stor förändring hos den sjuke. Febern hade aftagit, ansigtsuttrycket var lugnt och naturligt; allt tillkännagaf, att en vändning inträdt och att den kraftiga kroppskonstitutionen skulle segra öfver sjukdomen. Med glädjetårar i de vackra ögonen åhörde sköterskan de ord, läkaren yttrade om det förbättrade tillståndet.

»Kan jag vara viss på, att han blifver frisk?» frågade hon och fattade häftigt läkarens hand.

»Ja, med all säkerhet!»

Från denna dag var den okända försvunnen, och sjuklingens blickar skådade ej mera den höga gestalten med det sköna anletet och de mörka ögonen vid sin bädd; en annan sköterska anställdes hos honom, och alltmera framskred förbättringen.

Några dagar derefter infann sig en af hans kamrater, som nu först hittat spåret af honom, erbjöd sin hjälp samt omtalade sin föresats att stanna i Hamburg, tills Nils var så frisk, att han kunde resa vidare. Nils tackade honom hjertligen för hans välvilja, men bad honom, att han ej onödigt skulle slösa bort sin tid, utan följa deras gemensamme väns exempel, som rest till Berlin. Ännu en gång försäkrade Ernst, att han bestämt sig för att stanna, tills Nils kunde följa honom. »Kan jag nu på något sätt vara dig till tjänst, så vet du, att du förfogar öfver mig.»

Efter en stunds tystnad sade Nils: »Jag ville så gerna hafva någon underrättelse om den okända, du såg i Alsterpaviljongen. Sök reda på henne, och jag skall en gång, om jag blir frisk, vedergälla din vänskap mot mig.»

Ernst lofvade göra allt, som i hans makt stod, för att tillfredsställa Nils önskningsar.

Tiden gick, och den tjuguförsta dagen efter sjukdomens början stod Nils såsom convalescent vid sitt öppna fönster och skådade ut öfver den stora staden, ifrig att snart få någon under-

rättelse om henne, som utan ett ögonblicks hvilaså troget vakat öfver honom, då lifvet och döden kämpade om herraväldet, och som försvunnit, då lifvet segrade. Huru ädel syntes hon honom ej och huru högt stod hon ej öfver honom trots sin förnedring! Med bäfvan tänkte han på den olyckliga dag, då han så hjertlöst stött henne ifrån sig: »Gode Gud! låt mig lefva, att jag må kunna utplåna min stora syndaskuld!»

Nu anlände hans vän och omtalade, att han slutligen funnit, hvad han under de förflutna dagarne förgäfves sökt.

»Nå hvar är hon då?» frågade Nils.

»Jag fann henne långt borta i förstaden S:t Pauli uti ett torftigt hus.»

»Uti ett torftigt hus, säger du? Tror du, att hon lider någon nöd?»

»Jag vet ej, men hvad värre är, hon är sjuk.»

Nils sjönk ned på en stol: »Sjuk säger du! sedan huru lång tid till baka?»

»Sedan två till tre dagar!»

»På hvad sätt är hon sjuk? Är hon illa sjuk?»

»Att dömma af de allmänna symptomerna tyckes det mig, som om det vore en tyfoidfieber. Jag anser det äfven troligt, att så är, emedan jag hört, att för närvarande ej så litet häraf förekommer i Hamburg. Du har ju för öfrigt sjelf haft en tyfoidfieber!»

»Hvad säger du!» utropade Nils och all färg vek från hans ansigte: »En tyfoidfieber! — och hon! Gud hjelpe mig!»

»Hvad fattas dig?» frågade Ernst och tryckte deltagande hans hand, »hon är ju ej farligt sjuk, och om några dagar kan du följa mig till henne.»

Nils reste sig upp, lade sina händer på vännens axlar, såg honom in i ögonen och sade: »Vill du råga måttet på den godhet, du visat mig, så skynda till stället, der hon finnes, flytta henne derifrån, skaffa henne en ljus, luftig bostad, låt intet felas, spara inga kostnader och vårda henne, som om hon vore din egen syster. Förfoga fritt öfver mitt resekreditiv och förskaffa dig en tillräcklig summa penningar! Om några dagar hoppas jag kunna följa dig till henne.» Nils omfattade krampaktigt sin väns skuldror och syntes färdig att sjunka till golvet. Denne skyndade att bära den aftärda gestalten till bädden.

»Hvarföre skall jag vara sjuk nu, då jag behöfver hela min kraft?» utropade Nils sorgen, och tår på tår rullade ned för de bleka kinderna.

»Huru oskicklig jag varit, som ej bättre gifvit akt på ditt tillstånd, utan i förtid lemnat dig en underrättelse, som jag längre kunnat behålla för mig sjelf!» yttrade Ernst ledsen.

Nej, nej! — men lofva mig ännu en gång att vårda henne väl; vårda henne så, som om hennes tillfrisknande vore det enda villkoret, under hvilket du kunde vinna salighet!»

Ernst lofvade att göra allt, hvad i hans förmåga stod, och ilade att uppfylla Nils önsningar. »Om några dagar följer jag dig; helsa henne från mig! bed henne förlåt — —» Dörren var redan stängd, och den bortskyndande vännens steg hade snart förklingat i korridoren.

Nils utbrast i en konvulsivisk gråt. »Således har hon, under det hon räddat mitt lif, sjelf ådragit sig en farlig, måhända dödande sjukdom, och jag får ej, kan ej vara hos henne. O huru bittert!»

Den sjukas tillstånd antog under de följande dagarna en oroande karakter, och Ernst vågade knappast omtala verkliga förhållandet för Nils. Denne hade under de förflutna dagarna öfverhopat honom med frågor derom, och Ernst hade svarat, att en försämring inträdt, men att denna försämring ej vore af absolut dålig betydelse. Han sökte öfvertala honom, då han samma dag lemnade sjukhusets portar bakom sig, att ej vara orolig och undvika den sinnesrörelse, hvilken ett sammanträffande med den sjuka skulle medföra och hvilken i Nils närvarande tillstånd kunde blifva rätt farlig. Det tycktes emellertid vara af ödet bestämdt, att Ernsts

bemödanden att skona sin vän skulle blifva gäckade, ty sent på qvällen, då han ännu var kvar hos Nils, kom ett bud, att han skulle infinna sig hos sin patient. Nils afväntade länge orolig hans återkomst. Vid midnatt anlände åter ett bud, att den sjuka önskade se äfven honom.

En timme senare hade Nils blifvit införd i Valborgs sjukrum. »Huru är det?» hviskade han och omfattade krampaktigt vännens hand.

»Tyvärr illa! sjukdomen synes böjd att taga en vändning, som jag ej anat.» Ernst såg honom svigta, knäppa ihop sina höjda händer, och hörde honom hviska: »Gud hjälp mig, gif mig styrka!»

En rörelse hördes bakom sänggardinerna, Ernst drog sig till baka uti ett yttre rum.

»Är det du, Nils?» yttrade en svag stämma.

Öfverväldigad af smärta drog Nils undan gardinen.

»Hvad du var god, som kom!» hörde han hiskas. Han föll på knä, fattade Valborgs aftärda händer, öfverhöljde dem med kyssar och sade med svigtande stämma: »Förlåt mig, hvad jag brutit mot dig, säg att du vill förlåta, att min samvetsfrid ej må för alltid öfvergifva mig!»

»Gode Nils, jag har intet att förlåta dig. Förlåt mig, att jag en gång hyste den dåraktiga tanken att blifva din maka! Jag var enfaldig,

och du har alltid stått högt öfver mig. — Och hvad är jag nu?» Tvenne stora tårar banade sig långsamt väg utför de bleka kinderna.

»Jag kände, att jag ej hade så lång tid kvar att lefva, och ville säga dig farväl, innan jag dog. En sådan — som jag, har intet — — ingen vän — ingen rätt — — Tillgif mig, att jag bedt dig komma till mig!»

»Älskade Valborg säg ej så, förkrossa mig ej! Jag har brutit så mycket mot dig. Låt oss vara som i forna dagar!»

»Ja! de flydda dagarna!» hviskade hon för sig sjelf.

»Nils, säg aldrig för någon, aldrig för min moder, att du sett mig; låt ingen veta, huru jag lefvat och huru jag dött! Jag vill ej, att kännedomen om min skam skall gifva min moder döden. Nils, luta dig närmare intill mig och hör mig!»

Hon föll tillbaka utmattad. — Liksom en sommarvind gled plötsligen en lätt rodnad öfver hennes kinder. Hon hviskade: »Jag födde dig en gång en son — så herrlig, — men — han dog inom kort. Jag ville — så gerna hvila — på samma ställe — som han, — på S:t Petri kyrkogård. En röst säger mig, att då jag förenats med min son, hvilken jag älskat outsägligt och för hvilken jag lidit mycket, den högste skall låta en flick af sin barmhertighet komma öfver mig, arma synderska.» Hon tystnade och endast

den lätta andedrägten røjde, att ännu något lif fans qvar. Utom sig betraktade henne Nils: huru skön, huru ädel syntes hon ej! Han tryckte en kyss på hennes panna.

»Tack, Nils!» hörde han henne hviska, »jag är så lycklig, att du kom hit, huru ljuft att dö i din närhet!» Hon gjorde ett försök att resa sig upp, hennes ögon öppnades och hon fäste på honom en lång blick af innerlig kärlek. — »Nils, älskar du din välgörares dotter? Hon är säkert god och dig mera värdig — än — jag — — en gång — var. Tänk någongång — på mig! Bed till Gud — — för mig!» Hennes läppar slöto sig, hufvudet sjönk stilla ned mot kudden, en suck — och anden hade brutit den jordiska bojan. — — —

Snart kom sommarens sol, strödde sitt värmande skimmer öfver land och haf, öfver naturen och den i synden fjettrade människans boningar, sände en stråle af guld och purpur in i den boning, der döden nyss gästade, samlade sig kring den dödas hufvud, kom hennes anlete att stråla af ljus och skönhet, så att den knäböjande, i bön försänkte ynglingen på den ädla pannan tyckte sig se ett återsken af himmelsk frid och försoning.

Uti ett aflägsset hörn på S:t Petri kyrkogård, under tvenne skuggiga kastanier syntes

några dagar senare en nyss igenmyllad graf. Skymningen började utbreda sig öfver nejden; tvenne unge män inträdde under löfhvalfvet. »Jag ville ännu en gång säga farväl till henne, innan vi resa härifrån», hördes den ene sakta yttra, »gif mig blommorna, att jag må utbreda dem på grafven! Sof ljufligt! sof stilla min älskade!»

»Hvem hvilar här?» frågade den kalla förbiilande verkligheten. Vestanvinden susade sakta genom trädens kronor fram öfver grafven. Hvad hviskade den? »Menniska var hon, olycklig var hon! Som en ros växte hon upp; på klippan vid forsen kysste jag första gången hennes fagra lockar. Hennes vår var herrlig som den skönaste blommor i skogen. Hösten kom, den kalla nordan trängde mig undan, storm, oväder, hagelskurar härjade hennes lycka! Någon gång sände jag en mild fläkt att smeka hennes kind och frågade: »Minnes du din moder?» Jag såg hennes öga tåras, jag såg tåren stelna, blicken sänkas mot jorden, anletet förvidras af sorg. Än en gång kom våren, och en stråle af ljus föll i hennes hjerta, men då slocknade hennes lif. Hu! bort härifrån! — bort från grafvar och människoboningar! — Till skogen! Friska blommor — sköna blommor växa der åter, men ingen så skön, som denna.»

Ännu ej fullt återställd efter sin svåra sjukdom anträdde Nils sin länge afbrutna färd; svagheten vek småningom, kraft och spänstighet återvände och med dem hoppet att en gång kunna godtgöra, hvad han brutit; men den stora skuld, han hade uti Valborgs olycksöde, stod länge som ett ödesdigert moln på hans lefnads himmel.

Han beslöt, att hans lif hädanefter skulle blifva ett annat, än det förut varit; han skulle lefva för att betrygga andras lycka och för de pligter, hans läkarekall ålade honom. Med flit och allvar började han nu studera sin vetenskap, besökte de förnämsta lärosäten uti Europa, försummade intet tillfälle att utvidga sitt vetande för att en gång, riktad med erfarenhetens skatter, återvända till sitt fosterland. Att måla föll honom numera ej in, och han trodde, att den dag låge fjerran, då han skulle känna behof af att ånyo fatta penseln. Om något sådant en gång inträffade, och han gäfve vika därför, ansåg han sig ej svika sitt kall; för hvarje meniska behöfdes det att någon gång uppfriska sinnet uti konstens oförgängliga rike. Då han lemnade fosterjorden, gälde hans längtan i första rummet Italien; måhända var det en slump, att kosan sist stäldes dit, att hans längtan spelade en rol uti denna förlängning af resan är säkert; säkert är äfven, att han återvände der-

ifrån efter att hafva studerat sin vetenskap vid Italiens universiteter, bland hvilka Bologna fordom var ryktbart såsom det utmärktaste lärosäte för medicin. Med öppet sinne betraktade han de herrliga konstverk, som öfverallt mötte hans öga, och dessa fylde hans själ med nytt och storartadt innehåll, smyckadt med herrlig färgprakt. Den underbara naturen, konstnärens amma, väckte fantasien och de slumrande drömmarna till lif, ungdomlig eld brann åter uti hans öga, lifskraften brusade genom hans ådror, hans hjerta öppnade sig för solens strålar, som derinne väckte till lif månget frö till herrliga blommor.

En kulen höstafton, ett och ett halft år efter Nils afresa, sutto herr Frank och Gertrud tillsammans uti hemmet vid Skeppsbron.

»Har du nyligen hört något från Nils, fader?» frågade Gertrud.

»Nej, jag har ej haft bref på fjorton dagar, och då han sist skref, var han i Amsterdam.»

»Och jag, som aldrig mera än en gång under hela hans bortavaro fått bref från honom! Då var han uti Italien.»

»Ja, han reste till Italien till slut», sade herr Frank. »Jag undrar hvad han gjort der! Hvad tror du, Gertrud? Tror du, att han studerat medicin uti Italien?»

»Kanhända!» svarade Gertrud drömmande. »jag tror det dock ej. Ni erinrar eder väl, min far, att till Italien har alltid hans längtan stått, åtminstone så långt till baka jag minnes.»

»Tror du, att han målat?» frågade herr Frank oroligt.

»Det tror jag ej, åtminstone nämnes uti brevet till mig intet derom. Han var då fullkomligt upptagen och tjusad af den herrliga naturen i Neapels omgifning.»

»Jaså! du tror ej, att han målat, det vore lyckligt för honom, om han sloge sådant ur hågen.»

Gertrud reste sig, betraktade sin fader och sade. »Är det verkligen din innersta öfvertygelse, att Nils ej kunnat blifva målare? Om så är, tror jag, att den är oriktig. Jag tror att hos Nils finnes nedlagda utmärkta gåfvor åt detta håll. Nu äro kanske dessa gåfvor bortslösade, men jag hoppas, att hans studier och resa gjort honom till en fri man. Många gånger har jag ånkrat, att jag under tystnad åhörde, hvad du sade honom om hans anlag. — Ja! hvarför talade jag ej?»

»Kära Gertrud, du har för liten erfarenhet att dömma öfver sådant, lemna du det åt mig!» yttrade herr Frank något förvirrad.

»Älskade fader, låt Nils hädanefter i hvarje afseende göra, som han vill. Lagg intet band på hans känslor och böjelser!»

»Jag skall göra som du vill», svarade herr Frank något förlägen.

»Tack, fader, för din godhet! —

Plötsligen hördes en ringning på klockan i tamburen. Liksom gripen af en aning skyndade Gertrud ut.

»Kanske har hon rätt», sade herr Frank. »Hvarför lät jag honom ej måla? Var det emedan jag fruktade, att han skulle öfverträffa mig? — Ack hvarför skola alltid tunga bördor läggas på mina skuldror!»

Ute i tamburen hördes en glädlig röst utropa: »God dag, Gertrud!» Ögonblicket der- efter öppnades dörren, och Gertrud införde en högväxt ung man, som skyndade fram till herr Frank och utropade:

»Var helsad, min välgörare, haf tack för all den godhet, ni hopat öfver mig!»

Herr Frank syntes öfverraskad, sträckte fram sin hand och yttrade blott ett sakta »välkommen!»

Gertrud åter uttryckte sin rena, oblandade glädje öfves Nils återkomst. Hvad han blifvit förändrad och till sin fördel! Allt det gamla som utgjort hennes bekymmer, den liknöjda blicken, det kalla leendet, det tankspridda ansigtsuttrycket, allt var förändradt. Ny kraft hade vuxit upp i honom, parad med behag och manlighet; en fullkomlig frid var utbredd öfver hela hans varelse.

Nils kunde ej underlåta att lägga märke till det besynnerliga sätt, herr Frank iakttog emot honom; hans helsning hade syntts så kall och främmande, men detta första intryck förmildrades snart genom de upprepade vänliga frågorna från honom och den lifliga vändning, samtalet tog, då man började tala om Nils resa.

Nils märkte äfven ofta i herr Franks ögon någonting ovisst, tveksamt, någonting som nästan liknade blygsel. Han fördubblade därför till Gertruds glädje sin vänlighet.

»Gertrud och jag sutto just och talade om dig, då du kom», yttrade herr Frank. »Vi talade om din vistelse i Italien.»

»Ja detta var den skönaste punkten i min resa. Jag skall alltid ihågkomma, genom hvem jag fått njuta så mycken fröjd och lycka. Jag har i öfrigt varit eder vilja lydig och äfven i Italien mest studerat min vetenskap.» Herr Frank vände sig förlägen bort, och Gertrud sökte bringa samtalet in i andra banor. Hon frågade Nils om hans planer för framtiden, anmärkande, att hon alltid tänkt sig, att han skulle stanna i Stockholm.

Nils svarade, att äfven han alltid så gerna velat det, men att det tyvärr ej kunde ske, då det numera vore hans pligt att så snart som möjligt blifva oberoende, hvilket han ej kunde räkna på att blifva, om han stannade i hufvudstaden. Herr Frank skyndade härvid fram till

honom, fattade hans hand och sade bedjande: »Jag har kanske för mycket gjort min magt öfver dig gällande och har nu inga rättigheter längre öfver dig, men stanna qvar här hos oss! Låt promovera dig, sök att skaffa dig anseende här! Uti mitt hus väntar dig sedan en månad tillbaka trenne rum, hvilka det varit min och äfven Gertruds glädje att ordna åt dig. Då du blifver äldre och får mer arbete, kan du ju, om du vill, lemna dem, men stanna nu qvar! Jag skulle så ogerna se, om du reste bort och kanske — för alltid skildes från mig.»

Hade än Nils kunnat göra motstånd mot herr Frank ensam, så försvann inom kort hvarje betänklighet, då Gertrud lade sina böner till sin faders. Djupt rörd mottog han anbudet samt beslöt att söka sin verksamhet i Stockholm.

Ljusen tändes i de höga armstakarna, lyste på anleten, som glänste af innerlig fröjd, utjemnade fårorna på herr Franks panna, förhöjde den skära rodnaden på Gertruds kind. Allt bådade en fröjdefull och festlig afton i det förr så dystra hemmet. Gertruds hjerta bäfvade af sällhet. Den tanken föll henne in, att ännu en gång såg hon glädje och lif hålla sitt intåg uti hennes faders hem och nu liksom förr var det Nils, som förde dem med sig. Förra gången var han en frisk, liffull, men något drömmande yngling, nu var han en skön, kraftfull, fri man. Hvilket öde skulle väl blifva hans? — — Skulle

det blifva Tellos' från Athen eller Kleobis och Bitons? Den förre fostrade utmärkte söner åt fosterlandet, föll i strid för detsamma, begrofs på den plats, der han föll, af efterlevande landsmän, bland hvilka hans lif och bragd höllos i största ära. De senare drogo sin moders vagn fram till Häras altare. Modern anropade gudarne att åt hennes söner säsom lön gifva, hvad som vore lyckligast för en menniska, och hennes söner inslumrade i dödens sömn i sjelfva helgedomen.

Med bäfvande hjerta tänkte Gertrud: »Må hända skall han dö ung — lycklig — så snart han fört sitt ideal fram till skönhetens tempel!»

Uti stilla frid förflöt lifvet i det lyckliga hemmet. Nils tillbragte dagen under flitigt arbete och, när aftonen kom, samlades familjen, hvarefter tiden hastigt gled bort under lifligt samtal, läsning, sång. En ny onämbar lycka började röra sig uti Nils bröst. Gertruds älskliga väsen intog honom alltmer och, då han ibland hörde henne sjunga sina vackra romanser, kände han liksom en liflig påminnelse om allt, han älskat inom konst och vetenskap. Huru rikt begåfvad var hon ej, huru mild, hängifven, uppoffrande; hon påminde honom om klassicitetens hjeltinnor, om sagornas féer. —

Han började ånyo blifva inåtvänd och dröm-

mande, men uti hans bröst, ja, uti hvarje fiber fans en fulltonig harmoni, och det behöfdes endast anslaget, för att den skulle utgjuta sig uti herrliga melodier. Elfvornas dans började åter röra sig i hans inre, men huru olika mot förr? Elfvorna voro förr underliga, trollska, nu föreföllo de honom såsom goda, vänliga makter. Allt framstälde sig så klart för hans fantasi; ett oemotståndligt behof att en gång skåda sin bild förverkligad bemäktigade sig honom, och så spändes duken och en morgon, då hans vän, målaren, besökte honom, fann denne honom sysselsatt med att undermåla en större tafla.

»Hvad! målar du åter?»

»Ja! — och jag tror att jag nu har en bättre bild i mitt inre, än jag en gång förr hade.»

»Skall du ånyo måla dina elfvor?»

»Ja! vill du ännu en gång hjälpa mig att utföra min idé!»

Från denna dag egnade Nils hvarje stund, han kunde rycka undan sina studier, till målning, och tiden ilade så fort. Hans vän betraktade ofta med ett egendomligt uttryck taflan, och alltsom arbetet framsked, blefvo råden sparsammare, och en dag, då taflan uti de stora grundragen redan stod färdig, och Nils upprepade gånger begärde råd angående någon enskildhet uti färgbehandlingen, vände han sig mot denne och sade: »Det tillkommer ej längre mig att gifva dig råd, något sådant som detta

kan jag ej måla. Ack, hvarför har du ej förr studerat målarekonsten! men var vid godt mod, du är ej längre lärjunge — du är mästare!»

En djup glädje spred sig vid dessa vännens ord uti Nils bröst, och stora tårar banade sig väg utför hans kinder. Med sammanknäpta händer betraktade han sin tafla. »Hafven tack, mina elfvor, haf tack du elfva på stenen!» —

Herr Frank och Gertrud märkte väl, att under denna tid någonting ovanligt försiggick med Nils, men begärde ej upplysning derom så länge han själf intet yttrade.

»Ack, om han ville börja måla!» tänkte Gertrud.

»Om han blott finge tillfälle att verka uti sitt kall!» sade herr Frank.

Gertruds önskan hade redan uppfylts, herr Franks gick inom kort i fullbordan.

Sommaren 18— var ovanligt varm, en svår koleraepidemi utbröt i hufvudstaden, flere provisoriska sjukhus inrättades, och Nils sökte och erhöll läkarebefattningen vid ett af dem.

Nu börjades för honom ett rastlöst arbete; sent och tida var han på sjukhuset och sökte der göra allt för att bekämpa den förfärliga fienden samt undanrycka honom hans utvalda offer. Uti Augusti månad började epidemien blifva lindrigare och endast uti Nils distrikt, en sumpig och osund del af Norrmalm, förekom ännu ett och annat svårare sjukdomsfall. Emel-

lertid tog honom numera ej hans sysselsättning på sjukhuset så mycket i anspråk, och han kunde söka hvila och vederqvickelse i hemmet.

En afton, då Nils länge uteblifvit, afvaktade herr Frank och Gertrud med otålighet hans hemkomst. Uti den stora salen bar allt en festlig prägel; från de gamla, praktfulla kronorna strålade ljusen på det dukade bordet, som var siradt med blommor och grönt, blott den efterlängtade gästen fattades ännu.

Orolig gick herr Frank fram och åter: »Hvarför kommer ej Nils?»

»Han har väl blifvit uppehållen på sjukhuset, men är väl snart här», svarade Gertrud.

»De stora loford jag hört om Nils, hafva gjort mig mycken glädje, jag är så nöjd med honom. Öfverallt, hvart jag vändt mig, har man lyckönskat mig öfver att ega en sådan foster-son. Hvilken kraft och energi har han ej utvecklat! Jag skattar och aktar honom, ja, jag älskar honom, som om han vore mitt eget barn, och nu Gertrud skola vi med fröjd fira minnet af den dag, då han första gången inträdde i mitt hus.»

»Gud välsigne dig, älskade fader, för din kärlek till honom!» sade Gertrud och omfamnade honom varmt.

»Ja, hvarföre skulle jag ej älska honom?»

Hvem är värd kärlek, om ej han? Jag har så ofta önskat, att han efter min bortgång skulle stå vid din sida, mitt älskade barn. Tror du ej, att du skulle blifva lycklig med honom?»

Gertrud svarade intet, men dolde sitt blossande ansigte vid faderns bröst.

Nu hördes de välkända stegen i trappan, och efter ett ögonblick inträdde Nils. Förbländad af de strålande ljusen och den festliga prägel stannade han liksom oviss vid dörren.

»Kom närmare, och gläd dig med oss», hörde han herr Frank yttra. »Fattig och rik älska dig, och du har gjort dig förtjent deraf. Välsignad vare den dag, du kom i mitt hus! Den lycka, du bringar mig, skall skingra skuggorna i min lefnads höst och blifva min ålders rikedom.»

Nils stod qvar orörlig med nedböjdt hufvud. »Jag är ej värd så mycken kärlek», stammade han. »Jag är ej värd att vara medlem af eder familj, och ändock visen I mig så mycken godhet. Ett lif, så rikt, så herrligt, att jag knappt vågar tro derpå, har öppnat sig för mig uti edert hem, och hvad är jag, hvad rätt har jag till en sådan lycka?»

»Säg ej så!» hörde han en mild, välkänd röst yttra. »Du är värd all kärlek. Må strålande lycka följa dig, hvart du går, men — stanna hos min fader och mig!»

Han brast i gråt, fattade deras händer:

»Hafven tack! Får jag stanna hos eder och blifva lycklig?»

»Ja, stanna hos oss, blif min son!» sade herr Frank, djupt rörd, fattade Gertruds hand och lade den sakta i Nils. »Med glädje har jag sett eder kärlek spira upp, vården densamma, och jag skall dö nöjd, då jag vet mina barn vara lyckliga.»

Nils och Gertrud stodo länge stumma och höllo hvarandras händer. — Hon lutade sig öfver till honom, lade sina armar om hans hals och hviskade något. Nils sade stilla, allvarligt: »Gertrud! jag vill bekänna för dig allt, hvad jag brutit. Det är mycket, men var barmhertig mot mig, låt mig få behålla din kärlek!»

Länge spredo ljusen sitt skimmer ut från de höghvälfda fönstren, och det blef sent, innan de begge älskande kunde skiljas från hvarandra.

Tiden närmade sig midnatt, då Nils begaf sig till sina rum. Tusen känslor stormade uti hans upprörda bröst, men huru lycklig var han ej! Ett allvarligt, välsignelserikt lif skulle börjas för honom, och den starka, ädla Gertrud skulle såsom en god genius stå vid hans sida. Hon hade anat allt, hon hade förlåtit honom, hon älskade honom, och nu skulle all denna sällhet hopa sig öfver honom, då hans dröms elfvor ej längre voro blott ett minne, utan voro förverkligade i den form och med de drag han mest älskat.

Han fattade ett ljus och stannade framför sin tafla.

»Har den allsmäktige förlåtit mig mina synder? Har du bedt för mig du sköna elfva?»

Han tackade i sitt hjerta Gifvaren af allt godt och uppsände till Honom en innerlig bön om förlåtelse, för hvad han brutit. Stilla frid sänkte sig ned öfver honom, och han kastade sig trött ned på sitt läger. En mild slummer instälde sig, förande med sig ljufva drömmar. Stjernorna tindrade, elfvorna dansade; de logo så vänligt emot honom och vinkade, att han skulle följa dem. Äfven Gertrud var med dem uti förklarad skönhet, och till henne slöt sig den vänaste bland alla, elfvan på stenen. De sträckte ut sina händer mot den slumrande och sade: »Se der den sköne, ädle ynglingen, som vi älskat.»

Tidigt på morgonen väcktes Nils. Bud hade anländt från sjukhuset, att flere svårt kolerajuke under natten inkommit, och att hans närvaro derstädes var nödvändig. Utan tvekan skyndade han upp och var snart beredd att följa. Han kände sig trött, men tänkte, att det berodde på det ansträngande arbete, han under sista månaderna haft.

En dyster bild mötte vid inträdet i sjuk-salarna hans öga. Med vanställda ansigten riktade de sjuke sina stirrande blickar på honom,

väntande hjälp och lindring uti sina förfärliga plågor. Aldrig hade hans yrke förefallit honom så hopplöst; han kände sig så trött, att han trodde sig skola sjunka till jorden, men känslan af pligt och ansvar uppehöll honom. Han skred från bädd till bädd med fast uppsåt att göra, hvad på honom ankom, för de sjukes räddning. Ronden led redan mot slutet, då sköterskorna plötsligen sågo honom vackla. Hans ansigte hade fått ett slappt uttryck, kinderna hade antagit en blåaktig färg. »Ett glas vin! gif mig ett glas vin!» utropade han och nedsjönk på en stol. Då den begärda drycken skulle föras till hans läppar, föll han nästan medvetlös till baka mot stolkarmen. Efter några timmar hade den gräsliga sjukdomen tillintetgjort denna kraftiga och herrliga gestalt, och döden hade med sin iskyla förstenat de förr så spänstiga lemmarna.

Ett sorgens budskap hade hållit sitt intåg i det nyss så lyckliga hemmet, den stora glädjen hade följts i spåren af den bittraste smärta.

I stum förtviflan sutto herr Frank och Gertrud tillsammans. Nedtyngd af sorg stirrade den förre framför sig, och slutligen sade han sakta för sig sjelf: »Hvarföre skulle jag upplefva en sådan dag, hvarföre gick han så snart ifrån mig?»

Gertrud brast uti en konvulsivisk gråt och störtade hastigt ut för att uppsöka en plats, der ingen kunde se hennes bittra sorg. Inom några ögonblick stod hon vid dörren till Nils rum. Dröjande öppnade hon densamma: »Ack! min käre, älskade Nils, hvarföre kan jag ej med mitt lif köpa dig åter! — Du dog ung — kanske dock på höjden af din lycka.»

Huru stilla och fridfullt var det ej derinne! En vänlig solstråle lyste på taflan, som ännu stod på staffliet midt i rummet. Färger och penslar lågo på ett bord strax bredvid, och allt tillkännagaf, att de för ej längesedan varit använda.

Gertrud stannade framför taflan. — Tårarna skymde för hennes ögon, och det dröjde länge, innan hon kunde göra sig reda för, hvad hon såg. Småningom klarnade dock blicken. —

Barndomsdrömmen hade blifvit bragt till mognad uti ett manligt bröst. Mot denna bakgrund var det, som Nils lif rört sig; huru mycket hade han ej lidit, innan han kunnat fylla denna duk! Hela hans historia, från den dag hennes fader upptog honom, låg här gömd. Ungdomligt lif, kraft och snille, men äfven smärta och bittra tårar hade frambragt denna tafla. Det var den ädlaste tanke, som uppsprungit i hans själ, det djupaste, det innerligaste i hans väsen — ja! det var Nils sjelf.

»Se de höga barrträdens allvarliga stammar
uti månens bleka sken! Se det dunkla vattnet
med de luftiga elfvorna! Du är sjelf med ibland
dem! — Och der på stenen den skönaste elfvan
— hon den okända — hans barndomsbrud! —
— Hvilket uttryck och lif, hvilken kraft uti
utförandet! — O så kunde blott han, min älsk-
ling måla!» — Gertrud nedböjde sitt hufvud
och brast uti en stilla gråt.

»O Kleobis och Biton!»

Skuggorna nalkades, mörkret inbröt; ännu
stod hon qvar orörlig. Det var mörkt utom-
kring henne, men uti hennes själ var det ljus.

Hon hade bakom trädens höga stammar
och elfvornas dans varsnat en gryende morgon.

2 9/4 82 +

Innehåll.

Ett vikariat.....	Sid. I.
Elfvornas dans	99.

Andra till i sin tid medan värden sakta
öfvergående öfver höfden, och som med undantagen
och med sin domare och riksdagen
och se, just det som följande öfvergår sig en
horisont, högre och vidsträcktare än jordens.
En hand utbredd sig som utbredd på torn-
färdiga stigar, kyrkobyggnaden följde fram ut dem
och andafästare utbrände som allvar.
En så var det uppe i Lata Storgården, i land
så som, så ekonomiskt, så kristallklar, att ingen
sådan blivit sedd på jorden.
Man kan öfver skönad en svan.
Istället för de klassiska melodierna sågades omord på
den rymda följande melodierna sågades ut öfver po-
lindulvet, men i dem både Andra svanens öfver svan-
men som sågades var rymd i ropet.
Han kunde den, det var becken, starrt och
rymd, som stod upp till Guds tron.
Men — hvad som den gatan i huset ut polar-
samt förtigligt emellan kablans själ och hans för-
loft, var ingen.
Erd Andra var i det förfärliga land, frukt
han den gatan lück blicka in, var ingen.
Hvad svann öfver var heller ingen.
Blick den som var höft och sett det.
Men när ryggen kom var den på grundens skal-
ten höft i undantagen öfver den på höfden.
Den hade sett becken sågades med musik.
Andra från Huset, kunde eller den följande
höfden, för människorna, hvad svann stige uppe
i det höfden.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
1982-05-18
U.M.E.A

82/142

